

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusiui metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 15

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ BALANDŽIO - APRIL 13
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

67-TIEJI METAI

JAV-bės tiesia ranką Raudonajai Kinijai

Panaikino kelionės suvaržymus, nori užmegzti prekybinius ryšius ir linksta į kitas nuolaidas. Kinija kol kas pakvietė pasisvečiuoti dar tik Amerikos stalo tenisininkus.

JAV ir Raudonosios Kinijos nesantaika tęsėsi jau labai ilgą laiką, net nuo 1948 metų — nuo komunistų valdžios įsigalėjimo Kinijoje ir Čiang Kai-šeko pralaimėjimo. Per visą tą laiką gana daug politinių bei karinių įvykių tapo priežastimi neapykantą dar labiau sustiprinti. JAV pripažino tik Tautinės Kinijos vyriausybę, prisiglaudusią Formozos saloje, ir jos atstovybę Jungtinėse Tautose. Komunistinė Kinija į Jungt. Tautas JAV pastangomis nebuvo įleista. JAV laivynas saugojo Formozos salą nuo komunistinės Kinijos pasikėsimų. Be to, prie geresnių santykių nepriširdavo ir Raudonosios Kinijos vaidmuo Korėjos kare, o taip pat ir dabartinės jos parama Šiaurės Vietnamui.

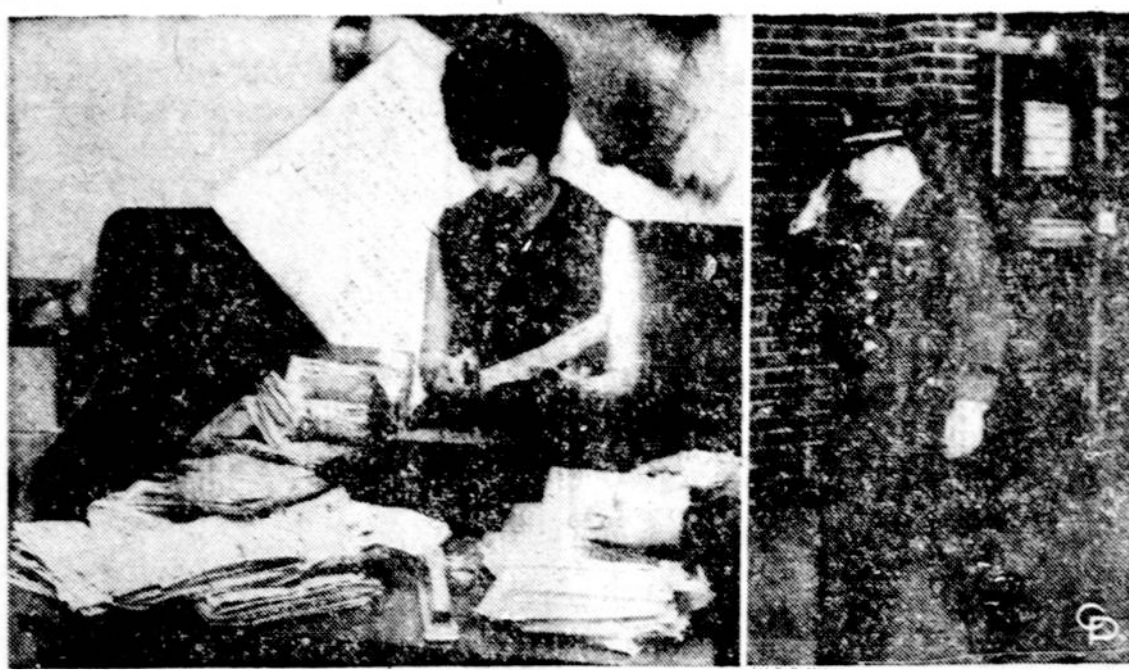
Deja, politikoj ir tarptautiniuose santykiuose labai

dažnai galingas pasidaro ir "teisingas" bei vertas pagarbos ir draugystės. Tokia pasidaro ir demokratijai nekėstai komunistinė Kinija, kuri per šį laikotarpį gerokai sustiprėjo ir pasigaminė net ir atominę bombą. Taigi, su ja jau prieš kelerius metus užmezgė diplomatinis ir prekybos santykius kelios Vakarų valstybės, o dabar, pasirodo, jau ir JAV ėmė tiesiti tam visada buvusiam savo pikčiausiam priešui ranką...

Tai vyko gana palaipsniui. Palyginus dar neseniai JAV diplomatai prasitarė, kad Amerika beveik sutiktų, jeigu Jungtinėse Tautose būtų atstovaujamos abi Kinijos: komunistinė žemyno ir tautinė Taiwanos salos (Formozos). Po to prezidentas Nixonas savo kalboje komunistinę Kiniją pirmą kartą pavadino "Kinijos Liaudies Respublika" ir priedo — tuoj panaikino visus buvusius suvaržymus JAV piliečiams keliauti į Kiniją. Neabejotina, kad JAV biznierių, iškišę savo ranką pro vyriausybės skverną, Kinijos komunistams pažadėjo dar ir apčiuopiamesnės naudos, negu tik žodiniai komplimentai...

Pagaliau pirmą kartą į tas JAV šypsenas reagavo ir komunistinė Kinija. Praeitą savaitę jos stalo tenisininkų grupė pirmą kartą pasirodė tarptautinėse rungtynėse Japonijoje ir čia susitiko su amerikiečiais. Nors kinai laimėjo pirmą vietą, o amerikiečiai 24-tą, bet visa JAV 15 asmenų teniso grupė buvo pakviesta į Kiniją draugiškų rungtynių. Čia amerikiečiai buvo labai mandagiai sutikti, pavežioti ir pagloboti. Ta proga subėgo į Kiniją ir JAV žurnalistai, kurie savo spaudoje dar padidins "šviesios ateities entuziazmą". Tuo tarpu telieka tik palaukti, kas dar bus toliau.

Bet diplomatiniai korespondentai jau dabar bando numatyti ir artimesnės ateities žingsnius. Sakoma, kad JAV panaikinsianti prekybos suvaržymus, taikytus komunistinei Kinijai. Gal dar būsimi paskelbta pasenusia ir vadinamoji Formozos Rezoliucija, kuria JAV įsipareigojo ginti Tautinės Kinijos valdomas salas, nes, esą, tų salų dabar niekas nepuola. O jeigu Kinija dar sustiktų kiek apraminti Šiaurės Vietnamą ir jį pastūmėti į taiką, tai gal JAV užmerktų akis ir nepasiriziotų, kai ne-

Dešinėje lt. William L. Calley, karo teismo nubaustas kareivis už civilinių žmonių žudynes Pietų Vietname iki gyvos galvos. Dėl to teismo sprendimo visuomenė pasidalino į dvi dalis — už ir prieš. Kairėje Calley sekretorė Shirley Sewell atplėsinėja gautus užuojautos laiškus. Kaikuriuose jų yra ir pinigų gnybos reikalams. Numato ma išleisti net ir knyga apie šią bylą.

Mirė čelistas M. Saulius

Ilgai sirgęs, balandžio 6 d. Denvery, Colo., mirė žinomas čelistas Mykolas Saulius, 69 m. amžiaus. Vėlonis nuo 1951 m. grojo Denverio simfoniniame orkestre. Nepriklausomoje Lietuvoje jis grojo radiofono ir kt. simfoniniuose orkestruose ir buvo aukšto lygio čelistas.

Iš P. Vietnamo grįž dar 100,000 karių

Prezidentas Nixonas paskelbė, kad iki šių metų gruodžio 1 d. iš Vietnamo bus grąžinta dar 100,000 karių, ir tada ten beliks tik 184,000 Amerikos karių.

Prezidentas nenurodė datos, kada bus iš ten išvežti paskutiniai Amerikos kariai dėl to, kad tai būtų labai naudinga žinoti priešui. O neišmanėliai ar kaikurie blogos valios kongresmanai ir kiti dėl to puola prezidentą.

Suomija valdys be komunistų

Suomijoje sudaryta koalicinė vyriausybė, kurioje nėra komunistų. Jie 5 metus buvo koalicinėje vyriausybėje, bet, matyti, Maskvai įsakius, iš jos pasitraukė. Seniau jie veržėsi į valdžią, tikėdami, kaip ir kitur, visą ją užgrobti į savo rankas, bet pamatė, kad Suomijoje to nepavyks pasiekti, pasitraukė iš koalicijos.

Jie turėjo 3 ministrus. Dabar jų vietą užėmė socialdemokratai. Vyriausybė turės parlamente 108 savo rėmėjus iš 200 atstovų.

Trukus iš J. Tautų Saugumo Tarybos būtų metamas laukan Tautinės Kinijos atstovas ir jo vieton sodinamas Mao Tse-tungo atstovas.

Neabejotina, kad šitame flirte Kinijai rūpi užsitikrinti savo užnugario saugumą, jeigu tektų susiremti su Sovietų Sąjunga.

Vulkanas Etna pradėjo veikti

Europoj aukščiausias vulkanas Etna (Italijoje) jau kuris laikas vėl grėsmingai veikia. Jis yra 10,902 pėdų aukščio ir visais išraižytas 23 pėdų gylio grioviais. 1,450 laipsnių karščio lava nuteka iki 6,500 pėdų aukščio: žmonės aplink Etną negyvena aukščiau kaip 3,000 pėdų. Kol kas jiems pavojaus dar nėra. Turistams leidžiama prieiti prie pat 165 pėdų gylio kraterio ir stebėti nepaprastą vaizdą.

Paskutinį kartą Etna buvo smarkiai išsiveržusi 1960 metais. Mokslininkai skaičiuoja, kad per visą savo "gyvenimą" Etna yra savo lava užpylusi mažiausiai milijoną žmonių.

Lt. Calley prokuroro laiškas prezidentui

Leit. Calley bylos prokuroras kap. Daniel parašė prez. Nixonui protesto laišką dėl šio įsikūšimo į Calley bylą. Prezidentas savo įsikūšimu pakenkė teisingumo procesui. Prokuroro manymu, prezidentas turėjęs ginti teismo sprendimą, o ginti Calley reikšia ginti tokį elgesį ir nusikalstamus veiksmus, kokius vykdė priešai. Tada negalima esą reikalauti, kad priešai žmoniškai elgtųsi su mūsų belaisviais.

Kap. Daniel dabar išeina į atsargą.

Gegužės vidury JAV paštas išleis šitokį ženklelį. Jo kaina 8 centai, ir jį jau turėsime lipinti prie paprasto vidaus uždaro laiško. Dabar lipdome 6 centus. Viršuje čilės prezidentas dr.

Mirė profesorius Fr. Padalis

Balandžio 5 d. Detroito po ilgos ir sunkios ligos mirė prof. dr. Pranas Padalis, profesorius Kauno, Vilniaus ir Detroito universitetuose, kurį laiką dirbęs Amerikos Balso radijo programose, Lietuvių Fronto Bičiulių įžymus veikėjas. Aktyvistų fronto vienas iš organizatorių ir aktyvių veikėjų prieš bolševikus 1941 metais.

Reikalauja Hooverį pasitraukti

Demokratų vadas kongrese Hale Boggs iš Louisianos reikalauja, kad FBI direktorius Edgar Hooveris pasitrauktų iš pareigų. J. Boggs kaltina Hooverį, kad jis pavėdęs FBI agentams sekti kongresmanų ir senatorių pasikalbėjimus ir laiką šnipus universitetuose.

Teisingumo ministras Mitchell ir pats Hooveris pareiškė, kad Boggs skelbiamas neteisybė.

Ceilone malšinamas sukilimas

Ceilono saloje, kurios valdžios priešaky stovi moteris Bandaanaikė, komunistų sąjūdis, pasivadinęs Gueveros vardu, surengė sukilimą. Jis kaltina vyriausybę dėl to, kad krašte su 13 mil. gyventojų vykdomi žemės reformą, kad krašte su 13 mil. gyventojų yra 600,000 bedarbių.

Sukilimas dar nenumalšinamas, ir spėjama, kad jau esą per 1,000 užmstų.

Vliko pirm. dr. Juozas K. Valiūnas balandžio 2 d. išvyko 2 savaitę atostogų į Floridą. Tuo metu Vliko pirmininko pareigas eina vicepirm. Juozas Audėnas.

Chicago gyventojai jau penktą kartą savo miesto majoru išrinko demokratą Richardą Daley. Jis gali suvaidinti ir žymų vaidmenį 1972 m. prezidento rinkime, gniauzti.

Komunistų kongresas sustiprino Brežnevo sostą

Brežnevas iškeltas "aukščiau lygiu". Padidintas Politinio biuro narių skaičius jo šalininkais. Kosyginas nusmuiko į trečiąją vietą. Pakeis partijos bilietus.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos 24-tasis kongresas, trukęs apie 10 dienų, pagaliau pasibaigė, ir dabar bandomas suvesti jo nuveiktų darbų balansas.

Kaip viešai skelbiami dariniai rodo, tuo tarpu sovietinėje sistemoje ir jos vyriausybėje sensacingesnių pokyčių dar neįvyko. Gal vertas dėmesio tik tas faktas, kad dabartinis partijos generalinis sekretorius Leonidas I. Brežnevas ne tikai buvo patvirtintas senose savo pareigose, bet dar gerokai moraliniai kilstelėtas į viršų, kad prasikištų virš visų kitų sau "lygiu". Tokiu būdu po Chruščiovo laikų pirmą kartą vėl iškelta "asmenybė" — komunistų partijos ir, žinoma, ta pati tikroji ir visos valdžios galva. Jis pirmas įrašytas politbiuro narių sąraše ir tai buvo specialiai pabrėžta.

Kosyginas, nors ir paliktas senose pareigose, bet sąrašas stovi tik trečioje vietoje, kai antrąją užima prezidentas Podgornij.

Politinio biuro narių skaičius, kurių buvo 11, padidintas iki 15, ir visi naujieji nariai yra Brežnevo šalininkai. Tas faktas irgi žymiai sustiprina Brežnevo sostą. Spėjama, kad iš Centralinio komiteto gali būti artimesniu laiku ištumti Ukrainos kom. partijos vadas P. Selest, Rusijos Federacijos galva G. Voronov, profesinių sąjungų vadas A. Selepin ir latvis Pelše, kuris jau 72 m. amžiaus. Tada Centralinio komiteto narių skaičius vėl sumažėtų, bet Brežnevo šalininkai visi liktų.

Patvirtinus Brežnevą ir dar sustiprinus jo padėtį, tuo pačiu yra užgriama ir jo vedama politinė linija.

Vakaruose manoma, kad sovietai ir toliau siūlys nusi-ginklavimo ir taikos dery-

Balandžio 7 d. New York'e mirė 88 m. amžiaus kompozitorius Igoris Stravinskis, vadinamas muzikos milžinu. Jis iš Rusijos pasitraukė 1920 m., iki 1939 m. gyveno Prancūzijoje, o vėliau iki mirties JAV-se.

Rytų Pakistane dar tebevyksta skerdynės, ir neaišvaidinti ir žymų vaidmenį 1972 m. prezidento rinkime, gniauzti.

bas, ieškosią jiems naudingų susitarimų su Vakarų Europa ir JAV-bėmis ir neleisiant savo satelitams nukrypti nuo linijos ir, reikalui esant, pasistengsiant net įtaka tokius eretikus sudrausti. Sąvaime aišku, satelitus laikysiant ir ekonominių požiūriu tvirtai pririštus prie Sovietų S-gos.

Kiek jau iš dabar Brežnevo ir jo šalininkų pasakytų kalbų galima spėti, literatūrai, menui ir mokslui didesnės minties laisvės nežadama. Čia ir ateityje turės būti laikomasi komunistinio katekizmo.

Idomiansia tai, kad Brežnevas pareiškė, jog komunistų partijos nariai turės grąžinti senus partijos bilietus, kurie būsią pakeisti kitokiais. O toks faktas jau gali ženklinti plataus masto partijos valymą, kokių būdavo Stalino laikais.

Mat, Sovietų S-goj vienos asmenybės valdžioje iškilimas visada reikėdavo daugelio kitų asmenybių pražūtį.

Izraelio ministrė pirmininkė Golda Meir atmetė Egipto pasiūlymą atidaryti Suez kanalą, jei Izraelis atitrauks savo kariuomenę nuo kanalo. Ji taip pat pareiškė, kad Izraelis neužleis Golan aukštumų. Giza juostos, Jeruzalės ir Storm el Sheikh, žiūrėkit Izraelio žemėlapyje.

Full. Oran K. Henderson yra aukščiausio laipsnio karys, kuriam keliama byla karo teisme dėl žudynių My Lai vietovėje P. Vietname.

Salvatore Allende. Apačioje savivaldybių rinkimuose balsuoja aštuoniolikmetė Gloria Leon. Tokio amžiaus piliečiai pirmą kartą gavo tą teisę. Kairiųjų koalicija surinko apie 50 procentų balsų. Prezidentas pareiškė, kad tai paskatinimas sparčiau vykdyti pramonės nacionalizaciją ir žemės reformą.

Ar kartais nepiktnaudojame kultūros žodžio?

Kultūrinis įvykis, kultūrinis reikalas, kultūrinis tikslas, savos kultūros puoselėjimas ir išlaikymas, kultūrinis parengimas ir pagerbimas ir dar šimtai kitų kultūros vardu vadinamų dalykų šiandien mirgėte mirga korespondencijose, aprašinėjančiose vienos ar kitos kolonijos, organizacijos ar mažos draugijėlės veiklą. Aišku, tų tikrų kultūrinių ar kultūros dalykų tikrai yra, jie verti ir to vardo ir didelio dėmesio, bet kartais esama ir tokių reiškių, kuriems vargu tas kultūros žodis, vartojamas tikraja jo prasme, betiktų.

Štai vienas korespondentas rašo, kad jo vietovėje įvykęs kultūrinis kortų vakaras, ir už jo metu surinktus pinigų dalyviai taip stipriai pasivaissinę, jog buvę net ir aukštiešnių po laiptais, o kitas iš savo kultūrinio parengimo programos mini tikrai karštą kumpį, kalakutieną, sudovanotus pyragus ir draugiškus gėrimus. Kitur buvęs dar aukštesnio lygio "kultūrinis subūvimas" vienos draugijos metinių proga. Ten įkaitęs draugijos pirmininkas paleidęs kandidatuojančiam į jo vietą priešininkui alaus butelį į kaktą, įvykęs tikras Žalgirio mūšis virtuvėje, bet viskas baigėsi kultūringai: atvykusi policija abu kultūros kėlėjus ir jų šalininkus apramino lazdom, pobūvi uždarė, ir salėje ant grindų liko tik iš veikėjų švarkų pribirusių išsilupinėtų guzikų...

Visa tai, gerbiamieji korespondentai ir veikėjai, nėra nei kultūrinė veikla ir nei kultūra. Ji būtų, jeigu dar gyvuojančių Piliiečių klubų susirinkimuose, be paprastų biznio reikalų aptarimo, būtų bent ir labai trumpa išmanančio žmogaus paskaitėlė, liečianti Lietuvos, šio krašto ar ir pasaulinės politikos klausimus, paragrindžianti literatūrą, meną, aktualios lietuviškosios visuomenės organizacinės veiklos klausimus arba vyresnio amžiaus žmonių susibūrimė — pakviestas specialistas patartų bent sveikatos, socialinės apsaugos ar teisių reikale.

Kultūros būtų, jeigu ir pobūvyje surinkti pinigai būtų skiriami palaikyti savajai spaudai, jaunimo stipendijoms, Kultūros ar Tautos fondams, bet ne supilami skystimelio pavidale iš aukotojo rankos atgal į jo paties išdžiūvusią gerklę.

Parengimas ar pagerbimas galėtų dar būti kultūrinis, jeigu prie tų visų kumpių, dešrų ir pyragų būtų pridėta dar ir kokia nors meninė programa — choro, solisto ar žodžio menininko pagražinimas, dailininko parodėlė.

Deja, kaip kuriais atvejais svarbiausias tokių pobūvių ir susirinkimų "menininkas" yra graborius, kuris mikliai sukinėjasi tarp stalų, ieškodamas sau būsimų klientų.

Daugelis klubų ir senesiu draugijų būtinai į savo įstatus yra įsirašę straipsnį — "dirbti kultūrinį darbą", "šviesti ir šviestis", "siekti kultūrinį tikslą" ir panašiai. To tikrai ir norėjo bei siekė senieji šių organizacijų steigėjai. Bet šiandien visa ta "kultūra" kartais pasireiškia tik sunkiai išštenėta vienkartinė kelių dešimties dolerių auka Vasario 16-sios proga. O kartais ir tos aukos nesulaukiama, kai kokios nors mirštančios šv. Pilypo draugijos nariai vienbalsiai nutaria per ilgus metus kitų sudėtus pinigus geriau pasidalinti tarp savęs.

Taigi, tokios tikrovės akivaizdoje vis dėlto neskubėkime visų savo darbų vadinti kultūriniais, nors tas žodis ir labai patraukliai skamba.

Lietuva pasaulio audroje

(Tęsinys)

Zygiuodami Lenkijon, vokiečiai užėmė per daug teritorijos, todėl Stalinas pareikalavo, kad Ribbentropas 1939 m. rugsėjo 27 d. vėl atvyktų Maskvon. Ta proga Stalinas pareikalavo sau ir Lietuvos. Po ilgesnių pasitarimų Vokietija sutiko, kad Lietuva būtų padalinta ir sienu tarp Sov. Rusijos ir Vokietijos eity Nemunu. Tuo būdu Suvalkija turėjo likti Vokietijos žinioje.

Greit po to Estija, Latvija ir Lietuva gavo Sovietų Rusijos ultimatumus išleisti Raudonosios armijos įgulas, pasirašyti naujas draugiškumo ir abipusės pagalbos sutartis. Sovietų Rusijai iškilmingai pasizadant nesikišti į tų valstybių vidaus reika-

lus. Estijos užsienio reikalų ministras Selteris buvo iškviestas Maskvon rugsėjo 24 dieną, po keturių dienų buvo pasirašyta sutartis, ir spalio 21 d. Raudonosios armijos bazė jau buvo Estijoje. Po to sekė Latvijos ministras Munters ir Lietuvos Urbšys. Spalio pradžioje Suomijos Paasikivi buvo taip pat iškviestas Maskvon, bet Suomija atsisakė paklausti Rusijos reikalavimo, ir ji 1939 m. lapkričio 30 d. buvo užpulta be karo paskelbimo.

Sovietų Rusija už tai buvo pašalinta iš Tautų Sąjungos, bet Suomija, palikta be jokios pagalbos, 1940 m. kovo 12 d. turėjo pasiduoti.

Tuo metu Hitlerio kariuomenė buvo užimta vakaruose — Prancūzijoje, Belgijo-

je, Olandijoje ir susirėmė su Anglija. Ir taip 1940 m. birželio mėnesį Stalinas galutinai užėmė Lietuvą, Latviją ir Estiją, o tą žygį Molotovas taip teisingai Vokietijos ambasadoriui Maskvoje Šulenburgui:

"...yra būtina padaryti galą visoms intrigoms, kuriomis Anglija ir Prancūzija nori pasėti Baltijos valstybėse nesutarimą ir nepasitikimą Vokietija ir Sovietų Rusija".

Tas įdomus Molotovo pareiškimas buvo užstenografuotas ir raštu praneštas Berlynui, kur jis tebėra Vokietijos užsienio reikalų ministerijos archyvuose.

Churchillis apie tą laikotarpį taip rašo:

"Sekantis Rusijos etapas, pasidalinus su Vokietija Lenkiją, buvo sudaryti tris "bendros pagalbos sutartis" su Estija, Latvija ir Lietuva. Šitos Baltijos valstybės buvo labiausiai priešbalsevikinės Europoje. Jos vienos pačios atsisakė nuo Sovietų Sąjungos pilietinio karo 1918-1920 metu ir sukūrė kietų kelių, kuriuo revoliucijos yra tuose kraštuose pravedamos, visuomeninė santvarka ir vyriausybės, kurių svarbiausias principas buvo priešiskumas komunizmui ir Rusijai. Ypatingai iš Rygos per dvidešimt metų ejo stipri antibolševikinė propagandos grovė radijo bangomis ir kitais keliais į pasaulį. Išskyrus Latviją, šie kraštai betgi nebendravo su hitlerine Vokietija, vokiečiai buvo patenkinti, galėdami juos panaudoti sandėriui su Rusija, ir sovietų vyriausybė dabar metvisi ant jų aukų su neapykanta ir apetitu... Jie buvo tuoj pat užimti stiprių Rusijos pajėgų, prieš kurias jie neturėjo priemonių pasipriešinti. Žiaurus likvidavimas visų antikomunistų ir antirusų buvo prarastas į prastu metodu. Didelis žmonių skaičius, kurie per dvidešimt metų gyveno laisvėje savo gimtuosiuose kraštuose ir sudarė vyraujančią daugumą, dingo. Didelė jų dauguma buvo išgabenta Sibiran".

Pagal paruoštą čekisto Ivanovo Serovo planą tų kraštų apvalymui nuo antisovietinio elemento, buvo pasiūstas Lietuon Vladimiras Dekanozovas, Latvijon Andrejus Višinskis ir Estijon Andrejus Zdanovas, vienas ge-

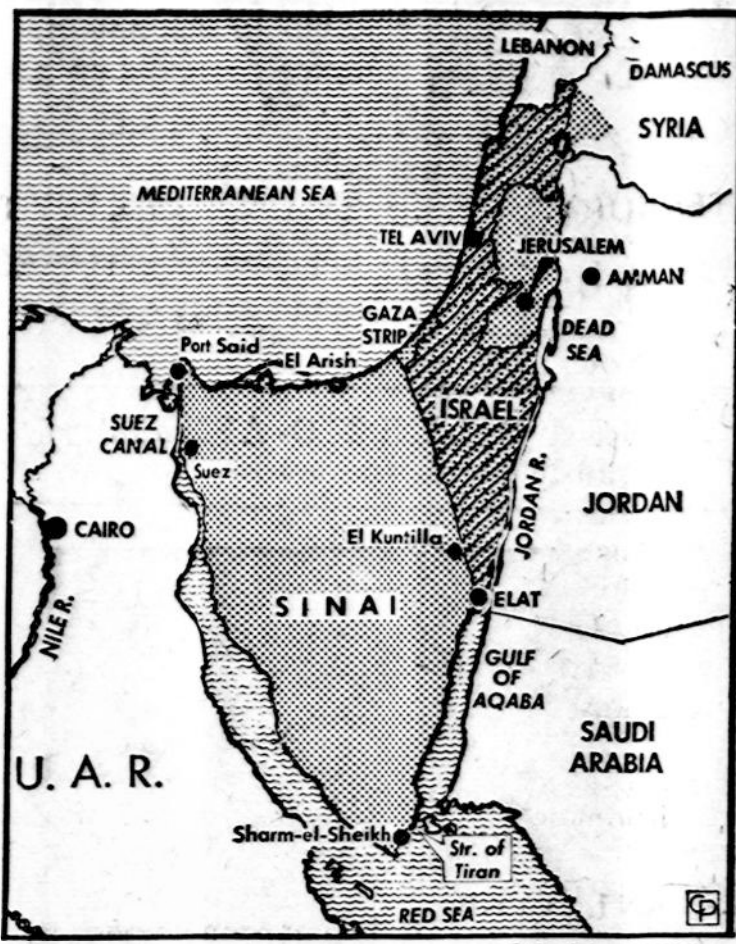
resnis už kitą. Jie pradėjo darbą 1940 m. birželio 17 d. Molotovo - Stalino žodyne tai vadinosi "suviškinti prarytą valstybę". Nors vėliau tuose kraštuose sekė sovietikai klastoti rinkimai, bet tų kraštų užėmimui pateisinti sovietai naudojo visai kitus argumentus, kaip jau matėme iš Molotovo paaiškinimo Šulenburgui ir, kaip vėliau matysime, iš Molotovo paaiškinimo Edenui. Tariamąjį balsavimo rezultatą Kremlius tenaudojo labiausiai atsilikusių Azijos ir Afrikos kraštų tautoms mulkinti, o taip pat jų tarnyboje esančiai prostitucinei spaudai.

Sovietu kariuomenė, esą, per klaidą okupavo visą Lietuvą, nors Suvalkija po antro susitarimo buvo palikta Vokietijos žinioje. Vokietija protestavo ir nepriėmė Stalino pasiteisinimo, kad tai įvyko per klaidą, nes Nemuno upė buvo aiški riba. Tas įvykis sukėlė Hitleriui rimtų abejonių Stalino nuosirdumu. Molotovas pripažino, kad Vokietijos protestas pilnai pagrįstas, bet teisinosi, kad buvę sunku atskirti Suvalkiją nuo visos Lietuvos. Gincas tęsėsi keletą mėnesių, kol Stalinas sutiko sumokėti Hitleriui 31.500.000 aukso markių. Taip "realiai" buvo sprendžiamos valstybių sienos, bet ne kokiomis ten balsavimais...

Laikui bėgant įvyko daugiau nesusipratimų su Maskva, ir 1940 m. spalio 13 d. Ribbentropas parašė 19 puslapių laišką Stalinui, kuriame išdėstyti tie nesusipratimai, ir tiems klausimams išaiškinti pakvietė Molotovą Berlynan. Molotovas Berlyne matėsi su Hitleriu du kartus, 1940 m. lapkričio 12 ir 13 dienomis po tris valandas, bet dėl akiplėšiškos Molotovo laikysenos Hitleris neteko kantrybės ir gruodžio 18 d. įsakė ruošti žygiui į Rusiją.

Japonijos Matsuokai lankantis 1941 m. kovo 27 d. Berlyne, Ribbentropas norėjo jam įkalbėti, kad Japonija pultu Sov. Rusiją, aiškindamas komunizmo pavojų pasauliui ir pavyzdį nurodydamas Baltijos valstybių likimą, kur, praėjus metams nuo Rusijos okupacijos pradžios, visa inteligentija buvo išnaikinta.

Vokietija 1941 m. birželio 22 d. užpuolė Rusiją be

Izraelio žemėlapis. Jame galite matyti ir tas vietas, kurių Izraelio ministrė pirmininkė Meis nesutinka gražinti.

karo paskelbimo, lygiai taip pat, kaip Rusija buvo užpuolusi Suomiją. Karui prasidėjus, Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje žmonės sukilo ir vėl pasiskelbė nepriklausomi, bet Vokietija greit tuos sąjūdžius nuslopino, nes jie nesiderino su jos planais. Henry C. Cassidy "Moscow Deline" taip aprašė to meto nuotaikas Baltijos valstybėse:

"Lietuva, Latvija ir Estija buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą tik prieš metus, ir labai kaikurie baltai keršijo. Vyrai šaudė nuo stogų, moterys badė gatvėse, kada Raudonoji armija bėgo".

Bet buvo reporterių, kurie tą momentą suprato ir aprašė visiškai klaidingai, kaip provokiškų nuotaikų pasireiškimą.

Daug vilčių pavergtos tautos skyrė Atlanto Carteriui, kuris buvo paskelbtas 1941 m. rugpjūčio 12 d. prezidento F. D. Roosevelto ir W. S. Churchillio karo laive Prince of Wales, Placentia Bay, Newfoundlande. Niekad neužmiršiu, kaip teko rizikuojant Geštapo areštui ir gyvybei, slapta klausytis BBC pranešimo apie tą įvykį per radiją ir jį su didžiausiu susijaudinimu perduoti pogrindžio spaudai, kaip linksma ir svarbią žinią visoms pavergtom tautoms. Iš aštuonių to čarterio punktų čia tepaminėsiu tik pirmuosius tris:

"Pirma. Jie nesiekia teritorinio ar kitokio užėmimo.

Antra. Jie nesiekia teritorinių pasikeitimų, kurie nesutinka su tų kraštų laisvai pareikštu noru.

Trečia. Jie pripažįsta visoms tautoms laisvą norą pasirinkti savo krašto valdžios formą, pagal kurią jie nori gyventi, kad būtų atstytos suvereninės teisės ir nepriklausomos valstybės tenai, kur jėgos prievarta jos to nustoję."

Bet mūsų džiaugsmą ir viltį Stalinas suprato kaip tiesioginį pavojų savo užtikrobtiems kraštams. 1941 m. lapkričio 8 d. jis pasiūnčia Churchillui klausimą:

"Tarp mūsų kraštų nėra galutinio susitarimo dėl karo tikslo ir dėl pokarinio bendradarbiavimo taktai organizuoti."

Sunaikinti nacizmą ir fašizmą Stalinui nėra svarbu, jam to neužtenka: jis nori ką nors naujo užgrobti ir pasilaikyti, ką gavo iš Hitlerio likimo. Kovoti vien dėl to, dešios jam yra svetima ir nepriimtina...

Churchillis tuoj pat atskak Stalinui telegrama, bet plačiau anglų pažiūroms išdėstyti 1941 m. gruodžio 16 d. nuvažiavo Maskvon Anglijos užsienio reikalų ministras A. Edenas. Churchillis apie tai rašo:

"Stalinas norėjo atstatyti 1941 m. padėtį prieš Vokietijos puolimą, kiek tai liečia Baltijos valstybes, Suomiją ir Besarabiją."

1941 m. gruodžio 17 d. Stalinas reikalavo, "kad Jo Didybės vyriausybė tuoj pat pripažintų būsimas SSSR (Nukelta į 5 puslapį)

Už nepriklausomą demokratinę Lietuvą

Kitoje šio laikraščio vietoje yra parašyta, kad Londone išėjo Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio Delegatūros leidžiamas žurnalas "Mintis". Jo vedamajame tarp kitko šitaip rašoma:

Su bendradarbių ir skaitytojų parama mes tikimės žurnalo puslapiuose realistiškai apžvelgti pasaulio įvykius ir objektyviai juos vertinti. Tai darydami, ketiname laikytis tradicinės Lietuvos Socialdemokratų partijos politinės linijos, siekdami Lietuvai valstybinės nepriklausomybės ir demokratinės santvarkos. Turime vilties, kad su tais mūsų siekimais solidarizuos plačioji lietuvių visuomenė, jaunimas ir mūsų bendraminčiai, kitų kraštų socialdemokratų Vakaruose.

Žurnale ketiname skirti daug vietos įvykiams kituose kraštuose, kurie gali turėti tiesioginės ar netiesioginės įtakos Lietuvos darbo žmonių pastangoms išsilaikinti iš svetimųjų globos. Stergšimės stebėti kelius, kuriais pažangūs žmonės veržiasi į ateitį, į laisvę nuo skurdo, baimės ir priepaudo. Seksimė nūdienį gyvenimą pavergtoje tėvyneje ir puoselėsime išsilaikymo mintį.

Tačiau turime pripažinti, kad išeivijos veikla suvaidins tik pagalbinį vaidmenį. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas priklausys nuo santykių tarp didžiųjų valstybių ir pačios lietuvių tautos pasiryžimo.

Nemažai reikšmės Lietuvai gali turėti Rusijos inteligentijos sąjūdis, siekias demokratinės santvarkos. Apie to sąjūdžio užuomazgą pranešinėja Vakarų spauda. Per pastaruosius kelerius metus šimtai mokslininkų, literatų ir menininkų pateko ten į valdžios nemalorę, nes buvo nepatenkinti sovietine santvarka. Kaikurie jų paruošė ir platino demokratinio sąjūdžio programą, kurios santrauką spausdiname savo žurnale. Toks pačių rusų inteligentijos išsilaikymo sąjūdis gali ilgai išaugti ligi tokio lygio, koks buvo carinės priepaudo laikais, ir tokiu pat būdu kaip anas nuverst imperialistinę santvarką. Kitu atveju jis gali vystytis kaip Vakarų liberalinis sąjūdis šio šimtmečio pradžioje, privertęs Prancūziją ir Britaniją atsisakyti kolonijų, ir tuo būdu išlaisvins kolonijines tautas.

Antras svarbus veiksnys, kuris gali paspartinti Sovietų imperijos disintegraciją, tai Vidurinės Rytų Europos gyventojų požemio smūgiai, kurie vis dažniau sukrečia žemės juostą nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Darbininkų ir jauruomenės riaušės prieš keliolika metų Rytų Berlyne ir Lenkijoje, 1956 metais Vengrijoje, 1968 metais Čekoslovakijoje ir 1970 m. gruodžio mėn. vėl Lenkijoje Kremliui atrodo lyg banguojanti žemės pluta prieš žemės drebinimą. Lietuvių tremtinių Brazilijos pabėgimas į Vakarų, jūrininko Simo Kudirkos beldimasis į laisvojo pasaulio duris, Vytauto Simokaicio ir Gražinos Mickutės bandymas pasiekti Vakarų, — tai vis simptomai audringos atmosferos, kuri viešpatauja toje Europos dalyje.

Tų požemio smūgių stiprumas ir dažnumas nepriklauso nuo išorinių veiksmų ir negali būti kontroliuojamas. Audros kyla dėl priešgamtinės ir primastos sovietinės santvarkos, nepriimtinos civilizuotioms tautoms. Jeigu tuo nebus susirūpinta, tai vieną gražią dieną Vidurinėje Rytų Europoje galime susilaukti tokio smūgio, kuris negalės būti lokalizuotas. Jis gali sukelti sprogimą, kuris bus jaučiamas ne tik taikingoje ir sočioje Vakarų Europoje, bet ir toli už jos ribų. Jis bus toks staigus ir netikėtas, kaip ir kiekvienas iš ligšiol įvykusių.

Ar Sovietų Sąjunga pageidauja tokios katastrofos? Sprendžiant iš jos peramosios Europos saugumo konferencijos, atrodo, kad ne. Maskva tikisi, kad ji, gavusi Vakarų pasaulio pripažinimą pokarinių Europos sienų, pajėgs numalšinti Rytų Europos tautas ir įamžinti jų vergiją.

Tarptautiniuose santykiuose dorovės principai vaidina labai mažą vaidmenį. Todėl ir iš Europos saugumo konferencijos pavergtosios tautos mažai ko tegali tikėtis. Bet išeivija ir jos spauda vis tiek turi apeliuoti į pasaulio viešąją opinią, kad tokia konferencija, jeigu ji kada nors bus sukviesta, pirmoje eilėje apsvartytų Rytų Europos tautų laisvės ir nepriklausomybės atstatymo klausimą. Juk taika ir laisvė yra nedalomos. Konferencija tik tada atliks savo uždavinį, jeigu ji, svarstydama saugumo ir taikos klausimus, užtikrins laisvę toms tautoms, kurios II-jo pasaulinio karo metu buvo Sovietų Sąjungos pavergtos.

Iniciatyvos šioje srityje jau ėmėsi Rytų ir Vid. Europos socialdemokratų partijos egzileje. Jos kreipėsi į laisvųjų Europos valstybių broliškąsias partijas bendru raštu ir ketina tą akciją tęsti Soc. Internacionalo konferencijoje Helsinkyje. Prie šios akcijos turėtų prisidėti ir kiti išeivijos demokratiniai sąjūdžiai.

(Nukelta į 4 puslapį)

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Pirmasis baltų informacijos
darbuotojų pasitarimas

Jis įvyko kovo 27 d. New Yorke, Barbizon Plaza viešbuty.

Pasitarimo tikslas buvo suartėti Baltijos kraštų organizacijų veikėjams ir ypač tiems, kurie veikia spaudos, radijo valandėlių, biuletenių leidimo srityje, pasidalinti savo patirtimi informacijos srityje, ypač kreipiant dėmesio į baltų kraštų bylos pristatymą svetimam JAV, tautybės žygius savo kraštų, Kanados ir kt. visuomenei. Pasitarime apžvelgtos galimybės ateityje plėsti baltų informacijos bei jos derinimo darbą.

Pasitarime dalyvavo per 50 latvių, 35 lietuviai ir per 20 estų.

Sesijos, vykusios seminarijoje pavyzdžiui, buvo penkios. Pirmosios svarstytas baltų bendradarbiavimas ir žinių teikimo iš okupuotų kraštų reikalas, antrąją pasisakė baltų jaunimo, studentijos atstovai apie jų veiklą, trečiosios sesijos paskirtis buvo apsvaistinti baltų spaudos bei radijo programų reikalus, ketvirtąją sesiją atvėrė galimybės baltams dalyvauti JAV ir Kanados politikoje, pagaliau, penktosios sesijos uždavinys buvo apsvaistinti ligšiol buvusius baltų viešų pasirodymus, panaudojimą S. Kudirkos ir kitais atvejais pastebėto spaudos, radijo ir televizijos dėmesio Baltijos kraštų laisvės bylai, Pavergtųjų Kraštų savaitės JAV-se klausimai ir kt.

Seminariuose, sesijose pasisakė šie lietuviai: A. Gureckas, A. Barzdukas, R. Kundrotas, D. Kezienė, A. Mažeika, R. Simanavičius (Baltų Federacijos Kanadoje pirm.), G. Karosas, adv. A. Navasaitis, K. Miklas, A. Gečys ir dr. E. Vaišnienė.

Pažymėtinas aktyvus lietuvių ir latvių jaunimo dalyvavimas.

Pasitarimo proga buvo surengtos trijų tautybių literatūros ir spaudos parodėlės.

Pasitarimo sumanytojas — latvis dr. R. D. Paegle.

Kovo 28 d. New Yorke pasitarimo proga įvyko latvių

vių pagaminto filmo "Latvija per 50 metų" premjera. Žiūrovų buvo apie 1,200.

Informacijos veikėjų pasitarimo metu kovo 27 d. New Yorke buvo iškeltas reikalas periodiniai susitikti baltų spaudos atstovams. Pirmas toks pasitarimas įvyko kovo 27 d. New Yorke, Estų, latvių ir lietuvių spaudos žmonių sutarė susitikti kiekvieno mėnesio pirmąjį ketvirtadienį ir pasikeisti žiniomis apie savo tautybės žygius savo kraštų, laisvinimo, kultūros bei kt. klausimais.

Pasitarime iš lietuvių pusės dalyvavo Eltos Inf. redaktorius V. Alseika ir Darbinko vyr. red. K. Bučnys. (E)

Ivairios naujienos

Lietuvių Darbinkų d. jos 7 kuopos Margučių renginys bus balandžio 17 d. Bruko svetainėje, Woodhavene.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų s-gos skyriaus susirinkime kovo 19 d. M. Diržienės restorane dailininkas Albinas Elskus parodė filmą ir papasakojo savo kelionės praeitį vasarą buriniu laiveliu per Atlantą įspūdžius.

Brooklyne naujieji ateiviai per 15 metų likvidavo daug klubų namų. Namai buvo patatyti senųjų ateivių klubai tebeveikia, bet neturi namų. Tik Maspeth Piličių klubas, senųjų ateivių įsteigtas ir jų vadovaujamas, sėkmingai tebeveikia savo namuose.

Long Island Lietuvių Piličių klubas metinę gegužinę rengia birželio 26 d. Ronkomoj, L.I., N.Y.

J.K.

HARDFORD, CONN.

Mirė J. Dikinis

SLA 124 kuopos nariai retėjo arti 20 metų kuopos finansų sekretoriaus pareigas ėjusio Jono Dikinio, kuris mirė tik 53 metų sulaukęs, širdies smūgiui ištikus darbovietėje.

Velionis, amerikiečiams žinomas John Dikins vardu, buvo malonus žmogus, iš Lietuvos į šį kraštą atvykęs prieš Antrąjį pasaulinį karą. Jis tarnavo JAV kariuomenėje, iš ten grįžęs dirbo ir mokėsi, baigė kolegiją, turėjo atsakingą darbą lėktuvų gamyboje, sukūrė lietuvišką šeimą, gražiai gyveno ir buvo visų bendradarbių ir pažįstamų mėgiamas.

Sekmadienį, kovo 28 d., jis dar dalyvavo kuopos suiruose silkių pietuose. o pirmadienį mirė. Ketvirtadienį buvo palydėtas į kapus.

Netekome gero sekretoriaus, mielo bendradarbio.

Velionis paliko liūdinčią žmoną, sūnų — medicinos studentą ir dukrelę — aukštesniosios mokyklos mokinę.

Mes liūdime kartu su jais. Lai būna velioniui lengva Amerikos žemė, o jo šeimai ir kitiems giminėms reikiame gilią užuojautą.

Silkių pietūs ir legionierių pobūvis

Kovo 28 d. SLA 124 kuopos surengė Lietuvių klube savo nariams tradicinius silkių pietus.

Tą pačią dieną šaunų pokylį turėjo šabonio posto legionieriai, o taip pat ir moterys, — jie į pareigas įvedino savo vadovybes.

Idomų žodį tarė legiono karių vadas, paryškindamas karinės tarnybos tradicijų palaikymo reikšmę. Po iškilnių buvo vaišės.

Šio posto nariai yra pasižymėję savo veikla ir paroduose ne tik Hartforde, bet visoje Conn. valstijoje. Jie turi kelias gražias dovanas, laimėtas eisenose. Postui daugiausia vadovauja du broliai: Stanley ir Walter Pattersonai ir inž. Antanas Mazalas.

Našia veikla reiškiasi ir posto pagalbinis moterų vietas.

Kas dar bus

Kai laikraštis pasieks skaitytojus, našlių klubo moterų vakaras jau bus buvęs, bet J. Petkačio vadovaujamo Aido choro koncertas dar bus gegužės 1 d. Tai maloni žinia dainos mėgėjams.

V.M.K.

BRANCH, MICH.

Mirė Petras Spurgis

Petras Spurgis buvo ilgametis šios lietuvių ūkininkų kolonijos gyventojas ir dažnai parašydavo "Keleivius" žinių iš šios apylinkės. Deja, daugiau neberašinė, nes išsiskyrė ne tik iš šios kolonijos, bet ir iš šio pasaulio.

Jis buvo gimęs Lietuvoje 1887 metais, išgyveno 84 metus ir mirė nuo širdies smūgio šių metų sausio 18 d. Po smūgio dar buvo kiek atsigavęs, bet jau neiški buvo kalba. Gyveno vienas, ir kai sūnus nuvyko jo pažūrėti, rado jį ant grindų jau nebegyvą.

Iš Lietuvos velionis atvyko 1909 metais ir apsigyveno Pennsylvanijos anglies kasvklų rajone. Charleroy vietovėje. Bet kasti anglį po žeme jam nepatiko, ir jis persikėlė į Michigano valstiją, kur tuomet kūrėsi lietuvių ūkininkų kolonija. Čia apsigyveno ir išsigijo ūkį, kur išgyveno keliasdešimt metų. Visa laika skaitė "Keleivius" ir buvo uolus po rėmėjas ligi paskutinio savo dienos.

Jo žmona mirė prieš aštuonerius metus. Jiedu turėjo trejetą vaikų, kurie užaugę išsisklaidė miestuose gyventi. Todėl velionis, visų apleistas, gyveno jau vienas ir buvo rastas negyvas.

Tebūna jam amžina ramybė naujos tėvynės žemėje.

A. J. Jokubaitis

WATERBURY, CONN.

Atvažiuoja Grandinė

Gegužės 8 d. 8 val. vak. aukštesn. mokyklos salėje Highland Ave., bus iš Clevelando atvykusio tautinių šokių sambūrio Grandinėės spektaklis. Tas sambūris didžiulį pasisekimą turėjo ne tik įvairiuose JAV miestuose, bet taip pat Kanadoje ir Pietų Amerikoje.

Grandinėle pakvietė Lietuvių Bendruomenė.

VIGILANT ĮVYKIO
VEIKALAS

Simo Kudirkos tragedijos poveikyje Bostone kilo mintis, kad reikia paruošti nuodugnų veikalą amerikiečių visuomenei apie tą įvykį. Tam reikalui iš Clevelando buvo pakviestas ir į Bostoną persikėlė Algis Rukšėnas, dirbęs United Press International žinių agentūroje. Jo straipsniai yra spausdinti New York Times bei kituose Amerikos laikraščiuose.

Ruosiamas Vigilant įvykio veikalas yra plačios apimties. Autoriui padeda grupė talkininkų, kurie renka įvairius iki šiol dar nežinotus duomenis apie įvykį ir sąlygas, kurios jį išaukė. Yra užmegzti kontaktai su įvykio veikėjais. Kalbant su kaikiuriais jų, aiškėja idomi ir dažnai keista jų galvoseną. Yra dar ir nežinomų duomenų apie Kudirkos likimą, — sako A. Rukšėnas.

Veikalas vaizduos ne tik lapkričio 23 dienos tragediją, bet analizuos ir politines sąlygas, kurios ją lėmė, ir sunkumus. Tos gi problemas tą nelaimingą įvykį ir išaukė.

Knygos rašymą remia Citizens Concerned for Simas grupė, kuri daug prisidėjo įvykiui išgarsinti pasaulinėje plotmėje.

Minėtas komitetas davė ir šią informaciją apie A. Rukšėno rašomą veikalą.

ALTOS PRANEŠIMAS

ALTos pirmininkas dr. Kazys Bobelis praneša, kad Jungtinis Pabaltiečių Komitetas sudarė specialią komisiją Ethnic Heritag bylai skelbti. Latviams atstovaus Gunars Meierovics, estams — Gerhard Bushman ir lietuviams — dr. Jonas Genys.

Dr. J. Genys yra Ethnic Confederation of America viceprezidentas, kurioje jis atstovauja ALTai, o per ją ir visiems Amerikos lietuviams.

Pigi ir patogi kelionė į Dainų Šventę!

Dainų šventė Chicagoje įvyksta šių metų liepos 4 d. Ta proga iš New Yorko ir New Jersey apylinkės į Chicago yra organizuojamos ekskursijos lėktuvais pagipintomis kainomis iš La Guardia ir Newarko aerodromų. Norį su šiomis ekskursijomis vykti ar gauti apie jas daugiau informaciją, prašomi kreiptis į Lito kelionių biurą, — 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 847-5522.

ŽVILGSNIS Į S. BOSTONO

LIETUVIŲ PILIEČIŲ
DRAUGIJA

So. Bostono Lietuvių Piličių draugija yra pati didžiausia Bostono lietuvių organizacija ir viena iš seniausių, nes įsteigta 1899m. spalio 3 d., todėl verta apie ją ir plačiau pakalbėti.

Praeitame dr-jos narių mėnesiniame susirinkime buvo patvirtinta dr-jos 1970 metų apyskaita. Ji rodo, kad pajamų turėta \$163,253 (visur centai atmetami). Į tą sumą įeina baro pajamos \$140,187 ir \$23,066 visokių kitokių pajamų, iš kurių stambiausia yra dviejų saliu nuoma \$6,702, narių mokesčiai — \$2,040, biliardas — \$3,107, savi parengimai — \$2,250 ir t.t.

Tai rodo, kad baras yra svarbiausias pajamų šaltinis. Taip buvo pernai, taip buvo ir visada. Mano turimos apyskaitos rodo, kad jau 1956 m. pajamų buvo \$128,905, vien iš baro — \$111,702. Vėliau ir bendros, ir baro pajamos pradėjo kristi: 1962 m. jos nukrito net iki \$99,851, o baro pajamos — iki \$84,293. Vėliau jos kilo, ir 1968 m. baro pajamos jau prašoko \$100,000. 1969 m. baro pajamų jau buvo \$123,340, o pernai, kaip minėta, net \$140,187. Aišku tuos skaičius skaitant, reikia turėti galvoje, kad dėl dolerio vertės nukritimo gerimų kainos gerokai pakilo.

Sumokėjus už visas prekes, pernai brutto pelno liko \$101,703. Jis pirmą kartą prašoko \$100,000. To pelno 1969 m. buvo \$89,747, 1965 m. — \$63,905, o 1960 m. — \$73,570.

Tarnautojų algoms išleista beveik trečdalis — 33,705, mokesčiams — \$12,157, orkestrui — \$5,978, kurui ir šviesai — \$5,277, valdybai — \$2,025, aukoms — \$2,427 ir t.t. Viso labo išleista — \$79,832. Tokiu būdu gryno pelno liko \$21,870.

Čia pažymėtina, kad valdybai atlyginimas nepadėjo per paskutiniuosius keilolių metų.

Negalima pasakyti, kad pernai draugija buvo ypatingai dosni visuomeniniam reikalui, jiems skirdama \$2,427. Primitina, kad dar 1958 m., kada brutto pelno buvo trečdaliu mažiau negu 1970 m., aukų duota 2,973, 1960 m. — \$2,225, 1961 m. — \$2,186. Mažiausia buvo aukota 1966 m. — tik \$1,439.

Yra draugijoje narių, kurie labai pūšingai, kai kyla

klausimas kam nors skirti auką. Jie nesupranta, kad ta draugija tik tiek lietuviams reikalinga, kiek ji prisideda prie jų visuomeninių reikalų palaikymo. Smuklių yra ir taip per daug, nereikalingas būtų ir draugijos laikomas baras, jeigu jo pajamos nebūtų panaudojamos lietuvių visuomenės svarbiems reikalams vykdyti.

Be minėtų piniginių aukų draugija yra užleidusi savo namų pusę ketvirtąjo aukšto skautams, kurie ten įsirengė savo būklą. Buvo ir prieš tai pasisakiusių narių, bet dauguma buvo įviesesnio proto — jie patenkino skautų prašymą ir leido jiems įsikurti draugijos naudojame aukšte.

Draugija dar globoja tris sportininkų klubus.

O štai paskutinio dešimtmečio grynasis pelnas: 1961 m. — \$5,114, 1962 m. — \$6,500, 1963 m. — 5,380, 1964 m. — \$6,353, 1965 m. — \$1,116, 1966 m. — \$10,972, 1967 m. — \$11,250, 1968 m. — \$16,274, 1969 m. — \$14,879 ir 1970 m. — \$21,870.

Draugija turi 4 aukštų rūsių, kuriame įrengta administracijos raštinė ir kt., nuosavus namus. Juose, be patalpos barui, yra trys salės — dvi talpinančios po kelis šimtus žmonių ir viena mažesnė. Jomis naudojasi ne tik lietuvių, bet ir kitų organizacijos savo renginiams. Ypač dabar, įrengus keltuvą, jos yra mėgiamos. Žinoma, visai draugijos veiklai būtų dar geriau, jei ji turėtų savo aikštę automobiliams pastatyti.

Šių metų sausio 1 d. draugijos turtas įvertintas \$429,818: namai — \$362,417, baldai — \$17,401, prekių buvo už \$10,979, grynų pinigų — \$39,315.

Taigi, draugija turi gražias patalpas, jos visas turtais vertas kelių šimtų tūkstančių, nėra skolų ir dar turima grynų pinigų kasoj ar bankuose beveik \$40,000.

Draugijai priklauso gerokai per 1,000 narių, daugiausia senieji ateiviai. Dailis naujųjų ateivių visai be pagrindo vengia stoti į šią draugiją. Kaip matėme, tai yra stipri organizacija ir gali būti labai naudinga visiem lietuviškiems reikalams, tik reikia, kad jos narių tarpe būtų kiek galima daugiau tokių, kuriems rūpi, kad draugija vykdytų tą tikslą, kuris yra įrašytas jos įstatų 2 straipsnyje:

"Rūpintis kultūros ir sporto reikalais, skleisti švietimą lietuvių tarpe, rūpintis labdaryste".

Šiuo metu draugijos vadovybę sudaro: pirm. S. Dreivinskas, vicepirm. L. Švelnis, sekr. A. Čaplikas, fin. sekr. A. Druzdys, išd. E. Ketvirtis, marš. J. Markelionis; direktorių taryboje yra A. Andriulionis, A. Baika, J. Casper, J. Grigalus, O. Ivaškiene, J. Lubinas, J. Šilalis.

Draugijos reikalų vedėjas per paskutiniuosius kelerius metus buvo S. Griganavičius. Jam išėjus į pensiją, laikinai tas pareigas eina J. Šilalis.

J. V-gas

Ką tik gavome:

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Už laisvą lietuvi, parašė kun. M. Valadka, 409 psl., kaina \$5.00.

Mes valdysim pasaulį, L. Dovydeno atsiminimai, du tomai, I tomas 268 psl., II t. — 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

Geroji vasara, romanas, parašė Česlovas Grincevičius, 261 psl., kaina \$5.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Versmės ir verpetai, akimirkų - straipsnių rinkinys, praėjus ir artimų dienų aktualia klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Laumė Daumė, eiliuota pasaka vaikams, gausiai iliustruota, parašė Stasė Petersonienė, 63 psl., kaina \$4.00.

Knygos
jaunimui

ŠAUNUS PENKETUKAS, premijuota, gražiai išleista apysaka, tinka mokykliniam jaunimui, parašė J. Švalistas, kaina \$3.

NARDŽIO PULKAS, apsakymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl., kaina \$2.00.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaškiene, 133 psl., kaina \$3.60.

JINTARELĖ, J. Narūnės iliustruota pasaka, 24 psl., kaina \$1.00.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

ŽAIZARAS, D. Čibo pasaka mažiesiems, teisybė didelėms. Ados Sutkuviene iliustracijos, 21 puslapis, kaina \$1.50.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

KREGŽDUTE, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rinkūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

Ta pati anglų kalba, ... \$1. Skaidytė, Balės Vaivorytės 5 scenos vaizdeliai, kaina \$2.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščių mūsų mažiesiems. Nijolės Vedegytės Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

TĖVISKĖLE AS REGIU, Imsrys 40 psl., kaina \$1. eilėraščiai, parašė Pranas

Gedimino sapnas ir Nerin-ga, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

Rimai ir Nerimai, Vaiž-ganto, 55 psl., kaina \$2.00. Jonukas keliauja, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Šis 14 metų paauglys John Matthews revolveriu grasindamas reikalavo iš Birminghamo į Chicago skrendantį lėktuvą nukreipti į Kubą, bet pasisekė jį įtikinti atsisakyti šio reikalavimo.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Ministras apie studentus

Kiek okup. Lietuvoje studentų, ką jie studijuoja ir kokia jų buitis — apie tai žinių suteikė aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo režiminis ministras H. Zabulis. Jis vilniškės Eltos atstovui papasakojo, kad šiuo metu Lietuvoje esama 57,000 studentų. Tik trečdalis jų yra darbininkai ir darbininkų vaikai, 29 proc. yra atvykę iš kolchozų. Jaunimas pasirenka vieną iš 130 specialybių. Studentai atlieka praktiką kitose valstybėse, tiksliau, vad. socialistiniuose kraštuose. Pernai ir šiemet 150 studentų praktika atliko svetur. Šiuo metu Lietuvos jaunimas studijuoja Bulgarijoje, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir Rytų Vokietijoje.

Nors specialybių aukštojo mokyklose netrūksta, tačiau tos mokyklos, teigia Zabulis, dar nesugeba paruošti visos eilės specialistų. Nepaprastai trūksta statybinių, matematikų, permažai paruošiama energetikų, masinių gamybos specialistų. Be to, labai trūksta fizikos ir matematikos mokytojų.

Vilniaus universitetui pakvietus studijuoti lietuvius, gyvenančius užsieny, jau ega gauta pareiškimų iš JAV, Vakarų Vokietijos, Argentinos ir Lenkijos lietuvių. Vieni jų pagėdina atvykti tik tobulintis, kiti nori studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą, teisę, mediciną, žurnalistiką.

Ivairios žinios

Aktorei Onai Juodytei-Chadaravičienei kovo mėn. sukako 60 metų amžiaus. Ji Valst. dramos teatre pasižymėjo dar nepriklausomoje Lietuvoje.

Lietuviai krepšininkai pasižymi ir okupacijoje, ir laisvo krašto sąlygose. Vilniuje kovo mėn. vykusiose Sovietų S-gos krepšinio pirmenybėse Lietuvos krepšininkai ir vėl iškilo. Kauno žalgiriečiai ir Vilniaus Kibirkštės sportininkės moterys, abi geriausios komandos Lietuvoje, iškovojo bronzos medalius. Kitais metais pirmenybėse dalyvaus jau keturios lietuvių komandos.

Geriausiu lietuvių krepšininku vis tebėra M. Paulauskas.

Šiuo metu lietuviai krepšininkai yra vieni geriausių Sovietų Sąjungoje, bet 1938 ir 1939 metais krepšinio srityje laimėjo Lietuvai yra buvusi visos Europos nugalėtoja.

Kaunietis boksininkas J. Juocevičius š. m. kovo mėn. Kazanėje vykusiose Sovietų Sąjungos bokso pirmenybėse laimėjo aukso medalį. Kiti laimėtojai, laimėję sidabro ir bronzos medalius, buvo taip pat kauniečiai J. Kolyčevs ir V. Bingelis.

Lietuvos styginis kvartetas vasario mėn. vieną savaitę koncertavo Vengrijoje, Džor ir Sopron miestuose. Šalia Brahmsio ir Haydno kvartetų, lietuviai supažindino vengrus su J. Juzeliūno Trečiuoju kvartetu.

Vilnietyje baletu artistė Genovaitė Sabaliauskaitė 8 mėnesius dirbo baletmeisterė Cileje. Santiago mieste. Grįžusi į Vilnių, Cileės meno veikėjams kviečiant, ji ir vėl išvyko į Pietų Amerikos kraštą. Ten ji paruosia klasišinius baletus, tikisi pastatyti fragmentus iš lietuvių baletų "Ant marių kranto" ir "Jūratės ir Kastyčio".

Sabaliauskaitė anksčiau yra šokusi Prancūzijoje, Belgijoje, Suomijoje, Turkijoje ir Azijoje — Burmoje, Ceilone, Kambodijoje ir Tailande.

A. Sniečkus šių metų pradžioje vadovavo penkių asmenų Sovietų S-gos delegacijai, devynias dienas lankiusi Kongo respubliką Afrikoje. Vasario 20-21 d. jis skelbė Tiesoje tos kelionės įspūdžius, kuriuose vienoj vietoj pažymėta: "Afrikos žemynas labai nukentėjo nuo baltųjų kolonizatorių ir plėšikų. Daugelis europiečių čia važiuavo vien tik prisiplėšti ir praturtėti".

Sie žodžiai Lietuvos gyventojams gyvai priminė kitus kolonizatorius — rusus, vienintelius Europos kontinente. Ir šie važiuavo ir tebevažiuoja prisiplėšti... (E)

SVARBUS BALTISTIKOS VEIKALAS

Šių metų pradžioje švedijoje išleistas stambus baltistikos veikalas (598 psl.) "Donum Balticum", skirtas pagerbti norvegų kalbininkui Christian S. Stangui, nusipelnusiam baltistikos ir slavistikos srityje. Rinkinį išleido švedų leidykla "Almqvist-Wiksell" Stockholme.

Pažymėtina, kad veikale rašo kalbininkai, gyvenę abiejose geležinės uždangos pusėse: Lietuvos, Lenkijos, Sovietų S-gos, JAV, Australijos, Vokietijos ir kt.

Iš okup. Lietuvos idėti straipsniai praėjusiais metais paslaptinai žuvusio prof. J. Kazlausko, V. Ambrazo, S. Karaliūno, V. Mažiūlio, K. Morkūno, A. Sabaliausko, V. Urbutio, A. Valeckienės, Z. Zinkevičiaus, iš gyvenančių Vakarų pasaulyje — L. Jurgutytės-Baldauf, P. Joniko, A. Klimo ir J. Lingio.

Veikalas laikomas vienu stambiausių lyginamosios baltistikos leidinių, išleistų Vakaruose.

(E)

Zemėje yra per 36,000 sėklinių augalų. Žmogus naudoja tik apie 500. Daugiausia kaip 100 yra išvestiniai. Zemėje yra per 8,000 grūdinių kultūrų, o žmonės tenaudoja tik apie 30 rūšių.

Sen. Strom Thurmond, 68 m., ir jo žmona, 24 m., susilaukė pirmo kūdikio — dukters Nancy Moore.

UZ NEPRIKLAUSOMĄ DEMOKRATINĘ LIETUVĄ

(Atkelta iš 2 puslapio)

Liet. socialdemokratų išieivijoje ir jų spauda, mūsų supratimu, turi platų ir svarbų veiklos barą. Būdami pasaulinė darbo žmonių organizacijos — Socialistų Internacionalo nariu, galime palaikyti santykius su broliškoms partijomis laisvajame pasaulyje ir tuo būdu supažindinti pasaulį su savo tautos aspiracijomis.

Lietuvos darbo žmogus komunistinėje santvarkoje yra išnaudojamas ir pažemintas. Jo vardu kalba imperalistinės valstybės pasamditi burokratai, kurie stengiasi įtikinti pasaulį, kad "proletariato" diktatūros krašte darbo žmogui yra sukurtas rojus. O iš tikrųjų tame krašte visai ne proletariatas yra diktatorius. Proletariatas, kaip pastarųjų dienų darbininkų riaušės Lenkijoje rodo, kovoja prieš "savo" diktatūrą. Kartu su juo demokratinės santvarkos siekia jaunimas ir inteligentija ne tik Vidurinės Rytų Europos kraštuose, bet ir Rusijoje. Čekoslovakijoje prieš trejus metus buvo aiškiai pasisakoma už demokratini socializmą.

Neabejojame, kad ir Lietuvos darbo žmonės, kurie sudaro gyventojų daugumą, kai ateis laikas, pasisakys už demokratinį socializmą ir nepriklausomybę. Su jais solidarizuoja MINTIS.

VOKIETIJOS

Lietuvių socialdemokratų suvažiavimas

Kovo 27-28 dienomis įvyko Vokietijos Lietuvių Socialdemokratų draugijos narių visuotinis suvažiavimas.

Svarstant lietuvių visuomenės Vokietijoje reikalus, ilgiau buvo sustota ties bendruomenine veikla ir šiais metais vykstančiais Krašto tarybos rinkimais. Teko išgirsti nusiskundimų, kad draugijos nariai, aktyviai dalyvaudami bendruomenės institucijose, mažai turi laiko draugijos reikalams. Gi tie bendruomeniniai reikalai institucijų viršūnėse lyg sustingę vietoje. Krašto taryba per visą trijų metų kadenciją, jau pirmoje sesijoje padarius nutarimus dėl Bendruomenės statuso pakeitimo, kasmet savo sesijose statutą svarstė, bet jį pakeisti ir pritaikyti esamom sąlygom nepajėgė.

Antras svarbus klausimas — Krašto tarybos rinkimų nuostatai.

Nors Krašto tarybos rinkimuose 1967 metais buvo suklupta, balsuojant už akių korespondenciniu būdu, ir garbės teismas savo išvadas tarybos sesijoje užbaigė konstatavimu, kad rinkimai buvo praversti netvarkingai, o tarybos narių dalis pasiūlytą tarybai išsiskirstyti ir paskelbti naujus rinkimus, visgi Krašto taryba nutarė ir šiais metais visus rinkimus vykdyti korespondenciniu būdu. Tokiems rinkimams būtini tikslūs narių sąrašai,

ir sunkiai įvykdomi kiti du svarbūs momentai: pirmas — kad rinkimų komisijos išsiųsti balsavimo lapai patektų balsuotojams ir kaip pasiegti, jeigu balsuotojų dalis būtų balsavimo lapų negaus, ir antras — garantija, kad balsuotojų gražinami rinkimų komisijai jos nurodytu adresu balsavimo lapai negalėtų būti paliesti, iki rinkimų komisija juos visus vienu kartu priims ir suskaičiuos.

Suvažiavimas nutarė rinkimuose dalyvauti ir tartis su kitomis liberalinėmis grupėmis dėl bendruomeninių sąrašų sudarymo.

Suvažiavimas pasisakė už kontaktą su kitomis lietuviškomis organizacijomis lietuviškoje veikloje.

Suvažiavimas konstatavo, kad draugijos veikla nors ir nespėdama, bet plečiasi, įsijungia naujų narių ir tvirtėja ryšiai su kitų kraštų lietuvių socialdemokratinėmis organizacijomis.

Buvo pakeistas draugijos statutas, įvedant revizijos komisiją ir atsisakant nuo tarybos.

Aptarti spaudos reikalai. "Apžvalgos" redakcija paraginta dažniau išleisti lapelį.

Išrinktos draugijos valdyba ir revizijos komisija.

Dabar valdyboje bus V.

Socialdemokratų "Mintis"

Londono Nidos Knygų Klubo spaustuvėje jau išspausdintas užsieniuose gyvenančių lietuvių socialdemokratų žurnalas "Mintis". Šis žurnalas netrukus pasirodys ir JAV-se.

MINTIES turinys:

Vedamasis, kur pasisakoma, kodėl dar vienas žurnalas leidžiamas.

J. Vilkaitis — Praeity besidairant.

J. Valaitis — Lietuvos politinių partijų išieivijoje dabartis ir ateitis.

J. Va. — Socialistinis internacionalas ir Lietuva.

J. Vils. — Kiprą Bielinį prisiminus.

J. Vilčinskis — Socializmas Lietuvoje.

J. Pakalka — Steigiamojo Seimo Lietuvos socialdemokratų frakcija.

Toliau seka spaudos apžvalga:

1. Lietuva Britų užsienio reikalų ministerijos pasaulinio karo meto diplomatinuose dokumentuose, kurie buvo iki šiol laikomi slaptais ir tik dabar teatskleisti viešumai. Juose aprašyta Baltijos valstybių inkorporacija į Sovietų Sąjungą ir kokius žygius tuo reikalu darė Britanijos vyriausybė.

2. Slapto demokratinio sąjūdžio Sovietų Sąjungoje programa. Ši programa 1970 metais buvo slapta atgabenta Anglijon iš Sovietų S-gos. Tos programos ištraukos pasirodė spaudoje, bet čia yra skelbiamos tik tokios, kurios dar nebuvo spausdintos. Toje programoje yra pasisakyta apie Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Literatūrinė dalis:

Ed. Cinzas — Mergaitė su apelsinu (apysaka).

Kazimieras Barėnas — Sapnai (Ištrauka iš nespausdinto romano "Dvidešimt viena Veronika").

Vytautė Žilinskaitė — Juokas (feljtonas).

Kronika

Socialistiniame pasaulyje ir Europos socialistų partijose.

Santrauka anglų kalba. Žurnalo viršelis — E. Matuko.

Žurnalo pirmasis numeris yra 188 puslapių. Jo kaina — 2 doleriai.

Žurnalą redaguoja redakcinė komisija. Vyr. redaktorius — J. Vilčinskis.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Mintis

2 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain

J. Bylaitis, K. Dikšaitis ir M. Kiuzauskas.

Nutarta pasveikinti kitų kraštų lietuvių socialdemokratų organizacijas.

Padėkojus tarybai ir valdybai ir pavieniams asmenims už atliktus darbus, suvažiavimas draugiškoje nuotaikoje užbaigtas.

J-a

Žurnalo atstovas Bostone yra Keleivis, 636 E. Broadway, S. Boston Mass. 02127, Chicago — J. Valaitis, 1521 So. 50th Ave., Cicero, Ill. 60650. Kiti atstovai bus paskelbti vėliau.

MINTIS turėjo išeiti praėjusių metų pabaigoje, bet dėl netikėtų techninių kliūčių darbas užsidelsė, o prie to dar prisidėjo ir Londono pašto tarnautojų streikas, kuris taip pat sulėtino žurnalo pasirodymą.

Zydy socialdemokratų suvažiavimas

Zydy socialdemokratų partijos atstovų suvažiavimas buvo balandžio pradžioje Tel Avive. Į tą suvažiavimą buvo pakviesti Socialistų internacionalo ir visų kitų veikiančių įvairiose šalyse socialdemokratų partijų atstovai. Draugiška nuosirdžia parašyta kvietimą gavo ir Lietuvos Socialdemokratų Užsienio delegatūra.

Čia prisimintina, kad Lietuvos socialdemokratų partija nuo jos įsikūrimo dienos glaudžiai bendradarbiavo su zydy socialdemokratais, kurie buvo susiorganizavę į savo Bundą.

Zydy Bundas savo veikimo metų pabaigoje pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę. Pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais zydy socialdemokratų Bundas nustojo veikti. Jo dalis įsijungė į zydy sionistų socialistų sąjūdį, o kiti įstojo į Lietuvos socialdemokratų partiją. Štai kadėl Izraelio zydy socialdemokratų partija nepažino Lietuvos socialdemokratų ir, susiradę jų Užsienio delegatūros būstinę, pakvietė dalyvauti jų suvažiavime.

Šių metų Socialistų internacionalo tarybos posėdis numatytas Hellsinky, Suomijoje.

J. Vils.

Indėnė Wilma Victor paskirta vidaus reikalų ministro Mortono specialia padėjėja indėnų reikalams.

Azalių šventėje Norfolk. Va. karalienė išrinkta anglė Sarah Rippon.

Ar skaitytos?

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliados romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos pastininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiūlaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrista, kaina \$7.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina \$4.50.

Elegiški Stepono Kolūpaikos niekintojai, parašė Ksaveras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Rugsėjo šeštadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelėvičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Gyvylių ūkis, George Orwel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaizganto straipsniai, 40 psl. Kaina \$1.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

Šias K. Barėno knygas: Tūboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75. Atsiūktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvasas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Maik, pasakyk man, kas yra juokologija, apie kurią dabar visi kalba ir net gazetos rašo? Sako, ji labai pavojinga, žmonės pradės mirti.

— Matau, kad tėvas kalbi apie ekologiją.

— Va, va, tu geriau žinai, kaip ji vadinasi. O ką ji reiškia?

— Ekologija yra tas biologijos mokslas, kuris tyrinėja aplinkos ir žmogaus gyvybę.

— Nesuprantu, Maiki.

— Žinau, tėvui sunku šį klausimą suprasti, nes tik dabar pradėta juo gaudinti visuomenę. Pirmiau beveik niekas apie tai nekalbėjo.

— Nu, tai pasakyk, ką tas reiškia?

— Tariant paprastais žodžiais, tėve, tai reiškia, kad dūmais užterštas oras, chemikalais užnuodytas vanduo, vienu žodžiu, užteršta visa aplinka, kurioje mes gyvenam, ir tai pažeidžia mūsų sveikatą. Vadinasi, tokia padėtis mums žalinga ir reikia prieš ją kovoti. Pradedama net reikalauti, kad kalininkai, kurie šio kiur ar tokiu būdu mūsų aplinką teršia, būtų baudžiami. Vienos aplinkos gyventojai jau patraukė atsakomybę International Paper kompanijai, kad užteršė jų ežerą, suleidama jį išnaudotus chemikalus. Bostono Edison kompanija paskyrė jau kelis milijonus dolerių apsaugos priemonėms. Kovai su aplinkos teršimu jau svarstomi kongreso, valstijų ir atskirų miestų įstatymai. Tai va, tėve, ką reiškia ekologijos sąjūdis.

— Bet ar tu mislini, kad iš to lermo bus kiek pažitko?

— Naudos laikam jau yra, tėve, o laikam dar gali būti. Gatvinė spauda jau naudoja šią propagandą. Ji turi apie ką rašyti. Naudoja-

si ir politikieriai. Kiekvienas jų nori pridėti prie to savo dvylekį, siūlo visokių sumanymų, kaip padaryti visuomenei gryną oro, tyro ir sveiko vandens. Turi progos pasirodyti savo patarimais ir pats prezidentas. Ir kai žmogus gerai į šią propagandą įsižiūri, tėve, tai čia daugiau politikos, negu ekologijos.

— Ale pasakyk, Maiki, kodėl tik dabar pradėta ši ermyderij kelti? Argi pirmą automobilį nesamdino savo dūmais miestų? Ar fabrikų kaminai pirmą nedūmė? Ar nuodingos jų sūtos nebuvo suleidžiamos į upes ir ežerus? Ar fermeriai nebarstydavo visokių nuodais savo daržų ir laukų? Ar sutirpęs sniegas ir ilemtaus vanduo nesunešdavo to poizino į upes ir ežerus? Juk tas buvo daroma visada. Tai kodėl ligi šiol tylėjo visi politikieriai ir jų gazetos?

— Bravo, tėve, kad pradėjai protauti!

— Reikia ką nors daryti, Maiki, ba tylėti jau negailma.

— Bet tėvui dar ne viskas aišku.

— Ar ne?

— Tėvui atrodo, kad seniau niekas tokio "ermyderio" nekelė. Kėlė, tėve, ir seniau, tik kitokio pobūdžio. Beveik prieš kiekvienus prezidento rinkimus būdavo iškeliamas koks nors baubas visuomenei gaudinti, ir lygiagrečiai sugalvojama "apsauga" nuo tokio pavojaus. Savaimė suprantama, už tokią "apsaugą" visuomenė turi būti prezidentui dėkinga ir, rinkimams atėjus, turi jam atlyginti savo balsais.

— Bet aš, Maiki, neatsimenu, kad panašus prajovas būtų kada buvęs.

— Nejaugi tėvas jau pamiršai, kaip anais metais prieš rinkimus buvo paleis-

tas gandas, kad Amerikai gresia baisus pavojus — užpuolimas iš oro? Kas ruošėsi Ameriką pulti, niekas neklaušė ir niekas neaiškino. Priešo nesimatė, tačiau visuomenė buvo gąsdinama ir raginama statyti slėptuves. Buvo siuntinėjami net ir planai, kaip išgriauti sklepus po savo namais ir įmūryti bunkerius, kad būtų kur pasislėpti, kai priešo bombos pradės ant mūsų Amerikos kristi. Ir slėptuvės buvo statomos ne juokais. Sugadinta daug namų ir išleista daug pinigų. Visi laukė pavojaus. Bet praėjo prezidento rinkimai, ir praėjo bombų pavojus. Ir dabar žmonės negali suprasti, kokiems galams tas slėptuves statė.

— Jes, Maiki, tą slėptuvių biznį aš dabar atsimiriau. Norėję ir mano gspadinė įstaisyti slėptuvę po savo auza, ale sklepas buvo peržemas. Dabar ji juokiasi ir džiaugiasi, kad nesugadino savo bildingo.

— Aš manau, tėve, kad ir dabartinis užterštos aplinkos pavojus po prezidento rinkimų bus pamirštas, kaip buvo pamirštas oro atakos pavojus.

— Džius di sem, Maik, aš nesuprantu, kam tokie gąsdinimai reikalingi kanec prieš rinkimus.

— Toks baubas, tėve, reikalingas tam, kad kandidatas turėtų prieš ką kovoti ir tuo būdu patraukti savo pusėn balsuotojus. Tokių baubų Amerikoje pergyvenom jau ne vieną. Prieš kiek metų buvo išpūstas anarchizmo pavojus; kai žmonės su tuo apsiyrato, tai buvo prasimanyta aidoblizmo smėkla. Kaikada pavojus gali būti ir neprasimanytas, tikras, bet niekas nekreipia į tai dėmesio ir niekas apie jį nekalba. Jis išpučiamas tik tada, kai valdžiai prireikia gyventojų paramos. Taip dabar yra su aplinkos teršimu. Ji tikrai teršiama. Tačiau iki šiol niekas dėl to nesijaudino. Tik dabar pradėta trimuotų pavojų. Trimituoja ir pats prezidentas, nes rinkimai netoli. O žmonės protestuoja dėl Vietnamo karo. Ar jie balsuos už dabartinį prezidentą, jei tas karas nebus dar pabaigtas, jeigu Amerikos tėvų vaikiai nebus visi parvežti iš Vietnamo namo? Prie to prisidėjo dar skandalinga armijos byla dėl civilinių žmonių skerdynės Vietname. Prezidentui rūpi, kad visuomenė mažiau apie tai kalbėtų, o daugiau rūpintųsi aplinkos teršimu. Ekologija, ekologija! Tai svarbiau negu Vietnamo skerdynė, negu 45.000 užmuštų amerikiečių.

— Nu, pagyvensime, Maiki, ir pamatysime, kas iš tos politikos išeis. O tuo tarpu tegu bus gudbai.

Isigykite

ka tik išėjusią

Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristine forma paraizduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3,00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

JAV prezidentienė Pat Nixonienė sveikinasi su Mass. senatoriaus Kennedžio žmona Joana, kai ši atvyko į senatorių žmonių suruštą priėmimą Baltuosiuose rūmuose. Kennedienė mėgsta labai naujoviškai rėdytis, tad ir ši kartą atėjo apsiavusi odinėmis kelnėmis, ar vadinkime tai ir suknele.

Dr. P. G. Luomons

Mano pirmas susitikimas su "Keleiviu"

Gimiau ir augau Krinčino padangėje. 1906 m. iš Amerikos grįžo dėdė Kazys Sivickas. Jo paragintas aš, trylikametis jaunuolis, ir į Ameriką išvykau.

Jis davė man savo iš Amerikos parsivežtą juodą milinį palatą su aksamine apykakle, 30 rublių auksiniais ir 1906 metų spalio mėnesio įgalo ankštų rytą išvažiavome į Panevėžį. Čia dėdė pasodino mane į Liepoją einantį traukinį. Vidurnaktį jau buvau Liepojoje. Po trijų dienų "Grodno" laivu aplėidome Liepoją.

Laive keleiviai buvo vienoj didelėj patalpoj. Pasieniuose buvo dviaukštės lovelės. Maistas buvo nedaug geresnis už Lietuvos ūkininkų duodamą kiaulėms jovalą.

Po 18 dienų pasiekėme New Yorką. Tai buvo 1906 m. lapkričio 18 d. Artėjant prie Amerikos žemyno, audra nutilo. Buvo šilta ir saulėta. Visi išlipome ant denio tyru oru pakėpuoti. Besidairydamas pamaciau didžiulę moteriško pavidalo statulą, kuri dešinėj rankoj aukštai iškelusi laikė lyg šluotą ir tarytum tau, vaikeli, sakė: "Jei nebūsi doras, aš tau kailį išpersiu!"

Popiet visus keleivius nedideliu laiveliu nuvežė į "Castle Garden" įstaigoje. Galvoju, jeigu jis valgo, tai patvykusius, iš čia mažu laiveliu nuvežė prie krantinės ir pasodino į keleivinį traukinį.

Be manęs, kaimynų Paliulio su seserim ir dar vieno vyriškio, vagone tebuvo vienas gražiai apsirengęs vyras. Šis mus lietuviškai užkalbino, klausdamas, kur važiuojam.

— Į Elizabethą, — atsakėme.

— Aš jau ketvirtą kartą atvažiuoju į Ameriką. Aš irgi į Elizabethą. — kalbėjo tas vyras.

Jo pavardės neatsimenu. Jį dažnai matydavau laivo alinėje alų geriant. Matau, jis ištraukia lyg "akėkolį" ir, nūlupęs odą, valgo. Panašų dalyką kartu su duonos ir dešros gabalu buvau ir aš gavęs už savo pinigų minėtoje "Castle Garden" įstaigoje. Galvoju, jeigu jis valgo, tai pamėginsiu ir aš. Kiek keistokas skonis, bet gardus. Tai buvo bananas, iki tol nėragautas.

Pasirodė, kad mūsų kelionė į Elizabeth Port (ne Elizabeth) buvo netolima. Išlipus iš traukinio, tas mūsų tautietis pasislėgė mums vadovauti. Už poros kvartalų jauėjome gatvę, kur šiandien lietuviai turi didelę bažnyčią. Čia vaikėzai pradėjo mūsų nugaras lazdomis lyginti. Aš išvengiau tų padauzų "krikšto", nes, kaip minėjau, turėjau amerikonišką palatą, todėl neatrodžiau panašus į "gri-norių".

Atėjome į smuklę. Čia mus susodino aplink ilgą stalą. Pasirodė, kad savininkas buvo lietuvis ir mūsų vadui pažįstamas.

"Svečiai iš Lietuvos", taip jis mus supažindino su savininku. "Prašau visiems po skunerių alaus..."

Po lazdu "krikšto" visi jautėmės daug geriau.

Vadas sutiko nuvesti mus ir pas giminaitį Antaną Petrėną, pas kurį aš ir Paliulis su seserim važiavome, bet savininkas surado kitą lietuvį, kuris mus mielai sutiko nuvesti.

Petrėnai jau žinojo apie mūsų atvykimą. Mus priėmė labai maloniai, ruošėsi. Tuoj pavaišino. Nė nepajutome, kaip besikalbant atėjo vėlus vakaras. Mus paguldė į minkstą lovą. Kaip maloni buvo pirmoji naktelė Amerikoje!

Buvo maloni šilta lapkričio pabaiga. Kišenėj dar turėjau porą auksinių amerikoniškų valiutų. Viskas buvo nauja, pasakiška. Netoliese buvo geležinkelio stotis, kur nuėjus su smalsumu žiūrėdavau į baidių greičiu prari-dančius keleivinius traukinius.

Seimoj, kurioje apsigyvenome, buvo du jaunuoliai. Vyresnysis jau buvo baigęs aukštesniąją mokyklą ir kasdien važinėdavo į New Yorką dirbti. Antrasis buvo man labai draugiškas ir norėdavo, kad su juo gretimame tuščiame sklype žaisčiau futbolą. Tik nelaimė, kad aš dar nė žodžio angliškai nemokėjau. "O jis labai labai mažai "lau-žytai" lietuviškai. Bet žaisti buvo malonu.

Ilgai dykauti nebuvo galima. Reikėjo darbo ieškoti. Tik už gero kvartalo buvo milžiniška Singer Sowing Machine dirbtuvė, išsidriekusi palei New Jersey geležinkelio liniją. Joje dirbo tūkstančiai darbininkų. Ten ir aš gavau pirmąjį darbą naktimis, kur šaltai plieno velenais skardą plojo. Mašinistas buvo lietuvis, nekalbus ir neperdaug draugiškas. Kaikada skarda būdavo tik diržo platumo. Ją susukdavau į ritulį ir jam grąžindavau. Skardos pakra-

čiai buvo aštrūs kaip skustuvas — suražydavo pirštus. Aliejus dribdavo nuo velenų ant skardos ir ant rankų. Žiemos metu milžiniškas pastatas buvo šaltas. Uždarbis — už 60 valandų savaitę \$5.

Tuo metu Elizabethė gyveno daug vyrų iš Zemaitijos krašto. Daugelis jų dirbo Singerio metalo liejyklose. Darbas buvo sunkus, bet uždarbis geras. Savaitės gale parsinešdavo po \$25. Jie mėgdavo savaitgaliais paūžti. Pagal miesto nuostatus, šventadieniais smuklės buvo uždarytos. Tuo metu čia vienas lietuvis, Maikiu vadinamas, turėjo porą arklių ir didelį vežimą. Jis šeštadieniais dėžėmis alų išveždavo mūsų tautiečiams į namus ir palikdavo šeimoje po 5-15 dežių. Dėžė — tik \$1. Ir kiek tie linksmieji žemaičiai šeštadienį vakarais ir sekmadieniais linksmų dainelių išdainuodavo ir triukšmo sukeldavo!

(Bus daugiau)

IR DIEVAS TURĖJO SŪNŲ...

Kamajų miestely gyven-damas, poetas kunigas Antanas Strazdas (giesmės "Pulkim ant kelių" autorius) augino vaiką. Kai šis išaugo, A. Strazdas norėjo jį leisti į moksles.

Kiti kunigai, tuo pasipiktinę, visaip žemindavo kun. A. Strazdą. Jie jį apskundė net vyskupui, kad jis augina vaiką ir dargi visiems sakąs, kad tai jo sūnus.

Vyskupas pašaukė kun. A. Strazdą ir jį baręs:

— Tai ką, vaiką sumanei išauginti? Ar nežinai, kad tai kunigams draudžiama?

— Dvasiškas ganytojas, juk ir Viešpats Dievas turėjo vieną sūnų. Tai kodėl jū mane, žmogų, dėl to kaltinate? — atkirtęs kun. A. Strazdas.

LIETUVA AUDROJ

(Atkelta iš 2-tro pusl.)

sienas, ypatingai Baltijos valstybių įjungimą į SSRS ir 1941 m. Suomijos-Sovietų S-gos sienos atstatymą". Ir tai tuo metu, kada vokiečiai buvo netoli Maskvos, jų artilerija aiškiai buvo girdėti Kremluje ir vokiečių lektuvai bombardavo Maskvą net dienos metu...

Painformuotas apie Stalino reikalavimus, Churchillis griežtai pasisakė prieš Baltijos valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą. Savo pažiūrai sustiprinti jis pasiuntė Maskvon Cl. Attlee ir dar 1941 m. gruodžio 20 d. telegramą Anglijos delegacijai Maskvoje, kurioje sakoma: "Stalino reikalavimai dėl Suomijos, Baltijos valstybių ir Rumunijos yra stačiai priešingi pirmam, antram ir trečiam Atlanto Čarterio punktams".

(Bus daugiau)

JAU IŠSPAUSDINTAS

"KELEIVIO" 1971 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.50

(Jei kas mokestį šių pašto ženklais, tai ne stambesniais kaip 10 centų vertės)

Visuomet "Keleivio" kalendorius buvo tikra enciklopedija — visokių naudingų žinių šaltinis. Toks bus ir šis kalendorius. Nesivėlinkite jį išsirašyti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VAIČIULAITIS

Gluosnių daina

(Tėsinys)

Jinai dar labiau įsiklausydavo. Aure, toli, kaip kad giliai po ledu vanduo čiurolena, — pažįstami balsai atsišaukia, toki silpni ir nustelbti vilkų rijos, bet vistiek gyvi ir tikri. Ji žino: tai dainuoja mūsų broliai. Jie dainuoja savo žemei ir aušros žvaigždę, pavasarį ir linksma artoja savo dirvų vagoje.

Priguldusi prie drėgnų lango staktų, ji dar akyliau įsiklausė. Tenai skyrėsi vienas balsas, mielas ir brangus, gražesnis už kitus. Ji suprato, kad tą žiemos naktį anoj tolybėj Mindaugas dainavo jai, savo mergaitei ir savo žemei. Jinai žinojo, kad čia buvo meilės, lūkesčio ir visokios aukos daina savo šaliai ir savo žmonėms.

Kada ji taip klausėsi ir kada jos sieloje buvo taip švelnu ir tvirta, atsiliepė jai mama, iš miegų busdama:

— Gultum, dukrele, berymojus lange. Kas gali pasakyti, — gal tuojau visai neturėsime kur galvos priglausti.

Danutė regėjo motinos sielą. Mergaitei plėstė plėstė širdį. Ji, žilagalvė, čia gimė, maža bėgiojo ir vaikus išaugino — ir štai, pakirdusi nakčia, dūsauja iš rūpesčio, ar jos reikšaus iš šio tėviškės molio, į kurį ją Dievas pasodino ir kur, kaip obelis, įsikūnijo.

— Miegok, mamytė. — Danutė guodė savo motulę. — Gal nieko pikto mums neatsitiks.

— O tu žiburį užgesintum. Dar atsivilkis koks šuo. Duktė užpūtė spingsulę ir tarė:

— Aš dar pasiklausysiu, mamytė...

— O ką tujen girdi, vaikelį?

— Man vis dingojas, kad per pūgą kažkas šaukia ir dainuoja. Gal tai jie dainuoja...

Motina ilgai klausėsi, kol atsidūsėjo ir prabilo:

— Niekas ten nedainuoja, dukrele. Tik vėjai staigia aplink sąparas.

Danutė klausėsi ir girdėjo: pūgoje dainavo jos broliai. Drąsus miškų vyrai tenai šaukė.

Taip besiklausant, pro ją, nei balti debesėliai, skriejo mielos svajonės. Ji regėjo vasaras ir šienapiutes, ir tą liepos mėnesio naktį, tokią šiltą ir žiedų kvėpavimo pilną, kada garšiai dobiluose šaukė griežlė ir kada juodu, grįždamu iš gegužinės, sustoję po anais beržais. Tai tenai juodu pirmą kartą pasibučiavo ir sakėsi niekados, o niekados nesiskirsia. Ir tada žemėje buvo taip gera, ir platu, ir laisva.

Jai dar vaidenos, kad per vasaros laukus atžygiuoja jie, šaunūs vyrai, o per pievas ir miškus, kaip kokia vandenų vilnis, atliūliuoja jų daina. Tie skardūs žodžiai saukė ją: artyn ir artyn ją viliojo tokiu nenumaldomu ilgesiu, kad, rodos, pakils ir nueisi į jų aidės. Ji tartum girdėjo, kad kažkas jai kužda, nedrąsiai dūzgena prie pat langų ir vis nenutilsta.

Danutė pakėlė galvą, busdama iš savo sapnų: lauke iš tikrųjų beldėsi ir ją vardu vadino.

Ji pašoko ir klausėsi. Aiškus buvo girdėti balsas pro vėją ir naktų tamsybę.

Mergaitė drebėjo iš džiaugsmo. Ji pažino žodžius, daugel kartų girdėtus anų vasarų dienomis, kada liepos žydėjo ir, apsunkusios nuo žiedų, bitės ramiai dūzgė namo.

O balsas kartojo:

— Danute, Danute, ašai sugrįžau į tave.

Priemenėj ji atkišo duris ir pravirko, prisiglaudus prie Mindaugo tyli ir laiminga. Taip gera ir graudu buvo jai.

Kai peržengė namų slenkstį ir susėdo prie senolių židinio, Danutė kalbėjo:

— Aš tavęs laukiau dieną ir naktį. Po mūsų gluosniais aš prastovėjau duobę, lyg toji dainų mergaitė. Gluosniams, mano medžiams, dainavau — ir tau.

Atsakė jai Mindaugas:

— Girių tankmėje ir savo žygiuose ašai tave regėdavau ir sapne sapnavau. Gulėdamas po ąžuolais, ašai įsižiūrėdavau į aušros žvaigždę ir tardavau savo širdyje, kad ir tujen regį ją, aukštai bespindinčią.

— O mes galvojom, ar jau bėpamatysim tave gyvą: nei gando, nei žodžio iš tavo šalelės.

Ir jisai apsakė jai, kaip toli buvęs išsiūstas, kaip po

Ukrainietė Pauline Hladis iš Clevelando rodo savo darbo margučius. Vienam jų nudažyti ji sugaišusi 4 valandas.

Janina Degutyte

GIMTOJI KALBA

Iš kopų šnabždesio su debesim ir prošvaistėm,
Iš marių virpulio ir ežerų nendrėm,
Iš duonos kvapo ir miškų giesmės
Kalba gimtoji lūposna įdeta.

Pilėnų laužuose išdeginta, išlydyta
Su perregima gintaro šviesa
Ji — motinos baudžiauninkės lopšinėse,
Ji — Pirčiupio smėlynų raudose...

Ja kalba pievų tyluma ir gatvių gaudesys,
Balkonai priemiesčių naujų spalvoti,
Gelsvų kasyčių juokas ir pušų rimtis,
Ir tie veidai, rūstim ir meile išvagoti.

Ar valgyti sriubą?

Gal apie tai ir nereikėtų kalbėti, jei nepasitaikytų žmonių, kurie stengiasi išsiversti be sriubos ir ištisas

lienas maitinasi mėsa, deša, lašiniai, duona ir įvairiais sumuštiniais, tik kartkartėmis užgerdami vandens ar arbatos.

Sriuba Lietuvoje yra tradicinis pietų gaminys, žemaičiai pieniškas sriubas lažniausiai verda ir vakarienei, o aukštaitiai retai be jos apsieina net pusryčiams.

glių šakomis nakvynę rasdavę, kaip kovėsi žiaurio, rumtynėję ir kaip priešai, biauressni už pikčiausius žvėris, crito ir žuvo. Nevienu ir jų, brolių drąsiųjų, pakirto miris, o sriubai brangius jų kūnus pamedavo miestų aikštėse

Taip jisai kalbėjo, kol miegas saldusis sumerkė jo akis.

Danutė sėdėjo šalia jo, klausėsi jo alsavimo ir žiūrėjo į naktį, ar repamatys iš pusnių išbrendant svetimos lemės vyrų plėšikų.

Kai rytuose ėmė švisti aušra, Danutė pažadino Mindaugą, valgydino jį kuo tik beturėdama ir paskui išleido į girias, lydėdama ligi gluosnių, kurių šakose dainavo vėjai neramūs.

Jis nūn lankydavos dažniau ir kartais atsivesdavo savo draugų. Jiems išėjus, Danutė mąstydavo, kaip jie gyvena girių gėlmėse, ir jai būdavo liūdna ir ilgu, kad ji negali sykiu su jais būti ir pakurti jų židinio ugnies.

(Bus daugiau)

tų arba po šaltų užkandžių, nes padidėjusi skrandžio sulčių sekrecija sudaro palankesnes sąlygas ir kitiems maisto gaminiams virškinti. Skrandžio sulčių išskyrimą skatina ir įvairios rūgšties sriubos, kurios yra pieno ir kitų organinių rūgščių.

Jau prieš valgymą virškinimo sulčių išskyrimas suaktyvėja, jei paduota sriuba turi maistinių kvapų ir išvaizdą. Sriubų kvapą pagerina įvairūs prieskoniai. Ypač vertingi augaliniai prieskoniai, kurie ne tik pagerina sriubos skonį, kvapą, spalvą, bet padidina gaminio vitaminingumą ir mineralinių medžiagų kiekį. Mūsų klimatinės sąlygos gerai auga petražolės, kurios turi 250 mg% vitamino C, krapai — 110 mg%. Nemažai šio vitamino turi salierai, svogūnų laiškai. Šių prieskoninių daržovių kiekviena šeimininkė šviežių gali turėti išties metus.

Tačiau ne visos sriubos skatina virškinamųjų sulčių sekreciją ir pagerina virškinimą. Saldžios ir pieniškos pasaldytos sriubos priešingai — sumažina virškinimo sulčių išskiriančių liaukų aktyvumą. Virškinimo sulčių išsiskiria mažiau, maistas silpniau virškinamas. Noras valgyti mažėja. Todėl tokias sriubas ir rekomenduojama valgyti tik po pagrindinio patiekalo (mėsos, žuvies, riebesnių bulvių ar grybų patiekalų). Jos gali pakeisti kompotą, kisielį ar kitą saldią valgi.

Sriubos padeda organizmą aprūpinti vandeniu. Suaugusio žmogaus organizme vanduo sudaro 65%, o kūdikio 70% viso svorio. Vanduo būtina reikalingas gyvybei palaikyti. Nevalges žmogus, gaudamas pakankamai vandens, gali išgyventi 30-40 parų, tuo tarpu be vandens — vos keletą parų. Dirbdamas nesunkų darbą, vidutinėje temperatūroje žmogus kasdien išskiria 2300-2700 gramų vandens. Tačiau karštame ore, dirbdamas sunkų darbą, gali išskirti iki 10 litrų. Kad nesutrūktų normali organizmo veikla, tokį kiekį vandens žmogus kasdien turi gauti su maistu ir gėrimais. Tikama, kad suaugęs žmogus normaliomis sąlygomis 1 kg. kūno svorio vandens turi suvartoti 40 g., o kūdikis 120-150 g. Jei per gaurina maisto virškinimą bei įsisavinimą. Daugiausia ekstraktinių medžiagų randama suaugusio gyvulio mėsosje. Todėl sriubos, kurių pagrindą sudaro mėsos sultys, valgomos pradžioje pietų.

Iš sriubų mes gauname 500-600 g vandens, iš įvairių gėrimų 800-1000 g. su maistu apie 700 g vandens. Nedidelę dalį — vadinamojo oksidacinio vandens išskiria pats organizmas. Jei nevalgysime sriubos, reikės daugiau įprastinės normos šerti įvairių gėrimų ar suvartoti kitų daugiau vandens turinčių maisto produktų. Dalį vandens gauname valgęmi įvairias košes. Jei sriuboje yra vidutiniškai 90%, tai košėse — 70-80% vandens.

Daugiausia vandens mūsų organizmas gauna iš suvartotų daržovių ir vaisių. Agurkai turi apie 97% vandens, salotos — 95%, pomidorai — 93%, kalafijorai — 90%, bulvės — 75%. Gana (Nuekelta į 7 puslapį)

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytųjų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law.
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Iš kažkur gavusi mūsų adresą, viena Chicago mokykla (gear training school) pradėjo mums siuntinėti laiškus, reklamas, kad mano vyras stotų į jų mokyklą. Rašė, kad vėliau gausias gerai apmokamą darbą, gi pareiškimas (application) nieko neįpareigoja. Po kelių šimtų tokių laiškų ir visokių nepasisekimų darbovietėje vyras apsisprendė nueiti pažiūrėti tos mokyklos. Vyro anglų kalba ir dabar nepergera. O tada jos beveik visai nemokėjo. Mokykloje jie paprašė mano vyrą, kad jis tik pasirašytų ir imokėtų 50 dolerių ir pradėtų lankyti jų mokyklą. Vyras taip ir padarė.

Po vienos savaitės lankymo vyras pradėjo skystis dideliais galvos skausmais ir s. aiguliu. Sakė, kad negalės pakeisti dujų ir triukšmo per 8 valandas. Be to, vieną dieną, važiuojant iš darbo, buvo sužeistas kito asmens. Aš pranešiau mokyklai, kas įvyko. Sekretorė apgailestavo ir sakė, kad grąžins pusę rankpinigių (deposit). Iš viso vyras lankė tą mokyklą vieną savaitę, o savaitės mokeskis buvo \$18.50. Vyras dėl sužeidimo toliau mokyklos negalėjo lankyti. Tačiau praėjo mėnuo ir antras — niekas negrąžino rankpinigių (deposit). Praėjo metai. Mes numojom ranka ir laisvę reikalą baigtu.

Beveik po trijų metų gavome laišką iš tos mokyklos, kad mano vyras mokyklai yra skolingas 680 dol. už mokslą. Mes skambinom telefonu ir aiškinom, kad vyras mokyklą laikė tik savaitę, jos nebaigė, kad mums buvo žadėta net dalis depozito grąžinti. Jie vistiek bylą perdavė vienam advokatai. Jis siuntinėjo laiškus, skambino mums telefonu, ėmė net prie durų ateidinėti, agindamas mokėti. Vieną kartą gavome šaukimą į teismą. Tą rytą buvo labai blogas oras, ir mes, nors ir stenėjėmės, bet pavėlavome beveik valandą. Atvykę sužinojome, kad mums priteisė visą sumą sumokėti tai mokyklai. Mano vyras ir aš andėm aiškintis, bet teisėjas tik išbarė, kad į teismą pavėlavom.

Po kelių dienų advokatas sulaukė mano vyro algą jų darbovietėje. Mano vyras taip pergyveno, kad metė darbą, o po savaitės gavo širdies smūgį ir išgulejo ligoninėje tris savaites. Ir dabar dar negali nieko dirbti. Atrodo, kad yra gavęs stiprų nervų sukrėtimą. Tas advokatas vėl siuntinėja grasiškimus, kad vėl duos į teismą ir t.t.

Gerbiamoji advokate, ar

gali čia tokių demokratijos sąlygė dėtis tokie dalykai? Patarkite, kur kreiptis ir ką daryti. Mums kiti sako, kad mes tą mokyklą patraukume į teismą, ir ji už viską turės atsakyti. Ar tas galima?

Skaitytoja

Illinois valstija.

Atsakymas

Atrodo, kad Tamstos vyras pasirašė "instalment contract", pagal kurį pasirašė sumokėti apie 700 dol. už tam tikrą "mokslą" (training). Šitokia sutartis yra "vienetas", nors ir mokama dalimis. Tokia sutartis pasirašius, išpareigojama užmokėti visą sumą, nors mokykla ir nebūtų lankoma.

Nei Tamstos vyro prasta sąvija, nei automobilio katastrofa pasirašyto išpareigojimo nekeičia. Nieko nereikia sekretorės pažadas grąžinti pusę depozito, nes ji neturi teisės kalbėti mokyklos vardu. Ji yra sekretorė, o ne atsakingas pareigūnas, kuris turi teisę kalbėti mokyklos vardu. Kiekvieną atvejų tas pažadas (Wai-ver) būtų sunkiai įrodomas.

Kai mokykla po trijų metų pradėjo ieškoti savo pinigų, ji turėjo teisę tai padaryti. Kai ji padavė Tamstą į teismą arba dar anksčiau, reikėjo susirasti advokatą, kuris būtų laiku teismui paraiškęs visas aplinkybes. Per teismą jis būtų nurodęs, kad buvotė palyginamai nauji ateiviai, gerai nemoką anglų kalbos, nepažinote Amerikos sąlygų ir papročių, kad raštą pasirašėte, nesuprasdami, ką pasirašote, kad ta mokykla pasinaudojo jūsų "nežinojimu". Aš esu turėjusi keletą tokių bylų Massachusetts, ir kiekvieną kartą teismas buvo palankiai nusistatęs nuskriaustųjų atžvilgiu.

Mokykla laimėjo bylą dėl jūsų nedalyvavimo (default), nes pavėlavote į teismą. Tada ir dar buvo laiko reikalą pataisyti. Buvo galima tuoj kreiptis į teismą, prašant "atidaryti iš naujo" bylą (to remove the default).

Aš Tamstą labai užjaučiu ir tikrai norėčiau patarimų padėti. Tačiau turiu pasakyti, kad nieko nepasiektumėte, jei patrauktumėte mokyklą į teismą. Jie turi prieš Tamstas vadinamąjį "judgment", apeliacijos laikotarpis seniai yra praėjęs. Nematau kitos išeities: lieka paprašyti, kad leistų išdešyti sumą mažomis dalimis, kaip, pav., po 2 dol. per savaitę. Žinoma, jei Tamstos neturite jokio turto vyro vardu, gali būti, kad Tams-

(Nuekelta į 7 puslapį)

Vietinės žinios

Kylanti dainos meno atstovė pirmą kartą dainuos Bostone

Ateinantį sekmadienį, balandžio 18 d. 3 val. po pietų Bostono ir apylinkės lietuvių turės progą Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpų renginyje, įvykstančiame So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. Jos III aukšto salėje, išgirsti aukštai iškilusią ir dar kylančią naują mūsų dainininkę **Giną Butkutę-Capkauskienę**, kuri plačiai žinoma lietuviams ir kitataučiams savo pasirodymais televizijoje, koncertuose ir operose, bet Bostone dar nėra buvusi.

Monteralio "La Patrie" laikraščio korespondentė Suzane Piuze rašo, kad — "Gina dainuojanti taip laisvai ir natūraliai, kaip ir aluoja: lakštingalos lengvumu ir su didele meile savo menui".

Tos pat vietovės anglų kalba laikraštis "The Gazette" pabrėžia, kad solo ir duetų vakare su žinomu Monteralio bosu Jacques Pratt ypatingo publikos pritarimo susilaukė Gina Capkauskienė. Anot korespondento, jai baigus dainuoti garsiąją pamšimo ariją iš "Lucia di Lammermoor" operos, klausytojai jai sukėlė didžiules ovacijas.

Chicago lietuvių operos dirigentas Aleksandras Kuciūnas sako, kad "Gina yra gražios išvaizdos ir malonios asmenybės moteris... Apie savo meną ji kalba su užtikrintu žinojimu... Nuo rudens žadanti išvykti Austrijon, kur turinti sutartį su Grazo opera..."

Gegužės pradžioje ji dalyvaus Lietuvių operos "Traviatos" pastatymuose, atlikdama Violetos rolę.

Solistės Ginos Butkutės-Capkauskienės iškviatimu į koncertą Bostone lietuvių radijo valanda Laisvės Varpų tęsia savo tradiciją kiekvienais metais parodyti lietuvių visuomenei vis naujus mūsų talentus. Tų koncertų šūkis: "Pažinkime ir remkime savo talentus". Jei šioms pastangoms lietuvių visuomenė parodys reikalingą susidomėjimą ir gausiai atsilankys į koncertą, tai bus didelė moralinė parama lygiai mūsų naujam dainininkėi, kaip ir lietuvių radijo valandai Laisvės Varpui, kuris rūpinasi ne tik visuomeninėmis ir kultūrinėmis radijo programomis, bet taip pat ir tokiomis koncertais, kuriuose parodomos vis naujos mūsų meninės jėgos.

Koresp.

Ramina, kad oras švaresnis

Pasak Bostono viešosios sveikatos įstigos pranešimą, Bostono oras pasidarė gero-kai švaresnis, kai pradėta tuo reikalu daugiau rūpintis. Per 6 mėnesius jame sieros dvideginio sumažėjo net 40%. Blogiausias tuo požiūriu oras esąs apie Kenmore aikštę.

Prieš 2 metus sieros dvideginio ore buvo 4 kartus daugiau, negu dabar.

Daug padėję oro užteršimui sumažinti šiukšlių deginimo vietų panaikinimas, kurių buvo net 33.

Nuo spalio mėnesio bus reikalaujama kurenti tik tai 1/2% sieros dvideginio turinčią naftą. Ji bus brangesnė, bet sveikata yra už viską brangiausia, todėl apsimokės ir brangiau mokėti už kurą, kuris mažiau terš orą.

P. Brazaitis jau namie

Povilas Brazaitis jau sugrįžo iš ligoninės ir Velykas šventė savo bute.

Kultūros klube kalbės ! New York!

So. Bostono LPD-jos šachmatininkai šį sekmadienį, balandžio 17 d., išvyksta į Brooklyną rungtis su New Yorko lietuvių Rytų apygardos varžybose.

Bostoniškų vadovas Kazys Merkis dėl žmonos ligos negalės važiuoti, tad jo vieton komanda papildyta Kęstučiu Makaičiu. Bostonui atstovaus Algis Makaitis, Algirdas Leonavičius, Jurgis Zoza, Bronius Skrabulis (jis komandos kapitonas) ir Kęstutis Makaitis.

Sumažėjo 12 mil. keleivių apie skulptūrą

Bostono Lietuvių Kultūros klubo susirinkime balandžio 24 d. dailininkė Meila Kairiūkštė - Balkuvienė kalbės apie modernią skulptūrą. Klubo susirinkimas įvyks Tarptautinio Instituto patalpose 7:30 val. vak.

MBTA, kurios žinioje yra Bostono ir kitų 78 aplinkinių miestų viešosios susisiekimo priemonės (autobusai, geležinkeliai), per paskutiniuosius 13 mėnesių neteko 12 mil. keleivių, todėl ir deficitas pasiekė net \$66 mil. To fakto viena iš priežasčių yra vis didesnis nesaugumas, ypač vakarais, todėl daug kas vengia važinėti.

NEW YORK, N.Y.

Sekmdienį margučių vakaras

Šį sekmadienį, balandžio 18 d. 7:30 val. vak. Bruco svetainėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhavene, Lietuvių Darbininkų draugija rengia margučių vakarą. Visi svečiai bus gardžiai pavaišinti, o už geriausius jų pačių pagražintus margučius gaus dovaną.

Visi kviečiami atsilankyti ir čia linksmy rengėjų ir savo bičiulių tarpe maloniai praleisti Atvelykio vakarą.

N. Stilsonienė

HUDSON, N.H.

Ne nušovė, bet nusišovė

Praeitame numery parašėme, kad policija kaltina Bronių Šipuliauską nušovus Joną Grigą. Dabar paaiškėjo, kad policija atsisakė to kaltinimo, įsitikinusi, kad J. Grigas pats nusišovė. Taip balandžio 8 d. paskelbė Concord Monitor laikraštis.

AR VALGYTI SRIUBĄ?

(Atkelta iš 6 puslapio)

vandeningi yra mėsos ir žuvies produktai, ypač pienas. Nors dalis mūsų vartojamų produktų ir turi gana daug vandens, tačiau be sriubos sunku išsiversti, nes daržovių ir vaisių suvalgomė per mažai.

Valgydami sriubos, gauname ne tik vandens, bet ir reikalingų maisto medžiagų — baltymų, riebalų, angliavandenių, vitaminų bei mineralinių medžiagų. Jų maistinėumas gana skirtingas. Mažiausiai kaloringas yra skaidrus mėsos sultinys, todėl jis dažniau ir vartojamas švencinių pietums, kai pagaminama daugiau kitų sotesnių valgių. Sultinių maistingumą padidina prie jų duodami įvairūs miltiniai, mėsos, kiaušinių priedai. Sultiniai su įvairiomis daržovėmis nėra kaloringi ir gerai tinka valgyti linkusiems tukti. Tačiau vresnio amžiaus žmonėms, kurie jaučia vienokius ar kitokius arterosklerozės reiškinius, stipres-

nių mėsos sultinių reiktu atsisakyti, nes juose nemažai yra iš mėsos išsiskyrusio cholesterolo, kuris padengia kraujotakos indus sienelėmis ir sumažina jų elastingumą, trikdo kraujotakos funkciją. Taigi, jei cholesterolio apykaita organizme yra sutrikusi, nenaudinga vartoti mėsos, kuris dar papildytų jo kiekį.

"Tar. M."

Bostono

PARENGIMU KALENDORIUS

Balandžio 18 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpų koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. Jos salėje.

Balandžio 25 d. 3 val. po pietų Sv. Kazimiero parapijos salėje Brocktone Juliaus Gaidelio vadovaujamo parapijos choro koncertas.

Balandžio 25 d. 3 val. po pietų Jordan Hall Aušros Vedeckaitės - Rieglės (sopranas) koncertas.

Gegužės 23 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. Jos III aukšto salėje Montrealio jaunimo sambūrio "Gintaro" koncertas, kurį ruošia Liet. Bendruomenė.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijo š. stoties WLYN, 1360 ki. lokio ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka, komentari, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunama ir Keleivis.

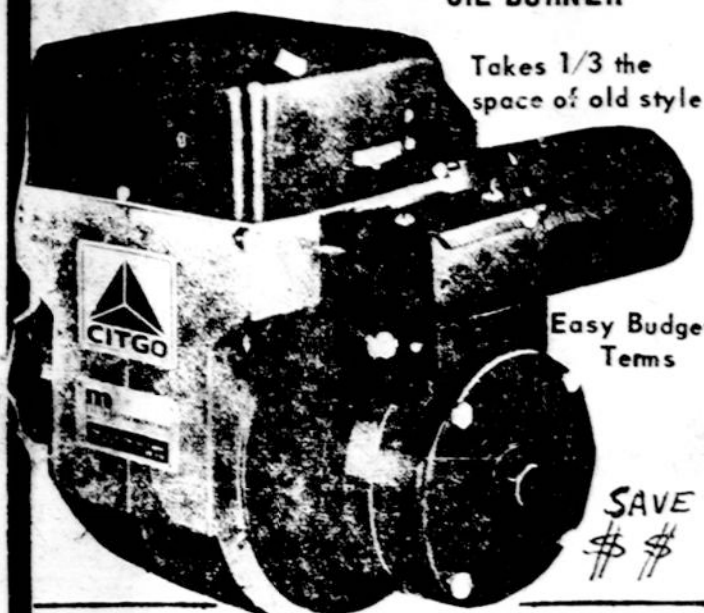
NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB moistis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasiekmes, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais. ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

FUEL COMPANY

* CITGO CLIMATIC HEATING OILS

MIGHTY-MINI

OIL BURNER

Takes 1/3 the space of old style

Easy Budget Terms

SAVE \$\$\$

OUR CUSTOMERS GET

24 HOUR FREE SERVICE

Complete forced hot water baseboard systems steam and hot water cast iron wet base boilers. Easy budget payment plan. Golden Platter Parts Protection Plan. CALL 773-4949 or 436-1204

FORTUNA Services

470 Adams St. Quincy

Just beyond the Hollow

SERVICE STATION

* CITGO GASOLINE & OIL

GENERAL TIRE

GENERAL DUAL 90's TIRES

50% OFF LIST PRICE

2 WHEELS BALANCED or COMPLETE BRAKE ADJUSTMENT

99c

BUY BOTH!

EXPERT TUNE UPS

We Sincerely want to please you, to make friends and permanent customers

Home or Car

Complete Petroleum Services

MASTERCHARGE BANKAMERICARD CITGO CHARGE

Birželio 6 d. Sandaros salėje balius Sandaros moterų našlų karalienė pagerbti.

TEISĖS PATARIMAI

(Atkelta iš 6-to pusl.)

tos esate "judgment proof", atseit, "nėra iš ko išieškoti". Tada problemos nėra.

Teisiniai mokykla nėra atsakinga už Tamstas ištikusią nelaimę. Ji ieškojo "savų" pinigų, ir ji turi teisę tai daryti įstatymų pripažintomis priemonėmis.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

KELEIVIO prenumerata-gera dovana

Ar turite

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę? Tai Pulgio Andriusio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba. Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5. Paštu nesiuntinėjamos. Reikia atsiimti raštinėje Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

Ekskursijos į Lietuvą Kaina 776.00

ISVYKSTA IŠ BOSTONO:

BIRŽELIO 3, LIEPOS 14, RUGPIŪČIO 26.

Pagal naują INTURISTO potvarkį registracija birželio ir liepos mėnesių grupėms bus priimama tik iki 1971 m. BALANDŽIO 26 d.

Rugpiūčio grupei registracija priimama tik iki 1971 m. GEGUŽES 20 d.

Visos grupės bus lydimos patyrusių mūsų įstaigos tarnautojų.

NESIVELUOKITE — REGISTRUOKITĖS
JAU DABAR!

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

SAVAITRAŠTIS Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiam abipusio pasisakymo ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išsivijus laikraštis, iškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS ieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. Rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

RENGIA BROCKTONO SV. KAZIMIERO PARAPIJOS
CHORAS

1971 m. balandžio 25 d., sekmadienį, 3 val. po pietų
PARAPIJOS SALĖJE, 25 Sawtoll Ave., Brockton, Mass.

Komp. Julius Gaidelis

Meniniai eksponatai
Po meninės dalies — VAIŠES
Visi maloniai kviečiami dalyvauti!
Rengėjai

PROGRAMĄ ATLIKS:

Sv. Kazimiero liet. parapijos

choras, — vadovauja

komp. JULIUS GAIDELIS

Solistė

STASĖ DAUGELIENĖ

Stasė Daugelienė, kuri dainuos
J. Gaidelio vadovaujamo Brock-
tono Sv. Kazimiero parapijos
choro koncerte balandžio 25 d.
parapijos salėje.

Nepamirškim balandžio 23

A. Vedeckaitės koncerto

Balandžio 23 d. 3 val. po
pietų Jordan Hall salėje bus
koncertas, kurio programą
atliks solistė Aušra Vedeckaitė - Rieglė (sopranas),
smuikininkas Izidorius Va-
silyūnas ir pianistas dr. Vy-
tenis Vasyliūnas. Programoj
yra ir Julius Gaidelio suita
sopranui, smuikui ir fortepi-
onui. Bilietai tik \$2.50 ir \$1.
Kitame numery — plačiau.

Sandaros 7 kp. nariams

Sį sekmadienį, balandžio
18 d. 2. val. popiet šaukia-
mas Sandaros 7-tos kuopos
narių visuotinis susirinki-
mas, kuriame pagrindinis
klausimas bus Sandaros 7
kuopos namo pardavimas,
todėl visi nariai kviečiami
susirinkime būtinai dalyvau-
ti. Namo pardavimo klau-
simas bus svarstomas bet ku-
riam narių skaičiui susirin-
kus.

B. Bajerčius,
sekretorius

Kult. subvakary kalbės
prof. dr. J. Gaigalas

Kultūriniam subvaka-
ryje, kuris bus ši sekmadienį,
balandžio 17 d. 7:30 val. va-
karo Tautinės S-os namuose
So. Bostone, kalbės New
Yorko valst. Binghamtono
universiteto profesorius dr.
J. Gaigalas. Jo tema: "Pa-
grindiniai fiziniai procesai".

S. Merkienė dar ligoninėje

Lietuvų buvusi žymi sport-
tininkė, šachmatininko Ka-
zio Merkio žmona Stasė
Merkienė dar tebėra Mass.
General ligoninėje. Linkime
jai greičiau sveikai grįžti
namo.

Didelis gaisras Bostone, Back Bay apylinkėje. Šiame 5 aukštų namo gaisre žuvo penki žmonės.

Dvi dirbančios lietuvaitės ie-
ško So. Bostone prie jūros 4 kam-
barių buto. Skambinti vakarais
po 6 val. tel. 731-1174.

BŪKIME VISUOMET JAUNI, RYZTINGI IR KIE-
TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMETA.

STEPONAS KAIRYS

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vienuolika oficiali įsta-
ga Worcester, kuri siūnia
siuntinius tiesiog iš Worces-
terio į Lietuvą ir kitas Rusi-
jos valdomas sritis. Čia kal-
bama lietuviškai, patarnau-
jama greitai ir sąžiningai.
Siuntiniai vežina greitai ir
tvarkingai.

Čia galima gauti įvairia-
usių importuotų ir vietinės
gamybos medžiagų ir kitų
daiktų, tinkamų Lietuvoje,
labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Roda
(RUDOKIŪTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisoma laikrodžių
žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus pataisymo, remon-
to ir projektavimo darbus iš lau-
ko ir viduje, gyvenamų namų ir
biiznio pastatų, pagal Jūsų reika-
lavimą. Šaukite visados iki 9 va-
landų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPEDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Laisvės Varpas

**Lietuvių Radijo
Valanda**

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1.430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

**E. KARDELIENĖS DAINŲ
PLOKSTELĖ**
Keleivio administracijoje
galima gauti Lietuvos ope-
ros solistės Elzbitos Karde-
lienės įdainuotų dainų ir ari-
jų plokstele. Kaina \$6.00.
Paštu nesiunčiame.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siun-
čiam įvairius siuntinius į Lietu-
vą ir kitus Rusijos valdomus
plotus! Siuntiniai sudaromi iš
vietinės gamybos medžiagų, ap-
avo, maisto ir pramonės gami-
nių. Turime vietoje įvairių vie-
tinės gamybos ir importuotų
prekių iš kitų kraštų visai že-
momis kainomis. Be to, siunčia-
me maistą, pinigus ir galite už-
sakyti jų gamybos prekes. Čia
sumokėsite pinigus, o giminės
ten vietoje galės pasirinkti už-
sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per-
tam tikras įstaigas atsikvies-
tinti gimines čia pas save į svečius
ar nuolatiniam apsigyvenimui.
Patarnavimas atliekamas grei-
tai ir sąžiningai. Atsilankę įsi-
tinksite. Vedėjas A. Schyrinski

**COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION**

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
iš BOSTONO į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus
kraštus

Pristatymas greitas ir
garantuotas
Prekės parduodamos nuže-
mintomis kainomis. Numa-
toma, kad skarelių kainos
pakils.

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal
susitarimą telefonu.

389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re-
ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, R. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6629

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis ipilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įsėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių.
Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių
taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. J. Grigalius.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra
virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namui iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisau
viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausias
medžiagas.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

**Flood Square
Hardware Co.**

Savininkas N. J. ALEENA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierius Sienoms
Stiklas Langams
Visoki reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visi reikmenys pigiai

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių
draudimus

Kreiptis senų adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose,
aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies-
ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums
patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų
iektuvų bilietai (air tickets) išrašomi
belaikiant — be jokio papildomo
mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant pre-
kes tiems siuntiniams (skryties, lietaus, mežtinių,
įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus
siųskite savo giminėms tik per

**Podarogits Inc. skyriu
Bostone**

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 16

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1971 METŲ BALANDŽIO - APRIL 20
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

67-TIEJI METAI

Brazinskai dar reikalingi visų mūsų pagalbos

Jų likimą savo pastangomis dar galime pakreipti į geresnę pusę, nors padėtis ir komplikuoja.

Po to, kai Turkijos aukščiausias teismas panaikino žemesniųjų teismų nutarimą dėl Brazinskių padėties, galutinis jų bylos sprendimas atiteko Turkijos vyriausybei. Susidarius Turkijos naujai vyriausybei, tas sprendimas gali netrukus įvykti.

Ką tik iš Ankaros gautom Vlike žiniomis, Brazinskių byloje daug lemia laiškei ir telegramos Turkijos vyriausybei. Todėl yra labai tikslinga laisvojo pasaulio lietuviams telegramomis ir laiškais nedelsiant apeliuoti į naująją Turkijos vyriausybę, kad Algirdas ir Pranas Brazinskai nebūtų atiduoti sovietams, nes tai reikštų jų atidavimą mirčiai. Telegramas ar laiškus atskirų asmenų ar grupių geriausia yra adresuoti šioms Turkijos vyriausybės nariams ar kuriems nors vienam iš jų:

His Excellency Nihat Erim Prime Minister, Ankara, Turkey.

His Excellency Sadi Kocas Assistant of the Prime Minister, Ankara, Turkey.

Kaikas prisipirtinai nori žinoti tiksliai dieną, kada prezidentas Nixonas atsauks iš Vietnamo paskutinius JAV karius, o jis tai nutyli, nes, jei pasakytų, tai būtų labai naudinga priešui, bet čia matomas respublikonų vadas Hugh Scott laikraštiniui pakeiskė, kad prezidentas tą dieną yra numatęs ir ji bus ne vėliau kaip 1973 metais.

Alan Lindsey yra komunistas Angelos Davis bylos teisėjas.

His Excellency Osman Ocay Foreign Minister, Ankara, Turkey.

His Excellency Ismail Arar Justice Minister, Ankara, Turkey.

Telegramos ar laiško tekstas galėtų būti toks:

"We kindly ask you not to extradite Lithuanian refugees Pranas and Algirdas Brazinskai who escaped from Soviet enslavement. Extradition would be equal to the death sentence for both Brazinskai."

I laišku ir telegramų siuntimą tikslinga įtraukti jaunimą: studentus, liuanistines mokyklas, vyčius, ateitininkus, neolituos, skautus ir visus kitus, kad ir neorganizuotus.

ELTA

Sekmadienį prasidės "žemės savaitė"

Ateinantį sekmadienį prasidės "žemės savaitė", kurios tikslas atkreipti visų dėmesį į tai, kaip žmogus gauna savo aplinką ir kad laikas mokytis, kaip ją apsaugoti. Pirmą kartą tokia savaitė buvo pernai.

Nėra paruoštos tos savaitės programos visam kraštui, tad kiekviena valstija ar miestas vykdytų nuosavą planą.

Pav. Bostono majoras paskelbė, kad miesto švarinimas bus dalimis tęsiamas per balandžio ir gegužės mėnesius. Balandžio 25 d. 9 val. kviečiami miesto sode susirinkti savanoriai su sluotomis ir šakėmis. Tą dieną miesto centre bus sustabdytas susisiekimas, kad būtų galima pagrindiniai išvalyti gatves, nudažyti hidrantus, eismo signalus. Bus surengta paskaitų ir parodų, kuriose aiškins ir rodyt, kaip mes teršame gamtą, koks pavojus dėl to gresia pačiam žmogui ir kaip to išvengti.

Prasidėjo FBI puolimas

Paskutiniuoju metu pradėta pulti FBI įstaiga, ypač jos ilgametis vadovas Hooveris. Tų FBI puolėjų eilėse yra ir taikantis į prezidentinius kandidatus sen. Muskies ir atstovų rūmų demokratų vadas Boggs. Jie kaltina šią įstaigą, kad ji "sekanti" net kongresmanus, bet pavyzdžių ir konkrečių įrodymų neduoda.

Rytų Pakistano sukilėliai pirmą gieda karo giesmę ir tadą žygiuoja prieš iš Vakarų Pakistano atvykusius jų mairinti karius. Iki šiol nepaprastai daug sukilėlių ir šiaip civilių jau žuvo.

Chicagoje mirė Vytautas Končius

Chicagoje staiga mirė Vytautas Končius, prof. Ignas Končiaus sūnus. Gili užuola jo žmonai, tėvui, broliams ir kitiems artimiesiems.

Žydų varlės ir pelės sovietų įstaigose

Jaunas žydas, atėjęs į sovietų Aerofloto įstaigą New Yorke, iškratė ant sekretorės stalo 50 varlių. Įstaigoje kilo didelis sumišimas, kai varlės pradėjo šokinėti, o tarnautojai jas gaudyti.

Tuo pačiu metu Amtorgo įstaigoje kitas žydas paleido 50 pelių.

Senos žydų knygos kalba apie 10 prakeikimų, kuriuos Jahova uždėjo egiptiečiams, norėdamas juos priversti paleisti žydus iš nelaisvės. Tarp jų 10 bausmių buvo varlės ir pelės. Toliau sekė utėlės, kraujas, galvijų ligos, sausra, kruša, skėriai, tamsa ir specialiai liga, nuo kurios mirė pirmagimiai vaikai.

Matyt, karingieji žydai nori ir sovietams užtraukti tuos prakeikimus...

Bomba sovietų ambasadoje

Sovietų S-gos ambasadoje Olandijos sostinėje įvyko sprogdimas. Sunkiai sužeistas sovietų prekybos atstovas ir dar 4 asmenys. Nuostolių padaryta \$140,000. Policija turinti davinių, kad tai žydų darbas.

Kariai demonstruoja prieš karą

Nuo sekmadienio Washingtono demonstruoja keli tūkstančiai Vietnamo karo veteranų. Jų demonstracija baigsis penktadienį. Protestuodami prieš karą jie grąžina Pentagonui ir gautus medalius.

Ką komunistai žada Toronte mirė Jonas Novogrodskis

Balandžio 10 d. palaidotas Jonas Novogrodskis-Novog, kilęs iš Šiluvos valsč., į Kanadą atvykęs 1929 m.

Velionis pirmą gyvenė Winnipege, o nuo 1939 m. Toronte. Čia jis buvo vienas iš veiklių lietuvių visuomenės narių, ypač daug dirbo socialdemokratų tarpe, visada būdamas pirmose jų eilėse. Jis buvo uolus Keleivio ir Naujienų bendradarbis.

Rengiasi par duoti Tautinę Kiniją

JAV ir Raud. Kinijos pradėtas meilėkavimas, aišku, Tautinė Kinijoj (Taiwane) keli arupestis dėl ateities.

Jau dabar galima nujaušti, kad JAV lyg ir linkusios perdaug nesipriešinti Raudonosios Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas, pripažinti dvi Kinijas. Bet komunistai to maža, taigi laikui bėgant bus bandoma Taiwaną tyliai nurašyti ir nuostolius, kitaipariant, parduoti už politinį ar ekonominį pelną santykių su komunistine Kinija.

Kaip tas planas bus įvykdytas, teparodys tik ateitis.

"Patton" geriausias filmas

Filmų pramonės metinių Oskarų įteikimo šventėje geriausių praeitų metų filmų pripažintas "Patton", kuriame parodytas pagarsėjusio Antrajame pasauliniame kare tankų dalinių vado gen. Pattono gyvenimas. Filmas gavo 7 dovanas.

Sovietai paleido į erdvę specialią stotį, kuri skrenda aplink žemę 125-140 mylių aukštyje.

10,000 Pietų Vietnamo karių pradėjo puolimą Shau lygumoj netoli Laos teritorijos.

Egiptas, Syrija ir Libija jungiasi vienon valstybėn

Dėl to didėja grėsmė Izraeliui, nors jis tai vengia viešai pasakyti. Izraelio užsienio reikalų ministras vėl atvyksta į Washingtoną aiškintis nesutarimų.

Atrodo, kad kolkas laikas dirba Izraelio neradau.

Praeitą šeštadienį Egipto, Syrijos ir Libijos arabų valstybių galvos po 5 dienas trukusios konferencijos pasirašė sutartį, pagal kurią šios trys valstybės jungiasi į vieną Jungtinę Arabų Respubliką. Ta jungtinė arabų valstybė formaliai bus įsteigta po rugsėjo 1 d. referendumo trijuose kraštuose.

Si nauja respublika turėtų apie 40 mil. gyventojų ir užimtų vieno milijono kvadratinį mylių plotą. Ji turėtų vieną susijungusiųs kraštams bendrą prezidentą, vieną parlamentą, vieną sostinę, vieną visiems bendrą vėliavą ir himną. Suprantama, kad bus sujungtos vienoje vadovybėje ir visų trijų sutarties partnerių karinės pajėgos, o taip pat viena kryptimi vairuojama užsienio politika.

Prie tos Jungtinės Respublikos turėtų artimesnį ateių prisijungti dar ir Sudanas. Šį sutartį susijungimą sveikino ir kiti arabiški kraštai, tik Soudi Arabija ir Irakas kol kas neparodė savo entuziazmo.

Lenkai atleidžia vadžias ūkininkams

Lenkijoje tik 15% žemės ūkių tera nusavinta, bet pridavus ūkininkai turėjo atiduoti valdžiai nustatytą kiekį mėsos, javų ir kitų gaminių. Dabar ta prievola nuimama panaikinti, ir ūkininkai mokės mokesčius pinigais, kaip ir kiti gyventojai.

Tik dabar paskelbta, kad Woolworth bendrovė pernai iš Taivano įvežė 1,000 labai greitai užsidedančių "Prim-style" pizamų.

Prekybos ministerija skelbia, kad JAV ūkio šių metų pirmojo ketvirčio pajamos pirmą kartą prašoko trilijoną dolerių.

Jugoslavijos diktatorius Tito ragina savo komunistus baigti tarpusavio kiverčius ir grasina išvalyti partiją.

Sovietų surašymo žiniomis, 1959 m. žydų buvo 2,268,000, o 1970 m. surašymo duomenys jų rodo 2,151,000. Taigi 117,000 kažkur dingę be žinios.

Šia proga galima prisiminti, kad ir 1963 m. jau buvo sudaryta panaši Egipto, Syrijos ir Irako federacija, bet ji tik po mėnesio bendro gyvenimo sugriuvo, ir kiekvienas kraštas vėl nuėjo savais keliais. Arabų vienybės siekimas yra senas, bet jis ir nepaprastai sunkiai įgyvendinamas.

Savaime aišku, kad toks arabų jungimasis yra nukreiptas prieš Izraelį. Tai buvo pareikšta ir sutarties pasirašymo proga, pabrėžiant, jog Izraelio atžvilgiu nebūsią leidžiamas jokias nuolaidas, nebūsią jokio Izraelio valstybės pripažinimo, o būsią reikalaujama grąžinti be sąlygų visas užimtas arabų teritorijas.

Dėl tokios arabų sutarties Izraelis stengiasi bent viešai nerodyti didelio susirūpinimo. Jo krašto apsaugos ministras Dajan pareiškė, kad tai nesanti jokia naujiena ar esminis padėties pakitimas. Žydai iš užimtų pozicijų neatsitraukia, o jį dar labiau stiprinsia. Jie pasitraukia nei nuo Suezio kanalo, nei nuo Jordano upės, kol karo stovis nepasibaigęs ir nėra tvirtų garantijų, kad grįšęs karas vėl neatsinaujins.

Bet iš tiesų, arabams jungiantis ir vis stipriau ginkluojantis sovietų ginklais, Izraelio rūpestis didėja. Dėl to į JAV šiomis dienomis vėl atvyksta Izraelio užsienio reikalų ministras Eban. Izraelio padėtį sunkina ir pasirašęs JAV-bių polinkis pasamti žydus į nuolaidas arabams, raginimas taikos labui grąžinti arabams užimtas žemes, ko Izraelis visiškai nenori.

Kap. Aubrey Dannel, leitenanto Calley bylos prokuroras, parašęs prezidentui Nixonui laišką, kuriame apgailestavo, kad prezidentas išikio į tą bylą.

JAV ir Kinijos sveikinimasis pro bambuko uždangos plyšį

Tarptautinėje politikoje, kuria valstybės planuoja ilgiametams į priekį, kartais įvyksta tokių staigių posūkių, kurių iš anksto nebuvo numatę net gudriausieji stebėtojai. Vieras tokių pavyzdžių galėtų būti ir atsime-namas, rodos, nesutaikomy priešų Stalino ir Hitlerio — komunistų ir nacių — susitaikymas, kurio rezultate sovietai prarijo Pabaltijo valstybes ir išsiplėtė pasaulinis karas.

Gal kiek panašus netikėtumas yra ir praeitą savaitę užsimezgusi JAV-bių ir Raudonosios Kinijos "draugystė," ar tuo tarpu bent diplomatinė šypsena pro bambuko už-dangos plyšį. Šį kartą iniciatyva, atrodo, bus kilus ir kinie-čių pusės. Jie pakvietė į Kiniją draugiškų rungtynių ir pa-viesėti Japonijoje tarptautinėse rungtynėse dalyvavusią amerikiečių stalo teniso 15 asmenų grupę ir dar 3 JAV žurnalistus. Šie, žinoma, su savo vyriausybės palaimini-mu, pakvietimą entuziastingai priėmė, praleido komunisti-nė Kinijoje 4 dienas, o Kinijos užs. reik. ministeris Chou En-lai taip pat entuziastingai pareiškė, kad dabar prasideda "nauja era" JAV ir Kinijos santykiuose, kad ameri-kiečiai žurnalistai esą Kinijoje laukiami ir panašiai.

Kaip ir galima buvo laukti, dalis amerikiečių spaudos ir visuomenės pro uždangos plyšį iškištą kiniečių pirštą tuojau pat griebė abiem rankom, o prez. Nixonas pasiskyr-bino paskelbti net 5 nuolaidų punktus, skirtus tiems santy-kiams dar labiau atšildyti. Nuo dabar — JAV duosian-čios įvažiavimo vizas Kinijos turistams, leisiančios savo prekybininkams daryti su Kinija dolerines sutartis. JAV žibalo kompanijos galėsiančios aprūpinti kiniečių laivus ir lėktuvus, JAV laivai ir lėktuvai galėsia vežioti komu-nistinės Kinijos prekes ir sustoti Kinijos uostuose, be to, leidžiama ir apamai prekyba su Kinija nestrateginėm medžiagom.

Kokio pelno iš šio politinio biznio abi pusės tikisi? Aišku, JAV-se pirmieji trina delnus prekybininkai ir viso-kie taikos su komunistais idėjų misionieriai. Vyriausybė, reikia manyti, laukia, kad Kinija apramins Šiaurės Viet-namą, leis JAV-bėms patogesnėmis aplinkybėmis pasi-traukti iš Indokinijos karo, o be to, turint galvoj Kinijos ir Sovietų S-gos nesantaiką, būsia galima lengviau derėtis dėl atominio ginklavimosi apribojimo ir kitais klausimais su Sovietų Sąjunga.

Kinijos komunistai tikisi didesnių laimėjimų. Jie be-veik tikri, kad vieną ar kitą JAV-bės leis Kinijai įsėsti į Jungtinių Tautų kėdę, kad pavyks išstumti, jei ne iš J. Tautų, tai bent iš Saugumo tarybos Čiang Kai-šeko atsto-vą, kad, laisviau įvežant į JAV-bes savo agitatorius, būsia galima čia pagreitinti vadinamąją "išsilaisvinimo revoliuciją", didinant plyšį tarp vyriausybės ir tautos. Pastarąjį tikslą aiškiai atskleidžia ir dabar pasirodęs kiniečių ofi-cioze straipsnis, kuriame ir toliau keikiama "fašistinė, ka-pitalistinė, karo kurstytojų" ir kitokia JAV vyriausybė ir raginami Amerikos negrai sukilti su ginklu rankoj prieš baltųjų priespaudą, o kiniečiai juos paremsia.

Lietuva pasaulio audroje

(Tėsinys)

Edenui grįžus iš Maskvos, Churchillis buvo labai sujaudintas dėl Stalino teritorinių reikalavimų ir jis rašo:

"Nuo pat Rusijos revoliucijos tie kraštai buvo Euro-pos apsaugos tvirtovės nuo bolševizmo."

"Hitleris išdavė juos kaip mainų objektą su Sovietais prieš karo pradžią 1939 m. Sekė žiaurus rusiškas ir ko-munistinis valymas. Vado-vaujantieji asmenys ir veiks-niai buvo likviduoti vienu ar kitu būdu... Mirtinas šauksmas sklinda atgal ir pirmyn ir vėl atgal per Esti-ją, Latviją ir Lietuvą. Bet nėra jokios abejonės, kur y-ra tiesa. Baltijos valstybės turi būti nepriklausomos."

Bet vis dėlto tam tikra nuolaida Stalinui buvo pa-daryta. Tai matyti iš Chur-chillio 1942 m. sausio 2 d. laiško užs. reik. min. Ede-nui, kuriame tarp kitko ra-šoma:

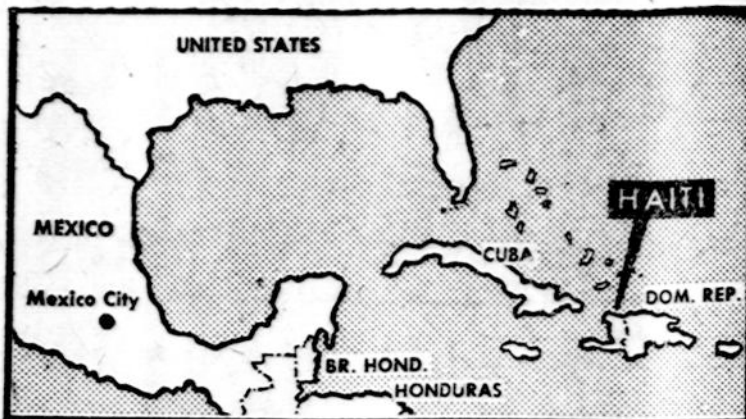
"Mes niekad nepripažino-me Rusijos 1941 metų sienų, išskyrus de facto. Jie buvo įgyti agresijos keliu, begė-diško susitarimu su Hitleriu. Baltijos valstybių gyventojų perleidimas prieš jų norą Sovietų Rusijai būtų prie-

šingas principams, dėl kurių mes kovojame šiame kare, ir užtrauktų negarbę mūsų tikslui."

Žinoma, visa tai labai tei-singa, bet pripažinimas de facto Baltijos valstybėms buvo kritiškas, nes pripaži-nimas de jure tokiomis saly-gomis bei aplinkybėmis ir nėra būtinas.

Sovietai Maskvos derybo-se aiškino, kad jie okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją, "norėdami apsaugoti jas nuo vokiško fašizmo". Tai kiek skirtingas aiškinimas, kaip tada Molotovas buvo pareiškęs Šulenburgui... Taip pa-sovietai teisinosi, kad tie kraštai iš seno priklausė ca-rų Rusijai, jų geopolitinė pa-dėtis surišta su Rusija ir tie kraštai reikalingi sovietų kariuomenei kovai prieš Hitlerio Vokietiją. Bet jie riekiad nebandė teisintis, kad užėmė tuos kraštus pa-gal gyventojų norą, nes tai būtų buvę vaikiška ir nerim-ta, net pavojinga. Taip pat iš to meto Stalino laikysenos nematyti, kad jis būtų bu-vęs pasimetęs, kaip tvirtino Churchillis. Ne, jis laikėsi kietai ir nemanė "kad vis-kuo paspraudė".

Henry C. Cassidy apie tai taip rašo:

Haiti diktatorius Francois Duvalier (kairėje) 1964 m. buvo "išrinktas" prezidentu iki gyvos galvos. Dabar jis sunkiai serga. Vasario mėnesį jis savo įpėdiniu paskyrė savo sūnų Jean - Claude, 20 m. amž. (dešinėje). Bet galutinį sprendimą tuo reikalu gal padarys Duvalier valin-ga dukrė Marie Denise, 29 m. amž.

"Vėliau, man buvo leista suprasti, Stalinas nereikala-vo jokios Persijos dalies ar Turkijos sąsiaurio, bet aiš-kiai parodė Sovietų Sąjun-gos nusistatymą pasilaikyti, ką jis turėjo 1941 m. birž-lio mėnesį, tai yra tris Bal-tijos valstybes — Latviją, Lietuvą ir Estiją — ir sovie-tų užimtas teritorijas, anks-čiau priklausiusias Suomi-jai, Lenkijai ir Rumunijai". Stalinas bandė Baltijos valstybių klausimu teirautis JAV vyriausybės, bet prezi-dento F. D. Rooseveltto atsa-kymas, anot Churchillio, bu-vęs aštrus ir negatyvus, nes tai būtų visiškas priešingu-mas Atlanto čarteriui.

1942 m. gegužės 20 d. tais pat klausimais Molotovas lankėsi Londone ir gegužės 26 d. pasirašė sutartį su Anglija, kurioje pasižada bendrą pagalbą kare ir pa-žada nesudaryti atskiros tai-kos, 20 metų saugoti poka-rine taiką, o sutarties 5-tas straipsnis nusako, kad nei vienas kraštas nesieks terito-rinių užkariavimų ir nesikiš į kitų kraštų vidaus reikalus.

Iš Churchillio pareiškimo knygoje "The Hinge of Fate" matyti, kad sunkėjan-ti karo našta privertė jį gal-voti, jog Atlanto čarterio principu nebus galima pri-taikyti Sov. Rusijos užim-tomas sritis prieš Vokietijos užpuolimą. Matyti, kad jau tuo metu Anglija paliko Bal-tijos valstybes Stalinui, bet dar nesutiko Rusijai pripa-žinti rytinių Lenkijos ir Ru-munijos teritorijų, atseit, — naftos šaltinių.

Kad tokią svarbia nuolai-da Molotovasravo iš Chur-chillio, matyti iš įvykių Maskvoje. 1942 m. birželio 18 d. sovietų vadaramasis seimas susirinko ratifikuoti minėtos sutarties su Anglija. Po Molotovo kalbos sekė kalbos Justo Paleckio iš Lie-tuvos, V. T. Lacio iš Latvi-jos ir I. J. Vareso iš Estijos, kurie užgėvė tos sutarties patvirtinimą, bet kartu ir pa-rodė pasauliui, kad Lietuva, Latvija ir Estija tėra Sovie-tų Rusijos vidaus reikalas.

Vokietijos okupuotoj Lie-tuvoj vyksta žydų likvidavi-mas, prievartos mobilizaci-jos, įkaitų areštai, darbo tar-nybos, ūkininkų duoklės, po-

grindžio spaudos plitimas, partizanų veikla, ir visi tie įvykiai randa atspindžio į-vairių asmenų atsiminimuose, kuriuos suminėti čia už-imtų per daug vietos.

Hitlerio ir dr. Goebelo nuomonė mažų tautų klau-simu yra daug kartų pareikš-ta jų kalbose ir raštuose, bet keista, kad jie nesuserpato pakeisti tos nuomonės nors propagandos tikslui karo metu. Dar 1943 m. prie Sta-lingrado Hitleris kalba apie "Kleinstaatengeuerpempel" — mažųjų tautų sąslyvą, o dr. Goebelsas kartoją pasa-kas apie vokišką tvarką, ku-rioje nebus kreipiama dėme-sio į mažų tautų net teisėtus reikalavimus: "Nacionalso-cializmas yra labiau šalta-kraujis ir realistinis tais klausimais".

1943 m. sausio 29 d. Chur-chillis lankėsi Turkijoje ir norėjo prezidentą Inonu pa-lenkti bendradarbiauti su Sovietų Rusija. Čia kalbėda-mas jis prasilenkia su kaiku-riais faktais:

"Aš nebūčiau Rusijos draugas, jeigu ji pamėgdžio-tų Vokietiją. Jeigu ji taip elgtųsi, tai mes turėtume su-daryti geriausią galimą kombinaciją prieš ją, ir aš nedelsčiau tai pasakyti Sta-linui. Molotovas norėjo su-tarties, kurioje Baltijos val-sybės būtų pripažintos Rusi-

United Press International bio-ro vedėja Cambodijos sostinėje Catharine Web, 28 m., ir dar 4 laikraštinkai paskelbti dingę be žinios.

jos provincijomis. Mes atsi-sakėme sutikti su tuo, nes a) teritoriniai klausimai turi būti atidėti iki po karo ir b) mes manome, kad turi būti palikta teisė laisvai apsi-spręsti".

Po Stalingrado ir kitų pa-sisekimų fronte 1943 m. ko-vo 15 d. Sovietų Rusija vėl pakartojo savo reikalavimus dėl Baltijos valstybių Lon-dore ir Washingtone. Ame-rikiečių nuomonė buvo labai jautri Baltijos valstybių klausimu, o Washingtone taip pat buvo ir daug Suomi-jos draugų.

Vėliau Washingtone pra-lėjo atsirasti tylaus pritari-mo Stalino reikalavimams, kas matyti iš James Forres-tal laiško, 1944 m. rugsėjo 2 d. rašyto Palmer Hoyt:

"...kai amerikietis nuro-do, kad mes elgtumės pagal savo krašto savisaugos rei-kalavimus, tai jis apšaukia-mas fašistu ar imperialistu, bet kai "Uncle Joe" pasako, kad jam reikia Baltijos pro-vincijų, pusės Lenkijos, pu-sės Besarabijos ir išėjimo į Viduržemio jūrą, tai visi su-tinka, kad jis yra puikus, atviras, švelnus ir aplamai mėgiamas asmuo, su kuriuo lengva vesti reikalus, nes jis aiškiai pasako, ko nori". ("James Forrestal" by A. A. Rogow).

Jaltos konferencijoj 1945 m. sausio 22-vasario 12 die-nomis buvo nutarta leisti iš-vaduotuose kraštuose pra-vesti laisvus rinkimus, pris-laikant Atlanto čarterio dvasios, bet greitai po to, vasa-rio 27 d., A. Višinskis padik-tavo Rumunijos karaliui ul-timatumą, kad komunistas Petras Groza turi sudaryti naują vyriausybę. Mat, so-vietai nepasitikėjo gen. Ra-descu, kad jis praves sovie-tinio tipo rinkimus.

Potsdamo konferencijoje 1945 m. liepos 6-rugpjūčio 7 dienomis Stalinas pareika-lavo sau kolonijų šiaurinėje Afrikoje Italijos sąskaiton, ir jį stipriai reagojo Chur-chillis. Jis pareiškė: "Nors mes turėjome didelių nuo-stolių, bet mes neturime te-ritorinių reikalavimų — nei Karaliaučiaus, nei Baltijos valstybių, nieko".

W. S. Churchillui pralai-mėjus rinkimus, jo vietą Potsdamo konferencijoje už-ėmė C. Attlee su užs. reika-limų ministru Bevinu, kuris ypač griežtai priešinosi Sta-lino reikalavimams, bet jau negalėjo pakeisti ankstyves-nių susitarimų, kuriuos pa-darė 1943-1944 m. veikusi European Advisory Com-mission Londone su nariais — Maisky, John G. Winant ir William Strang bei patarėjų štabu. Jie nustatė Vokietijos okupacijos zonas ir daug kitų keistų dalykų, pav. Ka-raliaučiaus atidavimą Stali-nui.

Pokario derybose buvo svarstomas Jungtinių Tautų sudarymas, ir užsienio rei-ka-lų ministrų konferencijoj Maskvoje 1946 m. sausio 7-25 d. Molotovas pareiškė, kad, jeigu anglai reikalauja J. Tautose nario teisių Indi-jai, tai sovietai reikalauja nario teisių Lietuvai, Latvi-jai ir Estijai. Vėliau Moloto-vas pakeitė tą reikalavimą — tenorėjo Gudijai, Ukrainai ir Lietuvai, o dar vėliau Lie-tuva buvo išjungta ir paliko Ukrainai su Gudija. Jeigu

Mielam draugui Jonui Talalui, jo žmonai

ONAI URBONAVICITEI-TALALIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos

Centro Komitetas

Lietuvai būtų buvusios pri-pažintos Jungtinių Tautų nario teisės kartu su Ukrai-na ir Gudija, tai tuo pačiu būtų buvęs pripažintas ir Lietuvos įjungimas į Sovie-tų Rusiją.

Baltijos valstybių likimas nebuvo pamirštas ir Jugo-slavijos santykiuose su So-vietų Sąjunga, nes Jugosla-vijos komunistai žinojo, kaip sovietai tas tris valsty-bes prarijo. (M. Djilas: Con-versation with Stalin). Tuo būdu Lietuvos pavergimas paragina ir kitas valstybes, net komunistines, budėti dėl savo nepriklausomybės ir nepasitikėti Maskvos taria-mu draugiškumu.

Apie JAV prezidentų, už-sienio reikalų sekretorių, kongresmanų ir kitų politi-kų laikyseną Lietuvos atžvil-giu reikėtų atskiros straips-nio.

Kilpa

VALYS KOMUNISTŲ PARTIJĄ

Sovietų Sąjungos komu-nistų partijos nariai vėl sto-vi prieš neaiškų rytojų: bus išmesti iš partijos, ar ne? Mat, visi turės grąžinti savo bilietus, o kam jie bus vėl įteikti, niekas iš anksto ne-gali žinoti.

Toks valymas paskutinį kartą buvo prieš 17 metų. Tada nedaug tebuvo išvaly-ta. Blogiau buvo 1930 me-tais, kada Stalinas iš 2.2 mil. narių partijoj tepalikio tik 1.4 mil. Iš tų 800,000 išmes-tųjų daug buvo sušaudyta ar ištremta į vergų darbus.

Dabar partijoje yra ketu-riolika su puse milijono na-rių.

KAD VISI KANDIDATAI TAIP DARYTŲ

Nors Mississippi valstijo-je negrų yra apie pusę visų tikybsių gyventojų, bet tik vieno Fayette miesto majo-ras yra negras Charles E-dars, kuris kandidatuoja į gubernatorių.

Jis pareiškė nenorį, kad jo rėmėjai nežinotų, kas jis buvo anksčiau. Jis prisipa-žįsta pelnęs iš prostitucijos, svaigiųjų gėrimų parda-vinėjimo prohibicijos metu ir vertęsis panašiais bizniais.

Jo šema Philadelphiaje, Forest ir Mount Olive turėjo laidotuvių įstaigą. Prihibici-ja toje valstijoje tebuvo pa-naikinta tik 1966 m. Jis deg-tinę pirkdavo iš baltųjų, ją atsiveždavo kaste ir laiky-davo balzamavimo patal-poje.

Antrojo pasaulinio karo metu jis Philipinuos kariam parūpindavo mergaičių. Jis iš karių imdavo po 10 pe-zų, o mergaitėms duodavo tik dvi.

Po karo Chicagoje jis irgi versdavėsi tuo pačiu ar pa-našiais bizniais. Ateidavę aukštų pareigūnų. Jie reika-laudavo baltų merginų, ir jis parūpindavo, kokių kas no-rėjęs.

Esą, jį tai vertės daryti ra-sizmas, nes negalėjęs nieko kita veikti. Bet dabar tai da-ryti jis, esą, jau negalėtų.

Ne visi kandidatai yra to-kie atviri.

KODĖL UŽDAROMOS BATŲ DIRBTUVĖS

Vien N. Anglijoje užsida-rė 32 batų dirbtuvės, kurio-se dirbo 32,000 darbininkų. Iš 1970 metais uždarytų 26 batų dirbtuvių 16 buvo Mas-sachusetts valstijoje. Reikia žinoti, kad batų pramonės įmonių daugiausia yra Penn-sylvanijos valstijoje, o po jos seka Massachusetts.

Per 1970 m. iš užsienio į-vežta 235,583,000 porų batų. Kadangi kitur darbas labai pigus, tai JAV batų dirbtu-vės negali konkuruoti su už-sienio dirbtuvėmis. Štai kaip skiriasi batų darbininkų at-lyginimai: Taiwane moka-ma 10 centų valandai, Ispani-joje — 40 centų, Japoni-joje — 52 centai, Italijoje — \$1.00, o JAV — \$2.50.

Avalynės pramonės dar-bininkai reikalauja, kad ba-tų įvežimas iš užsienio būtų suvaržytas.

KAIP VEIKIA JUNGTO TAUTOS

Filipinų užsienio reikalų ministras kartą šitaip apibū-dino Jungtinių Tautų veik-lą:

"Jeigu kyla ginčas tarp dviejų mažų valstybių, tai niekas nekreipia į tai dėme-sio, ir ginčas dingsta; jeigu ginčas kyla tarp mažos ir didelės valstybės, tai mažoji valstybė dingsta; jeigu kyla ginčas tarp dviejų didelių valstybių, tai Jungtinės Tau-tos išsigąsta ir pačios dings-ta."

O kai prieš 25 metus bu-vo kuriama Jungtinių Tautų organizacija, buvo tikėta, kad ji sugebės taikiai būdu išspręsti visus tarp valsty-bių kylančius nesusiprati-mus.

SOCIALISTAI VĖL VALDYS NORVEGIJĄ

Koalicinei vyriausybei at-sistatydinus dėl nesutikimo įeiti ar neįeiti į Bendrąją Europos Rinką, karalius pa-vedė socialistui Trygve Bratteliui sudaryti naują vy-riausybę.

Socialistai yra valdę Nor-vegiją prieš 6 metus. Dabar parlamente jie turi iš 150 atstovų 74.

Pirmą kartą ore susidūrė du lėktuvai 1910 m. spalio mėn. Milane, Italijoje.

KAS SKAITO BAKO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

SLA centro tarybos suvažiavimas kovo 26-28 d. SLA centre, New Yorke. Iš kairės į dešinę: Juozas Petrasas, Tėvynės redaktorius; Eufrozina Mikužytė, išdavininkė; Povilas P. Dargis, prezidentas; Algirdas Budreckis, sekretorius; Antrojo etilėje: Aleksandras Čaplikas, viceprezidentas; Josefa Milerytė, išdo globėja; dr. Steponas Biežis, daktaras kvotėjas. Trūksta adv. Stepono Briedžio, išdo globėjo.

Bostoniečiai, kurie norės tame bankete dalyvauti, gali kreiptis į SLA viceprim. A. Čapliką.

Kaip minėjau, banketas rengiamas Dirveliams pagerbti.

Mikas Petrauskas, išvykdamas į Lietuvą, Literatūros ir dramos draugijos Aušrelės chorui vadovauti paliko Jona Dirvelį. Jis ir vadovavo ligi 1949 m. Kurį laiką jis vadovavo ir Bostono Gabijos chorui. Tie abu sujungti chorai 1931 m., Jono Dirvelio vadovaujami, Mass. valstijos įvairių tautų 30 chorų varžybose laimėjo aukštesnę taure, kurią įteikė pats gubernatorius. Bostono miestas yra apdovanojęs ir įvairiomis kitomis dovanomis, kurias bus galima pamatyti bankete.

Jonas Dirvelis 27 metus buvo Lietuvių Piliiečių klubo pirmininkas. Jis yra senas Sandaros narys. Jam dirbant, garsėjo ir vietos lietuvių kolonija. Bankete bus pranešta, kiek surengta koncertų, kiek suvaizdinta veikalų.

J. Dirvelio darbus vertina klubo nariai, jo buvę choralistai. Jie subūzo, jie ištraukė į darbą Ona Šilinskienė, Elena Lendraitienė, Jonas Stankevičius, J. Jakutonis, J. Glodas, J. Tribandis ir kt. O Vladas Šliora jau nusipirko 4 bilietus.

Jie pasižymėjo

Šv. Marijos centrinės katalikų aukštesnės mokyklos mokiniai Filipas Zukas, Dovydas Šablinskas ir James Kazlauskas buvo tarp atžymėtų Science Fair varžybose.

N.

J. Krasinskas

CONCORD, N.H.

Mirė aistovų rūmų narys
Jokūbas Šulinskas

Associated Press pranešimu, balandžio 14 d. miesto ligoninėje mirė atstovų rūmų narys Jokūbas Šulinskas (Jacob Shulins). Jis 12 val. prieš tai kalbėjo atstovų rūmų posėdyje, kuriame buvo svarstomas pataisų departamentui įsteigimo sumanymas. Jis buvo prieš tą sumanymą, ir rūmai jį atmetė. Baigęs kalbėti jis neteko sąmonės, buvo nuvežtas į ligoninę, kur ir mirė.

Velionis atvyko iš Lietuvos 1909 m. į Worcesterį, iš ten 1917 m. persikėlė į Newportą. 1924 m. jam, 21 metų jaunuoliui, buvo suteiktas advokato teisės. 1926 m. jis buvo paskirtas Newporto miesto teisėju. Tose pareigose išbuvo iki pats 1957 metais pasitraukė.

Nuo 1936 iki 1938 metų jis buvo valstijos respublikonų komiteto vicepirmininkas, valstijos konstitucijos pirmosios konvencijos atstovas, Newporto mokyklų tarybos narys. Į Atstovų rūmus jis buvo išrinktas pirmą kartą.

Velionis paliko žmoną, sūnų ir dukterį.

Tai pradėjusio veikti Etnos vulkano (Italijoje) viena iš 6 skylių. Strėlė rodo kažkokį mokslininką, kuris stengiasi kiek arčiau priplūpti prie tos skylės.

Mielam Bičiuliui Jonui Talalui, jo žmonai

ONAI URBONAVIČIŲ - TALALIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą.

Aleksandra ir Antanas Gustaičiai

Jackus Sonda

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Rašytojų premija paskirta
Kaziui Bradūniui

Lietuvių Rašytojų draugijos premija, kurią kasmet skiria Lietuvių Fondas, šiemet paskirta Kaziui Bradūniui už jo poezijos rinkinį "Donelaičio kapas".

Poetas K. Bradūnas už savo poeziją jau yra gavęs 6 premijas. Jis yra išleides 10 rinkinių (kaikurie pakartoti) ir suredagavęs eilę literatūrinių leidinių.

Nuo 1961 m. jis redaguoja "Draugo" kultūrinį prielaidą.

Šauliai pastatė veikalą
"Čia mūsų žemė"

Kovo 28 d. Jaunimo centre buvo šaulių kuopos surengtas vaidinimas, vaidinimas "Čia mūsų žemė". Veikale vaizduojama žiauri okupuotos Lietuvos tikrovė. Kuopai vadovauja Vladas Išganaitis, o šauliams — St. Gecevičienė. Meno vadovas yra J. Petrauskas, o sporto — Vytautas Bilaitis.

Gyvai veikia filatelistas

Pašto ženklų rinkėjai čia labai veiklūs. Jie turi savo draugiją, leidžia biuletinį, kurį redaguoja Eug. Petrauskas, rengia parodas, premijuoja rinkėjus ir kt. Paskutinėje parodoje buvo pagerbtas daugelio Lietuvos pašto ženklų kūrėjas dail. Adomas Varnas, kuris jau įžengė į 93-ius metus, bet dar tebėra darbingas.

J. Žilevičius ir A. Rudis — sukaktuvinkai

Muzikas Juozas Žilevičius įžengė į devintąją dešimtį, o Antanas Rudis į septintąją. Apie muziką, kompozitorius, muzikologijos archyvo steigėjas ir vedėjas J. Žilevičius plačiau parašys muzikai. Aš čia tenoriu keliais žo-

Mirė O. Talalienė

Balandžio 15 d. mirė Ona Urbanavičiūtė-Talalienė, gimusi Panevėžio apskr., Naujamiesčio valsč. Nauradų kaime. Padaidota balandžio 19 d. Tautinėse kapinėse.

Velionė paliko liudintį vyrą Joną Talalą, kuriam reikiama gilią užuojautą.

I. Nenortienės paroda

Bostonietės Inos Nenortienės kūrinių paroda bus balandžio 24-25 dienomis Jaunimo Centre.

Atlanto pakraštyje jos keramikos, emalio kūrinių jau plačiai žinomi. Reikia manyti, kad jais susidomės ir Chicago lietuviai.

KONKURSAS PARASYTI MIŠIOMS

Muzikos Zinių žurnalas skelbia mišioms parašyti konkursą: a) bendrosioms — kasdieninėms ir b) gedulingoms mišioms. Kiekvienoms premijuotoms mišioms skiriama po 300 dol. premijas. Kiekvienas konkurso dalyvis gali rašyti abejais mišias ir laimėti abi premijas.

Mišios turi būti parašytos pagal naują liturgiją, lietuvišku tekstu, dviem balsams (prieaihtu giedojimu vienu balsu), c-1 iki e-2 apimtyje, nesudėtingos formos su vargonų palyda.

Konkurso komisijai pristatytos mišios turi būti parašytos slaptyvardžiu. Tais patis slaptyvardis užrašomas ant atskiuro užklijuoto priedamo voko, kuriame įdedamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefonu numeriu.

Konkursui parašytos mišios turi būti atsiųstos Muzikos Zinių adresu — 209 Clark Pl., Elizabeth, N. J. 07206 — iki š. m. rugsėjo 8 dienos.

Premijuotos mišios lieka Muzikos Zinių nuosavybe.

Konkurso mecenatai — Klemensas ir Ona Bagdonavičiai.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Keleivio vasario 28 d. laidoje buvo parašyta, kad mirusios Bagočienės brolis Joras Kazlauskas gyvena netoli Pittsburgho. Šiuo pranešu, kad Jonas Kazlauskas mirė 1970 metais.

Bal. Brazdžionis

A. Vainorius

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Konsulai pagerbė
New Yorke burmistrai

Nė viename kitame pasaulio mieste nėra tiek svetimų valstybių diplomatų, konsulų ir įvairioms oficialioms funkcijoms deleguotų asmenų, kiek jų yra New Yorke, — net 26.000. Aštuoniasdešimt viena valstybė čia turi savo konsulatą, o be to, čia Jungtinių Tautų konsulas.

Santykiams su New Yorke esančiais diplomatais ir konsulais tvarkyti veikia specialiai įstaiga su gana dideliu savanorių ir apmokamų tarnautojų stabu, kuriai vadovauja New Yorke miesto komisionierė Jungtinės Tautos ir konsulariniam korpusui p. John L. Loeb.

Balandžio 1 d. komisio-nierė Loeb ir Metropolitan meno muziejaus vadovybė suruošė diplomatams ir New Yorke reziduojantiems konsulams vaišes. Svečius pasitiko burmistras Lindsay ir aukšti New Yorke miesto bei Metropolitan muziejaus vadovai. Tarpe svečių buvo ir Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis su žmona.

Balandžio 6 d. Svetimų valstybių konsulų draugija suruošė banketą The Plaza Hotel New Yorke miesto burmistrai John V. Lindsay garbei, kuriame, be garbės svečio ir konsulų, dalyvavo dar keletas ambasadorių, komisio-nierė Loeb ir visa eilė New Yorke miesto pareigūnų. Po nuotaikingos burmistro kalbos svečius links-miro labai įvairi programa, kurią atliko italų liaudies dainų chorai su šokėjais, šokėjai iš Liberijos, daininkai iš Meksikos, Nigerijos šokėjai su garsojuoju "ugnies rikiu" Sombe, Trinidadio ir Tobago kalipso muzikantai su šokėjais, būrys šokėjų iš Japonijos ir garsioji Kinijos šokėja Hu Hung-yen. Tarpe svečių buvo Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis ir Estijos konsulas Aksel Linkhorst su žmonomis.

Gudu išleistame žemėlapyje Vilnius įjungtas į Gudų teritoriją.

Mirė kun. S. Valiūšaitis

Balandžio 11 d. nuo širdies priepuolio mirė kun. dr. Stasys Valiūšaitis, gimęs 1916 m., baigęs Telsių kunigų seminariją, studijavęs

Romoje ir ten gavęs bažnyntinių teisių daktaro laipsnį. Atvykęs į Ameriką, jis ilgiausiai darbavosi italų parapijose Brooklyne.

Pasizymėjęs mokinys

Lilijos ir Antano Sateikų sūnus Randoifas - Gediminas yra Dewey mokyklos 8 skyriaus mokinys. Jis dalyvavo 200 mokyklų "Science Fair" varžybose kovo 19-20 dienomis. Ten jis rodė savo išradimą, kaip iš vandens ištraukti druską saulės jėga, ir laimėjo antrąją dovaną.

N.

J. Krasinskas

CONCORD, N.H.

Mirė A. Vaickelionis

Kovo 29 d. mirė ilgametis Keleivio skaitytojas Andrius Vaickelionis, gyvenęs Huntington Station, L.I. Jis palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Gili užuojauta velionio šeimai.

WORCESTER, MASS.

Ruošiamės gegužės 23 d. pokyliui

Balandžio 4 d. buvo SLA 57 kuopos gausus susirinkimas, kuriame daug laiko skirta gegužės 23 d. 1 val. rengiamam banketui Onai ir Jonui Dirveliams pagerbti.

Banketo vadovu išrinktas Vincas Dabrila, jo padėjėju Juozas Krasinskas. Muzikui Zigmui Snarskiui pavesta pasirūpinti menine programa. Šokiams groti pakviestas Danieliaus Šimkaus orkestras.

Bankete bus garbingų svečių, kurie pasakys įdomias kalbas. Atvyks ir SLA centro atstovas. Valsėmis rūpinasi Rita Akstinienė su savo padėjėjomis. Kleopas Zuris norinčius aprūpins bilietais, o V. Mitrikas bus atsakingas, kad trokštantieji gautų ir ko nors stipresnio troškuliui numalšinti ir žiūrės, kad visur būtų tvarka.

Bostonas, Mass

Iš L.M.K. Federacijos
Bostono klubo veiklos

Moteryų Klubų Federacija yra didžiausia moterų organizacija. Ji šiandien veikia 63-juose krastuose ir turi apie 11 mil. narių. Toje organizacijoje dalyvauja ir lietuvių moterys, kurių klubų nemažai yra ir šiame krašte. Tie klubai apjungia įvairių pažiūrų lietuvių moteris, išskyrus komunistes.

Prieš keliolika metų L.M.K.F. klubas buvo įsteigtas ir Bostone. J. Galinienės pastangomis. Dabar klubo valdybą sudaro pirm. E. Valiukonienė, viceprim. ir išd. V. Kulbokienė, sekr. I. Ulpaitė, pareng. reik. tvarkytoja O. Ulevičienė, narės A. Ausiejienė ir O. Milerienė.

Ši kartą žvilgtelėkime, kas buvo nuveikta tik praėjusiais metais.

Balandžio 4 d. Tarptautinio Instituto bankete Statler Hilton viešbutyje buvo paruoštas puikus lietuviškų valgių stalas. Čia patarnavo klubo narės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, kuriais kitataučiai labai domėjosi. O. Ivaškie-nės tautinių šokių šokėjai atliko lietuviškąją programos dalį, kuri buvo parodyta gausiais plojimais. Visi valgiai buvo išparduoti, šokėjai pavaišinti, už kepinus gauta \$82.30, ir ta suma atiduota Tarpt. Institutui.

Iš Vokietijos vedybų reikalų į Chicago atvykusiam A. Juozevičiui staiga mirus, likusiai su nepilnamečiais vaikais jo ligotai motinai surinkta aukų lapais ir pasiųsta \$200. R. Juozevičienė visiems nuosirdžiai padėjo, nes tai jai buvo ne tik didelė materialinė parama, bet drauge ir paguoda, kad lietuvių moteris sunkią valandą jos nepamiršo. Ji ir dabar mūsų moteris prisimena, atsiųsdama laiškelių ir sveikinimų.

Brazinskių reikalų pasiųsta Turkijos prezidentui telegrama, ir jį fondo paaunkota \$5. Balfo selmo proga Baltui paaukota \$25. Be to, mūsų klubo narės prisidėjo ir prie Balfo piniginių vajaus ir suvažiavimo atstovams vakarėnis ruošimo. Aukos aukų lapais rinko I. Galinienė, O. Bacevičienė, M. Gineitienė, O. Vaicaitienė ir E. Valiukonienė.

Klubo narės aktyviai dalyvavo visose demonstracijose, o ypač proteste dėl S. Kudirkos išdavimo rusams. Punksio lietuviams pasiųsta rūbų siuntinys. Padėka M. ir L. Lendraitiams už supakavimą ir išsiuntimą.

Vasario 16 proga Vlikui įteikta 10 auka. Į federacijos centrą pasiųsta \$15.

Buvo pasveikinti Minkai jų radijo 37 metų sukakties proga. Jie visada padeda moterų klubui, skelbdami klubo parengimus, užuojautas, padėkas ir kitas žinias be jokio atlyginimo.

Paaukota \$10 ir Keleivio redakcijai, kuri visada mum patalkininkauja.

E. V.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

KVIECIA "PASAGA"...

Taip pavadino straipsnį apie balandžio 1 d. Vilniuje atidarytą naują aludė-sve-tainę-muziejų "Pasaga" Li-teratūra ir Menas, Lietuvos kultūrinių sąjungų savait-raštis.

Jį įrengė Vilniuje Bokšto gatvėje buvusiam bastione.

Netrukus iš Gedimino aikš-tės ir geležinkelio stoties į tą savotišką pasagos formas užėgą važinės žirgais kin-kytos daugiavietės karietos.

"Šio gynybinio įrengimo atkasimas, restauravimas ir pritaikymas aludei buvo su-kelės karštų ginčų. Skepti-kus gąsdino darbų apimtis, reikėjo išvežti dešimtis tūkstančių kub. metrų grunto, pritaikyti moderniai aludei XVI-XVII amžiaus fortifi-kacinį įrenginį, atstatyti 3 aukštų sugriuvusį bokštą, sukurti interjerą maždaug 150 metrų ilgio, 6 metrų aukščio, 5 metrų pločio pa-talpoms. Abejojo jie ir bas-tiono pavertimu alude. Kul-tūros, Maisto pramonės mi-nisterijų ir vykdomojo ko-miteto pastangomis prieš 7 metus pradėti ir sėkmingai baigti "Pasagos" atkūrimo darbai dar kartą įrodė, kad skeptikai lieka skeptikais".

"I "Pasaga" svečias pa-tenka dviem keliais: užlipęs stiliuotu pakeliamu tiltu į bokštą arba pro puošnų šo-ninį įėjimą. Bokšte, dengta-me džiūkiškais mediniais skydeliais (taip buvo už-dengtos Pilėnų ir Merkinės pilys) įruosta kavinė, spau-dos suvenyrų kioskas, poil-sio kambarys, dengta aikš-telė norintiems apžvelgti se-namiesčio panoramą. Pasi-gėręje senojo Vilniaus bokš-tais, svečiai sėda į dvipusės eigos eskalatorių - funikulie-rių ir nusileidžia į jaukios al-ludės gelmes. Įėjus pro šo-nines duris, viskas vyksta atvirkščiai - iš gelmių pa-sikeliama ant stogo."

Vien aludėje iš karto ga-lės aptarnauti 387 asmenis, neskaitant kavinės.

"Nišose dega aliejaus ži-bintai, skleidžią malonius senovinius kvapus. Jauki prieblanda sudaro gėlmės įspūdi. Kaustytos durys, skobiniai ir bosai, ant kurių gerinama, sėdima, į sienas at-remtos lėtos, alebardos, ra-gotinės, kalavijai suteikia aludėi istorinį koloritą. Jį sustiprina meškų, šernų kai-liai, stumbrų ir briedžių gal-vos sienose. Skliautuose ka-bo skydai, lankai su strėlė-mis ir kitokie senoviniai ginklai..."

"Svečius aptarnauja seno-viniais karių rūbais, su grandinių liemenėmis ap-rengti padavėjai. Kavinėje pasitinka padavėjos su va-dilučiu kostiumais, žaliais rūtų vainikėliais ant gelto-nų lietuviškų kasų. Taip, ne-gėda bus čia atvesti ir sve-čiai iš užsienio."

"Maloniai nudžiugina au-tomatatai - siurprizai. Tai au-tomatatai, turintys šarvuotų

senovės karių formą. Praei-vį jie klausia: "Gal norite alaus, cigarečių, degtukų, sauso vyno bokalo?" Įdėjus atitinkamos vertės monetą į automato delną, jis lėtai kita ranka ištraukia iš nišos sienoje pageidaujamą pre-kę. Paskui ištaria: "Prašom, į sveikatą"... Bet tai dar ne viskas - įteikęs automatui netikrą monetą ar metalo gabalėlį, nedoras pirkėjas nubaudžiamas lėtu, bet stip-riu šarvuotos rankos auto-mato niukšu."

Numatoma bastioną su-pančią daubą užtvindyti ir paversti didžiuliu vandens baseinu, kuriame bus augi-nami upėtakiai ir unguriai.

Remontuojant viename šlaite surastas požeminis ko-ridorių, vedas vakarų pu-sėn. Tai Vilnių su Medininkais jungiančio tunelio lie-kanos.

"Jei paaiškės, kad tunelis už miesto ne visai užgriuvęs, restauruosime", sako "Pasa-gos" direktorius Br. Kaipoi-saitis, "tuomet ekskursantai požeminiu elektriniu vago-nėliu galės iš "Pasagos" nu-vykti tiesiog į Medininkus ir grįžti atgal".

Sumanūs "Pasagos" įren-gėjai ir vedėjai vis dėlto vis-ko nenumatė. "Pasagos" kū-rėjai pamiršo, kad aludžių lankytojų kultūra dar nėra labai aukšta. Senus ginklus reikėtų geriau pritvirtinti prie sienų arba pakelti aukš-čiau. Jau pirmą vakarą pa-sitaikė atvejų, kai įklausę svečiai mostagavo alebardomis, švaistėsi ietimis, žvan-gino kardais, šaudė strėlė-mis į automatus-siurprizus. Ar nevertėtų "Pasagos" ko-lektyvui iš anksto išjungti į masinę kovą prieš kai ku-rių asmenų piktnaudžiavimą stipriais gėrimais? Sakysim, firminį 75 laipsnių gėrimą "Pasagėlę" svečiams par-duoti tik taurėmis, o ne aso-čiais, kaip buvo pirmomis dienomis," - rašo laikraš-tis.

Nauja biblija

Lietuva užversta Lenino ir Stalino raštais, kuriuos mažai kas skaito. Dabar čia kišama žmonėms jau nauja biblija - Brežnevo kalbų ir straipsnių du tomai.

NENORI BŪTI MASKVOS VALDOMI

Sovietų Sąjungos komu-nistų partijos 24-jame suva-žiavime 7 valstybių komu-nistų atstovai pasisakė už tai, kad komunistų partijų santykiai turi būti remiami lygybės pradą, kad neturi būti kišamasi į kitos valsty-bės komunistų partijos vi-daus reikalus.

Taip minėtame suvažiavi-me pasisakė Italijos, Rumu-nijos, Ispanijos, Jugoslavi-jos, Čilės, Belgijos ir Japoni-jos komunistų atstovai.

Griežčiausiai iš jų savo nuomonę pareiškė Japonijos komunistų atstovas.

Jame Fioramonti išeina iš Stateville kalėjimo. Juliet, Ill., ten išsėdėjęs 3 m. ir 8 mėn. nuteistas už banko apiplėšimą. Su juo žmona ir 5 metų duktė. Jis iš kalėjimo pa-leistas, kai paaiškėjo, kad apiplėšimą įvykdė ne Fiora-monti, bet jį panašus James Basile, kuris prisipažino.

PO 30 METŲ BUS 6 BIL. ŽMONIŲ

Jungtinių Tautų organi-zacijos skyrius, kuris seka gyventojų augimą, spėja, kad jau 1975 m. mūsų žemėje bus 4 bil., o po 30 me-tų net 6 bil. 490 mil. gyven-tojų.

Kinija, kurioj dabar yra 740 mil. žmonių, 1975 me-tais turės 825 mil., 1990 m. ten bus jau 1 bil. 30 mil., o 2000 metais - 1 bil. 160 mil. gyventojų.

Antroji pagal gyventojų skaičių yra Indija. Ten da-bar gyvena 537 mil. žmonių, o 2000 metais ten gyvens jau 1 bil. 80 mil.

Sovietų Sąjungoje dabar gyvena 240 mil. žmonių, o iki 2000 metų tas skaičius padidės iki 329 mil.

Ketvirtoje vietoje yra JAV, kur 1975 metais, spė-jama, gyvens 252 mil. žmo-nių.

Minėtos įstaigos duome-nimis, dabar ilgiausiai gyve-na švedai, bet manoma, kad juos amžiaus ilgumu pra-lenks olandai.

PABRANGS KELIONĖ LĖKTUVAIS

Lėktuvų bendrovėms leis-ta pakelti bilietų kainą 6%, todėl nuo gegužės 7 d. už bi-lietą iš New Yorko į Los An-geles reikės mokėti ne \$146, bet \$155, iš New Yorko į Chicagą ne \$56, bet \$59 ir panašiai.

Bet skrendantieji iš Bos-tono į New Yorką mokės ne \$26, bet \$24, o iš Washing-tono į New Yorką ne \$27, bet \$26.

Bendrovės pernai turėju-sios 195 mil. dol. nuostolį. Eastern Airlines bendro-vės 3,661 lakūnas sutiko dirbti antvalandžius už pa-prastą atlyginimą, kad ta bendrovė nebūtų priversta mažinti tarnautojų skai-čiaus.

KIEK IR KAME YRA TELEVIZORIŲ

Šiuo metu 131 valstybėje yra 250 mil. 502 tūkstančiai 500 televizorių.

Pirmoje vietoje yra JAV. Čia yra 615 mil. paprastų ir 31,3 spalvotų televizijos a-paratų.

Antrojoje vietoje eina So-vietų Sąjunga su 28 mil. te-levizorių. Spalvotų ten nėra. Japonijoje yra 19 mil. pa-prastų ir 5,15 mil. spalvotų televizijos aparatų. Vakarų Vokietija turi 15,5 mil. pa-prastų ir 1,3 mil. spalvotų. Didž. Britanija - 16 mil. pa-prastų ir tik 750,000 spalvo-tų. Prancūzija - 10 mil. pa-prastų ir 200,000 spalvotų. Italijoje tėra 9,7 mil. televi-zorių. Kanadoj - 6,63 mil.

Kinija turi 800 mil. gy-ventojų, o televizorių tikrai 300,000, Indija su 600 mil. gyventojų - 21,000 televi-zorių. Izraelis, kuriame gy-ventojų nėra nė 3 mil., televi-zorių turi net daugiau nei Kinija ir Indija - 340,000.

RAŠYTOJAS IR SKOLININKAI

Tuo metu, kai įžymusis rašytojas Markas Twainas redagavo laikraštį, jis turė-jo daug skolų. Kiekvieną savaitę, o kartais net kiek-vieną dieną jis gaudavo ke-lis priminimus, kurie pa-prastai nukelaudavo į krepšį. Kartą jis gavo įspėjimą, parašytą dviejuose pusla-piuose. Siuntėjas rašė, kad, jei skola nebus gražinta per tris dienas, tai iškelsias Twainui bylą.

Twainas nė kiek nesusi-rūpino. Jis sugrąžino auto-riui įspėjimą, pridėjęs prie-rašą:

"Dvieju puslapių rankraš-čiai nepriimami".

Pirmoji skraidymo auka buvo leit. Selfridge, kuris skrido su Orville Wright 1908 m. rugsėjo 17 d. Pats Wright buvo sužeistas.

RADIJAS PIEMENS TARNYBOJE

Japonų radijo inžinieriai karvėms į ragus įtaisė maži-čius radijo imtuvus. Ta gar-bė teko ne kiekvienai kar-vei, bet tik tiktai atrinktai ban-dos vadovei. Karvės apmo-kydavo suprasti garsinius ra-dijo signalus; "grįžkite na-mo", "serimas", "melži-mas".

Pasirodė, kad karvės e-sančios labai gabios - mo-kymo kursas truko 4 die-nas. Išėjusios iš mokslo, kar-vės elgdavosi pagal išgirstus radijo signalus.

SUKLIUDĖ TAPTI TURTUOLIU

Vieną vakarą Marselio (Prancūzijoje) policija su-laikė vyrą, kuris žygiavo gatve Adomo kostiumu. Nuogalis smarkiai priešino-si ir nurimo tik įsivirškus miegamųjų vaistų. Kitą rytą tardant paaiškėjo, kad su-imitasis - lažybų auka. Mat, už kiekvieną kilometrą jis turėjo gauti po 100 frankų. "Jeigu ne jūs, dabar aš bū-čiau turtuolis", priekaištavo jis policijai.

ATSILYGINO

Vienas negabus rašytojas prikišo garsiajam anglų ra-šytojui Bernard Shaw, kad šis panaudojęs jo vaizdingą posakį savo dramoje "Šven-toji Elena".

— Atleiskite, — atsiprašė Shaw. — Aš galiu jums at-lyginti padarytą nuostolį ki-tu vaizdingu posakiu, — ir pakijo jam popieriaus lapą, kurame buvo parašyta:

"Pasirodo, kad ir iš kvai-lio galima kaiko pasimoky-ti."

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NAUJAS ADRESAS:

Cihago, Ill. 60629.
2606 West 63rd Street,
Tel. 778-6900 ir 778-6901

Isigykite
ką tik išėjusią
Jurgio Glaudos
knygą

Simas

Joje beletristine forma pa-vaizduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją gali-te gauti ir Keleivio adminis-tracijoje.

Įmkit ir skaitykit
Kipro Bielinio
knygą

TERORO IR VERGIJO IMĖRIKIA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema tos vergų stovyklos, kurios kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina - 75 centai.

LIETUVOS ZEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėla-pių - už 50 centų, už \$2.50 (sulaukiamas) ir už \$3.50 (sieninis).

LABAI IDOMŲS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet į-domu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas at-siminimų knygas:

MES VALDYSIM PA-SAULĮ, parašė L. Dovyde-nas, I tomas 268 psl., II to-mas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

GRĮŽIMAS Į LAISVĘ, Stefanijos Rūkenės atsimi-nimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais \$6.00.

LIETUVOS VYČIO PĖ-SAKAIS, Juozo Strolios įdo-mūs 1940-1945 m. atsimini-mai, 176 psl. kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSĖDIS Juozo Audėno atsiminimai 227 psl., kaina \$4.00

KONTRŽVAIGYBA LIE-TUVOJE, Jono Budrio at-siminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS, atsimi-nimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais—\$3.75.

PER GIEDRĄ IR AUD-RĄ, Mykolo Vaitkaus atsi-minimų (1909-1918) IV to-mas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, Kazio Griniaus, I to-mas, 300 psl., kaina \$2

ATSIMINIMAI IR MIN-TYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5

SIAUBINGOS DIENOS 1944-1950 metų atsimini-mai, parašė Juozas Kapa-činskas, 273 psl. kaina \$3

LIETUVA BUDO, Stepo-no Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepo-no Kairio, 480 psl., kai-na \$2.00

DIENOJANT, Kipro Be-linio, 464 psl., kaina.....\$2.00

PENKTIEJI METAI, Kip-ro Bielinio, 592 puslapiai, kaina \$2.00

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

NEPRIKLAUSOMĄ LIE-TUVĄ ATSTATANT, Ra-polo Skipičio, 440 puslapių, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIE-TUVA, R. Skipičio atsimi-nimų II tomas, 476 psl., kai-na \$7.00.

GYVENIMO VINGIAIS dr. P. Kalvaitės-Karvelie-nės, 360 psl., kaina ..\$3.50

Prisiminimų fragmentai, parašė Kazys Musteikis, 126 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais \$3.15.

SIAURUOJU TAKELIU K. B. Kriaučiūno, 178 psl. kaina \$2

ATSIMINIMAI APIE JUOZĄ LIUDŽIŲ, Petronė-lės Liudžiuvienės, 88 psl. kaina \$1

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nerį), Pe-tonėlės Orintaitės, 234 psl. kaina \$3

Atsitiktinio kareivio už-rašai, Jono Januško atsimi-nimai iš Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Ar skaitytos?

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliaudos romanas iš partiza-nų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsimi-nimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina — \$5.00.

Nemunas teka per Atlan-tą, Vytauto Alanto 5 nove-lės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Mūsų mažoji sesuo, Anta-no Vaičiulaičio apysaka, 104 psl., kaina minkštais virše-liais \$2.50, kietais \$3.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrista, kaina \$7.00.

Išdžiūvusi lanka, 18 nove-lių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina \$4.50.

Elegiški Stepono Kólupai-los niekintojai, parašė Ksa-veras Kaunas, 52 psl., kai-na \$1.00.

Juodojo pasaulio sukili-mas, parašė Stasys Michel-sonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Rugsėjo šeštadienis, pre-mijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Gyvuolių ūkis, George Or-wel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kai-na kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Nūmizmatika, parašė Jo-nas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaizgan-to straipsniai, 40 psl., Kai-na \$1.00.

PATARIAMA ĮSIGYTI

šias K. Barėno knygas:

Tūboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais virše-liais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės me-tu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socijizmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir ko-munizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par-karo laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STĄSYS MICHELSONAS

— Na, kaip tėvui atrodo pasaulis dabar, kai Gavėnia pasibaigė ir Velykos jau atšvęstos?

— Dabar daug geriau, Maiki. Žinai, Gavėnios aš niekad nemėgdavau, o Velykų visada laukdavau. Tik negerai, kad kalendorius be tolko sutaisytas: Gavėniai duoda kelias savaites, o Velykos, kurias visi myli, vos tik vieną dieną. Ypač Lietuvoje Velykų būdavo visų laukiama šventė. Gaspadinės priekpdavo pyragų, pridėdavo ant stalo keptos veršienos, kumpio, margintų kiaušinių — gražu būdavo pažūrėti ir gardu valgyti.

— O kaip Velykos atrodė be pyragų ir kitų gėrybių?

— Vot, Maiki, apie tai aš niekad nepamisinu. Gal tada Velykų ir nebūtų. Žinai, kad Amerikoje ir dabar beveik niekas Velykų nėsvenčia. Ir mano gaspadinė šmet ne margučių ant stalo padėjo, ale bulvinių blynų iškepė. Nu, blynus aš mėgstu, bet tik ne Velykoms Maiki. Gal dėl to man tą naktį sapnavos Lietuva. Jes, Maiki, sapnavos Plungę, kur mažas būdamas su kitais vaikais kiaušinius ritindavau. Ir pabudus užėjo noras pamatyti, kaip dabar Plungė atrodo.

— Gal dabar tos vietos jau neatpažintum, tėve.

— Aš, Maiki, nemislinu, kad ji būtų pasikeitusi.

— Kodėl?

— Nu, kad miestas buvo gerai sutvarkytas, Maiki. Kiekviena stuba savo vietoj.

— Bet laikas viską pakeičia, tėve. Kitaip nebūtų pasaulyje progreso. Būtų taip, kaip Kinijoje, kur per tūkstantčius metų tauta nenorėjo nieko keisti ir taip atsiliko nuo progreso, kad kaimynai pradėjo ją mindžioti.

— Tu, Maiki, nežinai Plungės. Jos žemaičiai niekam neduos mindžioti. Krabras narodas, Maiki.

— Tiesa, tėve, aš pats Plungės nemačiau, bet neseniai aš gavau žinių, kad tas miestas ruošiasi didelėm permainom. Prieš kokius ketverius — penkerius metus

buvo tik kalbama apie jo ateitį, o dabar jau esą galima ir matyti, kad permainos vyksta. Ir plungiškiai su pasididžiavimu pradeda kalbėti, kad jų miestas bus pripažintas žemaičių sostine. Sako, senoji Plungė taisyti naują rūbą. Bus kitokios kepurės ir kitokie stogai.

— Sakyk, Maiki, sakyk daugiau.

— Atrodo, tėve, kad tos žinios apie Plungę nėra pramanytos, gal tik truputį perdėtos.

— O ką gali žinoti, Maiki, gal ir pramanytos. Juk komunistai daug ką prasimano.

— Bet niekas negali pramanyti Plungės geografinės jos, tėve.

— O kas ji?

— Tai yra geografinė padėtis, tėve. Tai yra vieta, kur Plungė yra nutūpus. O ji tupėjo tenai visada, tėve. Ji buvo tenai, kai Lietuva valdė kunigaikščiai, ji buvo tenai prie caro valdžios, buvo prie Smetonos, buvo ir vokiečiams Lietuvą užėmus. Taigi ne komunistai atkėlė ją Lietuvon, ir jie negali tuo girti. Per Plungę vingiuoja ir Babrungo upelis. Jis irgi ne komunistų padaras. Jis vingiuoja tenai nuo Ledų Gadynės.

— Dac rait, Maiki, tas teisybė, ba aš tą upelį atsimenu. Aš tenai varles gaudydavau.

— Bet svarbiau negu tas upelis ir jo varlės, tėve, yra tas faktas, kad į centrinę Plungės aikštę sueina vieškeliai iš penkių žemaičių krašto pusių, būtent, iš Rietavo, iš Klaipėdos, iš Skuodo, iš Mažeikių ir iš Telsių. Todėl šis miestas yra surištas su visais žymesniais Žemaitijos centrais, ir tas faktas lemia jam svarbesnį vaidmenį, negu jis vaidino praėityje. Kaip amerikiečiams Čikaga yra svarbus geležinkelio mazgas, taip žemaičiams yra svarbi Plungė.

— Bet aš, Maiki, nenorėčiau, kad mano tėviškė pavirstų į Čikagą, kuri iš tolo kvepia stokjardais, kur per dūmus dangaus nematyti, kur

nigeriai kelia riaušes ir daužo langus.

— Tėvas perdedi ir be reikalo Čikagą užgauni. Čikaga yra Amerikos širdis, tėve. Jos universitetai, jos teatrai, jos muziejai yra kultūros pažibos. Ir Lietuvai būtų didžiausias laimėjimas, jeigu Plungė virstų tuo, kuo yra Čikaga. Nors plungiškiai pranašauja, kad jų miestelis bus pripažintas Žemaitijos sostine, vistiek su Čikaga jis vargiai kada nors susilygins.

— Ir nereikia, Maiki, kad susilygintų.

— Bet dėl savo susisieki-mo kelių, tėve, Plungė vistiek kyla. Statomos naujos dirbtuvės, ir kai kurios jau atsidarė ir pradeda veikti. Joms reikalingi darbininkai; jie atvyksta iš kitų Lietuvos vietų ir Plungėje apsigyvena.

— Bet ar yra kur apsigyventi?

— Jiems statomi nauji bendrabučiai, tėve. Kyla nauji mūrai po 8 ir 9 aukštus. Tai yra tokie trobesiai, kaip Amerikoje dabar statomi apartamentai.

— Aš, Maiki, netikiu, kad komunistai galėtų su Amerika susilyginti. Jie tik guriasi.

— Bet tai ne amerikiečių patentas, tėve. Statyti tokius bendrabučius išmokino miestų gyvenimas, tėve. Miestuose žemė apribota, o gyventojų vis daugėja. Noromis nenonomis žmonės buvo priversti statydinti vis aukštesnius ir aukštesnius namus. Ir taip atsirado dangoraižiai. Jie dabar statomi visur.

— Ir Plungėje?

— Ne, tėve, Plungėje dangoraižių niekas dar nestato. Tačiau nauji trobesiai daug aukštesni už senuosius. Man teko matyti fotografiją nuotrauką, kuri parodo keletą Plungės pastatų. Vienas matosi devynių aukštų, o trys — aštuonių.

— O aš, Maiki, sakyčiau, kad tai melas.

— Tėve, jeigu liežuvis linksta, tai gali pasakyti, ką tik nori. Atvykęs iš Airijos aš pirmą kartą pamatė Bostono žvėryne ilgakaklę žirafą ir sušuko: "Tai yra prakeiktas melas! Juk tokio gyvulio niekur nėra!"

— Žinai, Maiki, aš norėčiau pats pamatyti, kaip dabar Plungė atrodo. Tik tada žinočiau, ar tenai yra tokio namų, ar ne. Ale kaip tu žmogus nuvažiuosi, kad komunistai neįleidžia.

— Tėve, norėčiau ir aš pamatyti Lietuvą. Gavau net plakatą, skelbiantį keliones į Lietuvą. Bet atrodo, kad iš tų kelionių tik biznis daromas. Be galo brangiai lupa, o nuvažiavęs turistai Lietuvos nepamato. Po vieną kitą dieną palaiko tave Leningrado viešbutį, paskui Vilniuje, kartais nuveža tave į Trakus, visur gerokai užmokėk — ir tuojau atgal Amerikon. Miestai ir viešbučiai man neįdomūs, tėve. Aš norėčiau pamatyti kaimą, kolchozus, kaip tenai lietuviai gyvena, ir tada norėčiau parašyti knygą: "Ka aš mačiau Lietuvą".

— Bet Lietuvos pamatyti neįleidžia, tėve. Todėl atrodo, kad tos kelionės ruošiamos tik pasipelnymo tikslu. Ir todėl, kol nebus turistui laisvės, nevažiuosiu.

— Gud boi, Maik! Tą patį ir aš sakau.

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Mano pirmas susitikimas su "Keleiviu"

(Tęsinys)

Neilgai dirbau Singerio dirbtuvėje. Mano dėdės Sivickio svainis Petrenas dirbo geležinkelio prekių stotyje (freighthouse). Jis man ten gavo darbą. Darbas buvo sunkus, ir reikėjo dirbti 12 valandų naktimis, bet buvo pelningesnis. Daugiausia vargo man buvo su tvarkdario 10 metų sūnumi. Jis visur vaikiodavosi ir, suradęs mane vieną vagone, įkyriai mėgdavo boksotis. Jeigu jo tėvas pamatydavo mudu besiboksuojančius, jis labai juokdavosi. Man tai buvo nereikalingas jėgų aikvoėjimas, nuovargis. Aš jį galėjau prikulti, bet jis "boso" vaikas — negalėjau taip daryti.

Porą mėnesių padirbus, mane ištiko nelaimė. Vežant 5 maišus cukraus (apie 500 svarų) iš vieno vagono į kitą per tarp jų padėtą pervažą, ši paslydo, ir aš su vežimėliu ir cukraus maišais tarp vagonų buvau pritrenktas. Vežimėlio ašis sužeidė mano kojos pėdą. Daktaro nebuvo. Nuo vasario iki gegužės negalėjau vaikščioti.

Išsibaigė santaupos. Tuo metu mano dėdės svainis rengėsi grįžti Lietuvon. Jis gražiai prikalbino mane atiduoti jam dėdės Kazio duotą naują apsiaustą ir dėdės dr. Sivickio juodą eilutę.

Buvau bedarbis ir be pinigų. Galop gavau darbą dukinų gumos dirbtuvė, mažai uždirbdavau. Ten dirbė vakarais išeinant mane apmušdavo.

Atėjo ruduo su šalčiu. Nusipirkau plonytį gelsvą apsiaustą. Tai ne dėdės Kazio duotas puikus apsiaustas.

Tuo metu mano teta Kastancija Sivickaitė jau buvo ištekėjusi už Juozo Snarskio (Schnarkey) ir gyveno tolimoj Wisconsin valstijos šiaurėje. Rašiau jai graudžius laiškus, skundžius dėl savo padėties. Pagaliau ji su vyru sutarė mane parsitraukti ir atsiuntė kelionei \$25. Kame buvo tas Wisconsin, tada neturėjau jokios nuovokos.

1907 m. gruodžio 26 d. būrelis draugų palydėjo mane į Pensilvanijos geležinkelio stotį. Čia sužinojau, kad bilietis atsiųstųjų \$25 neužtenka, gavau pridėti iš savo kišenės. Likau be cento. Vakarpas išdundėjau ilgon kelionėn.

Kitą dieną vakarop artėjau prie Chicagos. Visą laiką nieko burnoj neturėjau. Einu į išvietę, ir ant grindų pamatau begulintį dolerį. Apsidžiaugiau.

Penktą valandą įvažiuoju į Union stotį. Konduktorius buvo įsąkęs, kad čia turėsiu persėsti į Milwaukee geležinkelį. Sužinojau, kad tas traukinys teiseis 9 val. vak. Turiu laukti 4 valandas. Laimė, kad buvau radęs tą dolerį, todėl stoties bufete galėjau užkasti ir kavos išgerti.

Pagaliau išvažiuau. Vidurnaktį dar vienas persėdimas. Rytmetį pro langą matyti sniego apklotą žemę. Žmonės kailiniais apsiivilkę. Tikra žiema. Ketvirtą valandą popiet pasiekėme Merrill, Wis. Tai mano kelionės geležinkelio galas.

Išėjus iš stoties man buvo sakytą eiti gretima gatvė dešinėn, užėti į ruso fotografo įstaigą ir paklausti, kaip nuvažiuoti į Heinemanną. Jis man parodė kitą gatvės pusę stovintį pora arklių įkinkytą uždargą vežimą, panašų į Lietuvos dvarponių karietas. Vežimas jau pilnas, man čia vietos. Turiu sėdėti greta vežėjo atvirame lauke. Iki Heinemann 12 mylių. Temperatūra 12 laipsnių žemiau nulio. Mano apranga — plona eilutė ir toks pat apsiaustas, patentuotos odos žvilgą batai, plonytės vatinės kojinės, ant galvos juodas "derby", panašus į apverstą katiluką, tuo metu visų vyrų dėvimą. Juoda šilkinė skarelė ant kaklo, jokių pirštinių.

Skarele užsirišau ausis. Gerai, kad vežėjas turėjo odinį apklotą su vilniniu pamušalu. Apsukau juo savo kojas ir užsitraukiau kiek galint ant krūtinių.

Po poros valandų buvome Heinemann. Lentiųvės darbininkai kaip tik ėjo iš darbo namo. Tuoj prisistatė prie manęs Juozas Snarskis, pirma paklauses, ar aš Petras Luomons. Tuoj apstojo mus būrelis vyrų. Miesto ponaitis jiems keistenybė. Juozo Snarskio pusbrolis Si monas Snarskis, pamatęs, kad aš be pirštinių, tuoj išmovė iš savo odinių pirštinių vilnones ir man padavė. Džiaugiausi jo tokiu pastabumu, nes mano rankos tikrai buvo į ledą pavirtusios.

Geras šešetas vyrų sparčiai nužingsniavo girdžiančiu sniegu Snarskių sodybos link. Iki jos tik ketvirtadalis mylios.

Teta Kastancija manęs tą dieną nelaukė. Nustebo pamatęs. Apsidžiaugė. Susikibom į glėbį. Apibėrė daugybę klausimų. Trumpu laiku visos vargų litanijos neišpasakosi.

(Pabaiga kitame numeryje)

BROCKTON, MASS.

Choro koncertas

Balandžio 25 d. Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio, rengia koncertą.

Šis choras, dar neseniai persitvarkęs naujo dirigento vadovybėje, per palyginamai trumpą laiką padarė didelę pažangą ir yra tapęs visų parapijiečių pasididžiavimu.

Visi parapijiečiai yra prašomi prisidėti prie šio choro tobulinimo į jį įsijungiant ar bent paremiant finansiškai, nes lėšos yra reikalingos naujoms gaidoms įsigyti.

L.B. susirinkimas

Gegužės 1 d., šeštadienį, Sandaros salėje, 30 Intervale St., Montelloje, šaukiamas Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės narių metinis susirinkimas. Susirinkimo pradžia 7:30 val. vakare.

Christine Hoomes (viršuje) ir Linda Janca tarnavo FBI įstai-goje. Jos atleistos dėl to, kad vakarais padėjo balandžio 24 d. demonstracijos prieš karą organizatoriams. Jos žada FBI direktorių Hooverį skusti teismui.

Ar turite

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę? Tai Pulgio Andriusio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba. Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5. Paštu nesiuntinėjamos. Reikia atsiimti raštinėje Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

KELEIVIO prenumerata--gera dovana

JAU ISSPAUSDINTAS

"KELEIVIO" 1971 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.50

(Jei kas mokėstų šį pašto ženklais, tai ne stambesniais kaip 10 centų vertės)

Visuomet "Keleivio" kalendorius buvo tikra enciklopedija — visokių naudingų žinių šaltinis. Toks bus ir šis kalendorius. Nesivėlinkite jį išsiųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Programoje — apylnkės valdybos, revizijos komisijos pranešimai, dėl jų diskusijos, dienos reikalai ir gairės tolimesnei veiklai, taip pat ir valdybos bei revizijos komisijos rinkimai.

Jei kas negautų atskiuro kvietimo, vistiek prašomas į susirinkimą atvykti, nes gausiai dalyvaudami sustiprinsime apylinkės veiklą ir išrinksime rimtą ir dabščią valdybą.

Kurie dar nesate sumokėję už 1971 metus solidarumo mokesčio, galėsite sumokėti susirinkimo metu.

Valdybos nariai iki susirinkimo yra įgaliojami rinkti aukas Brazinskių reikalui. Pagal išgales visi padėkime šioms nelaimingiesiems tautiečiams.

Atsisveikinome su kun. M. Vembre

Balandžio 1 d. atsisveikinome su kun. Mykolu Vembre, kuris Brocktono šv. Kazimiero parapijoje išdirbo eilę metų. Nebuvo lietuviško parengimo, kuriame kun. M. Vembrė nebūtų dalyvavęs; nebuvo lietuviško reikalo, kuriam jis nebūtų pagal savo kuklius išteklis aukojęs.

Nors ir turime jauną, energingą, tautiniai susipratusių kleboną, tačiau vistiek kun. Mykolo pasigendame tiek bažnyčioje dėl jo taiklių pastabų visiems rūpimais klausimais, tiek jo sąmojaus ir geros nuotaikos parengimuose.

Atsisveikinant tarp kitų organizacijų ir Liet. Bendruomenė įteikė išvykstančiam \$25 čekį ir geriausių linkėjimų ateičiai.

P. Jančauskas

OAKVILLE, CONN.

Mirė V. Poplis

Balandžio 2 d. mirė ilgametis Keleivio skaitytojas Viktoras Poplis. Mūsų gili užuojauta vėlionio šeimai.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VAICIULAITIS

Gluosnių daina

(Tęsinys)

Atėjo pavasaris. Pievose žydėjo gėlės, iš girių atliepė gūdus gegutės balsas. Medžiai žydėjo ir paukščiai traukė savo dainas, kai žmūrės verkė, bloškiami iš tėviškės žemės bei namų ir netekdami gimtinės dūmo.

Vieną dieną pasklido gandas, kad Medžionės miškuose buvusios didelės kautynės. Daug žuvę ten žmonių svetimų, atsivilkusių mūsų žemės plėštų ir naikintų. Bet ir neviena motina, nubudusi vidury nakties, meldėsi ir dūsavė, kad nebūtų kitės josios sūnus, begindamas savo tėvynę.

Danutė nerimo. Jau daug laiko ji nebuvo mačiusi Mindaugą nė jo draugų. Veltui ji rymojo po gluosniais, kai toli už pievų ir miškų leidosi saulė, didelė ir liūdna. Neišėjo broliai iš girių ir nė žodžio neatsiuntė apsaityti, kokia dalia juos ištiko.

Neilgai laukus pataikūrai parnešė žinią:

— Eikite ir pamatykite! Vakar parvežė banditus iš kautynių vietos. Šiandien jie guli išdriki rinkoje.

Danutė per naktį biuosto nesudėjo. Jai buvo liūdna ir baisu. Ji vis regėjo partizanų kūnus, sumestus miesto aikštėje, ir savo mintyje ji bijodavo žvilgtelti į jų veidus, kad neišvystytų to, kuris buvo jai brangiausias.

Aušrai prašvitus, ji iškeliavo.

Danutė ėjo per laukus, ir jai čiulbėjo vyturiai aukštai danguje. Bet ji negirdėjo paukščių, nė nematė vedrynių, žydinčių prie tako. Jos dvasia bėgte bėgo į tenai, kur nužudyti gulėjo josios broliai.

Ji pasiekė miestą ir žengė lėčiau. Juo arčiau prie rinkos, juo labiau nerimo ir daužės jos širdis. Bet mergaitė dėjos drąsi, kad neišsiduotų savo gėloje.

Aure, ginkluoti tenai vaikščiojo sargybiniai, ir stoviniavo būrelis žmonių išgąstingais veidais.

Danutė priėjus visa apstulbo.

Jos siela aimanavo:

— Dievulėliau tu mano, kaip jie išniekinti ir sužaloti, tie eiklūs ir šviesūs vyrai! Nepažintų jų nė tikra motina, kuri juos gimdydama kentėjo ir šaukė. Kraujais apkrekę ir sudraskytais veidais gulite jūs, mūsų žemės vaikeliai.

Danutė pažino Mindaugą. Kai ji išvydo ant bruko akmenų, ji pajuto, lyg visa, nei kokia paukštė, suspurdėjus, išsiverš iš savęs didžiulę raudą ir vaitos, sukniubusi prie to, kuris buvo jai brangiausias iš visų. Jos akys žaizaravo. Galop ji nieko nejautė ir nenutuokė, kur besanti ir ką bedaranti.

Kai ji taip stovėjo, savo sielą raudodama, jai pasivaideno, lyg kažkas ją truktelėjo ir pratarė:

— Danutė!

Ji krūptelėjo ir apsižvalgė. Balsas buvo toks artimas ir švelnus ir tiek sykių girdėtas. Rodos, tas žodis, lyg koks daiktas, dar laikėsi ties ja ore, vos ištrūkęs iš brangių lūpų. Tačiau arti savęs ji nieko nepastebėjo. Tik, kaip dvi geležys, į ją buvo įseigtos dvi piktos ir žiaurios akys. J suprato: ją stebėjo šnipas — ar ji nepravirks ir ar nesu kniubis ant žemės, kad galėtų ją sumti ir jau gyvos nepaleisti.

Ji žiūrėjo į Mindaugą. Jis buvo prisiglaudęs prie kito, lyg brolis prie brolių, skausmingai atmetęs galvą į šoną lyg dar kentėtų, lyg kažkur veržtųsi ar užtarimo ieškotų. Gal jis stengėsi sukrutėti paskutiniąją savo jėgą. O jo veidas, išskendęs ir sužalotas, visticke buvo jaunas ir gražus. Danutė būtų nusilenkusi ir pabučiuavusi tą šalin nukreiptą galvą, kad ji liautųsi kentėjus. Ji būtų puolusi, prie jo prisiglaudusi ir pasakiusi, tūkstančius sykių pabylojusi, kaip 'abai ji mylinti. Ji spaustė į jo sielą įspaustą savo žodžius: kad 'jisai, nusikėlęs į dausos kraštą, juos padėtų prie Dievulio kojų su pastaru savo mirties šauksmu ir su visa mūsų žemės aimana.

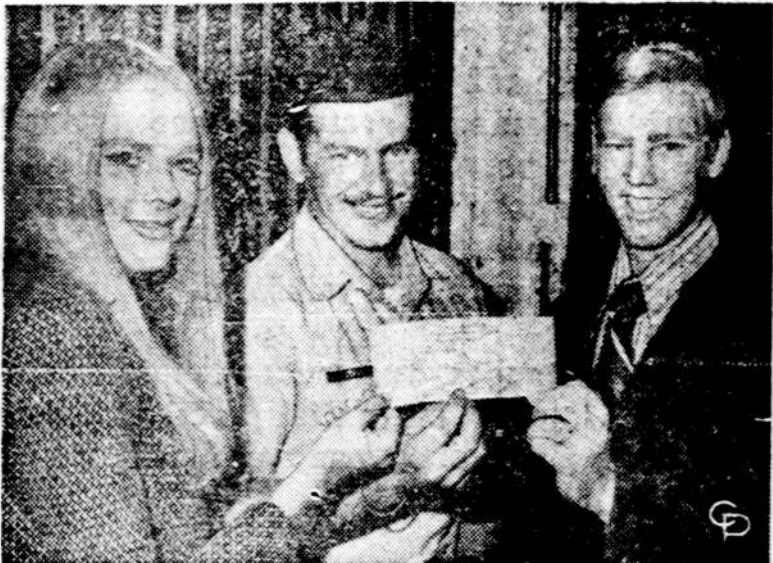
Jos širdis vaitojo. Bet pro savo raudą ji jautė anas dvi geležines akis, kurios, jei tik būtų galėjusios, kiaurai būtų įsigrėžusios į jos sielą ir į jos mintis. Ir kai Danutė taip aimanavo, kažkur toli suskambo balsas. Ji prikando žadą ir klausėsi. Buvo tai ne vienas, bet tūkstančiai balsų kurie jai dainavo:

— Mes esame tavo žmonės, tavo žemė ir tavo siela. Mes esame ir giria, ir pieva, ir tėviškės gluosniai, ir tavo senoliai. Tu ištvėrki ir ateiki į mus. Tu ateiki į tenai, kur dainuoja tavo broliai milžinai.

Ji nulenktė galvą, lyg iš arčiau žiūrėtų į žuvusiųjų kūnus. Paskui ji užsimerkė, nieko nematydama. Danutė meldėsi už jų vėles.

Levyso Antano kunigas William Manseau ir jo žmona buvusi vienuolė Mary Doherty. Jie susituokė prieš du metus. Kun Manseau dabar yra Dunstable, Mass., kongregacijos bažnyčios klebonas. 90% parapijonų yra juo patenkinti.

Seržantas Robert Jones išteikia \$30,000 čekį Paulai ir jos broliui Gary iš Austino, Tex. Jie serga paveldima inkstų liga. Kiekvieną savaitę 15 valandų jie turi naudotis labai brangiai atsieinančiu kraujui valyti aparatu. Kai serž. Jones apie tai sužinojo, jis per 12 valandų sutelkė \$30,000 iš Phan Rang aerodromo P. Vietname karių.

Juozas Mikštas

MEILĖJ NUODĖMĖS NĖRA

PAVASARĮ pražysta ievos,
Krūtinėj kaupiasi kaitra.
Pats savo lūpom kalba Dievas,
Kad meilėj nuodėmės nėra...

PAVASARĮ padūksta vėjas,
Padūksta ir svaigi aistra.
Galvoji, į laukus išėjęs,
Kad meilėj nuodėmės nėra...

PAVASARIS džiaugsmu alsuoja,
Ir žemė — motina gera,
Gimdydama, linksmi dainuoja,
Kad meilėj nuodėmės nėra...

PAVASARIS užverda kraują,
Ir eina širdžia atvira,
Ir vis kartoti nesiliauja,
Kad meilėj nuodėmės nėra...

PAVASARĮ jausmai pabunda.
Išdykus rytmečio žara
Ir mažą vabalėlį gundo,
Kad meilėj nuodėmės nėra...

AK, tas pavasaris ir meilė,
Staiga atėjus, kaip aušra!
Ji susuka tau protą dailiai,
Kad joje nuodėmės nėra...

Kada ji, taip melsdamosi, stovėjo, lyg ir pasivaideno jai: štai jie pakyla iš savo kraujų klanų, jauni ir stiprūs, paima ją už rankų ir vedasi ją per pievas ir laukus, balais mūsų šalies vieškeliais. Jie vedasi ją linksmi ir drąūs, o aplinkui plevėna gaivūs vėjai, ir kiekviena gėlė, ir kiekvienas paukštis taip dailiai žydi ir dainuoja. Dainuoja ir jie, tik jų balso negirdėti, nes jis keliasi taip aukštai, už tų debesų klajūnų, ir gieda prie Dievo sosto, — ir štai ralop Jisai palenkia savo ausį ir išgirsta jų giesmės žodžius.

Neatmerkusi akių, Danutė apsisuko ir nuėjo, su sėmim nusinešdama tą jauną ir gražų jo veidą, su kažkokio neišsakymo skundo gėla perkreiptą į šalį. Ji pasuko į vieškelį, ir jai dingojos, kad, pakilę, ją lydi vyrai, gaivūs ir drąsūs, ir kad jų kraujas sravi gyvas ir kaskart galingsnis. Ji praėjo tėviškės namus ir pasiekė Medžionės girią, kur jai ošė pušys ir ąžuolai.

Ji išgirdo dainos balsus, — tos dainos, kurios ji su lgesiu klausėsi po tėviškės gluosniais.

Kantri ir pasiduodama savo daliai, Danutė nulenktė galvą ir žengė tenai, kur girių ūksmėje jai šaukė dainavo jos broliai milžinai.

(„Gluosnių daina“ čia yra paimta iš to pat pavadinimo Antano Vaiciulaitio padavimų rinkinio, kurį galima gauti ir Keleivio administracijoje. Jo kaina \$2.50)

DAR APIE SRIUBĄ

Be to, kas praeitame numery parašyta apie sriubos valgymą, čia dar pastebėsime, kad jei į sriubą papildomai įdėsime grietinės ar sviesto, tai riebalų kiekis ir kaloringumas žymiai padidės. Tai nepatartina turintiems ir taip didelį svorį.

Pieniškos sriubos turi daugiau baltymų, o taip pat kalcio, fosforo. Tai ypač svarbu augantiems, dirbantiems protinį darbą ir vyresnio amžiaus žmonėms. Saldžios slyvų, obuolių ir kitų vaisių sriubos yra daugelio mėgiamos. Jos turi daug arčiau vandenių, dažniausiai yra kaloringesnės, nei kitų rūšių sriubos. Nevirtų vaisių, uogų ir daržovių sribose yra daug vitaminų.

Kai skrandyje yra sumažėjęs ar padidėjęs rūgštingumas, persirgus virškinamojo trakto ligomis ar po operacijos, sriubas reikėtų vartoti pertintus, kad nevysai sukramtytos maisto dalelės nedirgintų skrandžio sienelių. Pertrintos sriubos greitai suimašio su skrandžio sultimis, yra lengvai virškinamos.

Sriubos, kaip ir visas maistas, turi būti įvairios, nesikartoti. Mitybos specialistų nuomone, kad ta pati sriuba neturi pasikartoti dažniau, kaip per 14 dienų. Netinka sriubą virti visai dienai ar net porai dienų. Tokia sriuba netenka ne tik vitaminų, bet taip pat skonio ir išvaizdos.

Taigi sriuba yra maisto gaminy, turintis net įvairius, resnį paskirtį, negu kiti patiekalai. Žinoma, jei valgoma daug daržovių ir vaisių, sriuba kartkartėmis galima savo pakeisti įvairiomis vaisių, uogų, daržovių sultimis, gėra, tik jokiū būdu ne Coca Cola ar panašiais gėrimais.

MOTERIS — LAIVO KAPITONE

Laikraščiai rašo, kad Sveidijoje 27 m. amžiaus Maria Bjoerstem paskirta prekybinio laivo kapitone.

Tai bus iš viso pirmoji moteris, kuri vadovaus laivui. Jos tėvas ir senelis buvo jūrininkai.

MOTERIS VALDYS SOSTINĖ

Oklahomos valstijos sostinės Oklahoma City majore išrinkta 53 metų moteris Patience Latting.

Grenlandijoje amžino ledų storis siekia 4.500 pėdų. Delfinas turi 96 dantis, bet maistą ryja nekrantęs.

Aktorė Raquel Welch su savo vyru Patrieku Curtis. Jie susituokė 1967 m. Dabar kalbama, kad jie skirsis.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Ištekėdama už savo dabartinio vyro, buvau našlė su dviem vaikais: 19 ir 18 metų. Vyras, už kurio ištekėjau, buvo maro, amžinatilsį, pirmojo vyro geras draugas. Jį pažinojau per daugelį metų. Jis taip pat buvo našlys ir turėjo vieną 12 metų dukterį. Tuo metu aš turėjau pinigų banke ir namus, kuriuos pardaviau prieš ištekėdama.

Po metų mus ištiko didelė nelaimė: vyro dukterį, kurią auginau ir mylėjau kaip sūnelį, uosirgo ir per tris dienas mirė. Mano vyras buvo kaip bėprotis, netekęs savo dukters. Aš irgi liūdečiau, ir ilgai mes jos negalėjome užmirti. Bet gyvenimas tęsiasi, ir gyviem reikia gyventi.

Vyras pradėjo gerti ir pametė savo darbą. Kito neišėjo. Pradėjo pirkti senus namus ir juos remontuoti, paskui parduoti. Iš pradžių tam priešinausi. Man atrodė, kad nustosime kiekvieno savo cento. Bet vyras nustojo gerti ir tikrai pradėjo sunkiai dirbti. Taip jam paisekė parduoti net aštuonis ramus, iš kurių jis uždirbo nemažą pinigų. Tuos pinigus dėjo bankan savo vieno vardu. Aš jį prašiau dėti abiejų vardų, bet jis kiekvieną kartą, kai užsimindavau, pradėdavo pykti. Sakydavo, nebijok, tau užteks.

Tai vyko prieš 25 metus. 1957 metais mano vyras sumanė nupirkti "apartment house", 8 butų ramus. Pprašė mane jam paskolinti 10,000 dolerių, nes nenorėjo skolintis iš banko. Aš sutikau. Pareikalavau rašto. Norėjau, kad abu nueitume pas advokatą. Bet vyras sakė: nereikia, jis pats man išduosias raštą. Tą raštą jis surašė angliškai ir pasirašė, kad pinigai jam buvo paskolinti už 4 procentus ir kad jis man juos grąžins po dviejų metų, o jei pareikalaučiau, ir anksčiau.

Procentus jis man mokėjo ir tebemoka, bet pačios sumos dar negrąžino, nors ir vėl man išdavė raštą, kad skolingas.

Esame nebejauri, ir nežinia, kiek liko gyventi. Norėjau savo reikalus susitvarkyti. Prašau man atsakyti į šiuos klausimus:

1. Jei mano vyras mirtų pirmas, ar aš galėčiau be teismo ir advokatų išsiimti iš jo banko man priklausančius ir jam paskolintus pinigus?

2. Ar man tektų visas jo turtas, kuris yra jo vieno vardu (santaupos banke ir namai)?

3. Ar mano vaikams kas tektų iš jo palikto turto?

4. Ar jo broliai ir sesuo galėtų prisikabinti prie ma-

nos ir mano vaikų dėl jo paliekamo turto?

Būsiu dėkinga už patarimą.

Žmona

Massachusetts.

Atsakymas

1. Iki 1964 metų Massachusetts valstijoje toks raštas, kurį Tamsta mini, nebūtų įstatymų pripažintas. 1963 metais šioj srity įstatymas pas mus pasikeitė. Dabar, jei Tamstos vyras pasirašytų vekselį (promissory note) arba paskolos raštą, toks vekselis arba raštas galiojotų. Raštas, kurį Tamstos vyras pasirašė 1957 metais, neturi teisinės reikšmės.

Tamsta sakai, kad vėliau vyras Tamstai išdavė kitą raštą, nesakydama, kada tai įvyko. Patariu Tamstai pasitarti su vietiniu advokatu: nunešk Tamstai jam tą raštą ir paklausk, ar raštas yra tinkamai surašytas ir ar jis turi teisinės galios. Jei turi, — tada, jei vyras mirtų pirmas, Tamstos advokatas turėtų pateikti teismui ieškinį "claim". Su tokiu ieškiniu reikia elgtis labai atsargiai, nes jis turi būti pateikiamas teismui per tam tikrą, palyginti trumpą, laikotarpį. Jei per tą laikotarpį jis nebus pateiktas, — žūs skola.

2. Vyrui mirus, Tamsta jokiū būdu negalėtų nueiti į banką ir "išsiimti Tamstai priklausančius pinigus". Jei pinigai yra bankan padėti vien vyro vardu. Kai bus paskirtas vykdytojas tuo atveju, jei bus paliktas testamentas, arba administratorius, jei tokio testamentas nebus paliktas. Tamsta galės, tam tikra tvarka, atgauti savo vyru paskolintus pinigus. Žinoma, tik, jei vyro Tamstai išduotas raštas yra teisiškai galiojantis.

3. Jei Tamstos vyras nėra oficialiai adoptavęs (išnūjęs) Tamstos vaikų, jiems niekas iš palikimo nepriklauso. Jei jis testamentu keliu jiems paliks turto, — tai kitas reikalas.

4. Atsakymas į Tamstos 4-tą klausimą priklauso nuo to, kiek turto Tamstos vyras paliks. Jei to turto bus daugiau negu 25,000 dolerių, — Tamstai teks tam tikrų įstatymų nustatytų būdu dalintis likutį su vyro broliais ir seserim. Jei Tamstos vyras nenori tokio rezultato, — jam patartina sudaryti testamentą.

Pietų Amerikos paukštelis kolibris yra laukinės bitės didumo, sveria 2.5 gramo ir skrajoja kaip drugelis. Jam net ir snapo nereikia, nes maitinasi gėlių sultimis ir čiulpia nektarą vamzdelio pavidalo liežuveliu.

Vietinės žinios

LIETUVISKŲ DAINŲ IR KULTŪROS FESTIVALIS

RENGIA BROCKTONO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS

1971 m. balandžio 25 d., sekmadienį, 3 val. po pietų
PARAPIJOS SALĖJE, 25 Sawtell Ave., Brockton, Mass.

Komp. Julius Gaidelis

PROGRAMĄ ATLIKS:

Šv. Kazimiero liet. parapijos
choras, — vadovauja
komp. JULIUS GAIDELIS
Solistė
STASĖ DAUGELIENĖ

Meniniai eksponatai

Po meninės dalies — VAISĖS
Visi maloniai kviečiami dalyvauti!

Rengėjai

SLA 308 kuopos nariams

Balandžio 24 d. 7 val. vakaro Sandaros salėje bus metinis kuopos susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomi visus narius liečiantieji labai svarbūs reikalai. Jame bus renkama ir šių metų valdyba.

Po susirinkimo bus linksmas valandėlė.

Nesakykite, kad be manęs apsieis, bet visi ateikite. Čia galėsite ir mokesčius sumokėti.

Kuopos valdybos vardu—

A. Andriulionis,
pirmininkas

Skulptūra Bostono kultūros klube

Bostono Lietuvių Bendruomenės Kultūros klubo susirinkime balandžio 24 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., kalbės skulptorė Meila Balkuvienė tema: "Žvilgsnis į moderniąją skulptūrą".

Meila Balkuvienė - Kairiūkytė meno studijas išėjo Amerikoje: yra baigusi New York Art Students League, studijuodama skulptūrą.

Su savo darbais ji dalyvaavo eilėje grupinių parodų: Society of Young Americans Artists, New York Riverside muziejuje surengtoje lietuvių parodoje ir kt.

Skulptorė Meila Balkuvienė dabar yra reprezentuojama Ward-Nasse galerijos New York. Pastaruoju metu gyvena ir turi savo darbų studiją Bostone.

J. Kasmauskas į Oklahomą

Jonas Kasmauskas išvyko į Tulsa, Oklahomos valstijoje, pas savo dukterį, kur mano pabūti kelias savaites.

Ten jis žada gegužės 15 d. baigti ir savo 87-sius metus.

Linkime jam malonių atostogų ir sveikam grįžti į Bostoną.

Kas šiuo metu rūpi

Lietuvių Bendruomenė

L.B. apylinkės valdyba balandžio 14 d. posėdy aptarė daug klausimų.

I kongresą yra įneštas įstatymo pasiūlymas — Ethnic Heritage Studies. Jis numato valdžios paramą tautinių grupių praeičiai tirti, jų kultūrai pažinti, tėvų atsižvelgti kaibai išlaikyti ir t.t. Jei įstatymas būtų priimtas, tai ir lietuvių švietimo, kultūros organizacijos gautų iš valdžios paramos. LB centro valdyba ragina siųsti laiškus savo kongresmanams ir prašyti tą įstatymą remti. Apylinkės valdyba nutarė uoliai tą darbą dirbti.

Ji pasiryžusi pinigais paremti asmenis, kurie vyks į lituanistikos kursą Fordhamo universitete.

Gegužės 2 d. parapijos salėje kartu su Moterų Klubų Federacijos skyriumi rengiamas Motinis Dienos minėjimas.

Gegužės 23 d. iš Montrelio pakviestas jaunimo ansamblis "Gintaras", kurio 50 narių So. Bostono Lietuvių Piliėčių dr. jos salėje atliks lietuvių liaudies dainų, šokių ir muzikos programą.

Birželio 12 d. apylinkės rengia Tragiškojo birželio (1941 m.) minėjimą parapijos salėje.

Už kambarį \$265

Pajūry prie Atlantic Ave. statomi du dangoraižiai, kuriuose bus 624 butai. Vieno miegamojo buto mėnesinė nuoma bus \$265 ir 275.

Numatoma, kad rugsėjo mėnesį jau bus galima juose gyventi. Greta statomas ir garažas 1,550 automobilių.

Netrukus ta iki šiol neįreiki pajūrio dalis bus vienas gražiausių rajonų.

Stasė Daugelienė, kuri dainuos J. Gaidelio vadovaujamo Brocktono šv. Kazimiero parapijos choro koncerte balandžio 25 d. parapijos salėje.

Sunkiai serga dainininkas

Stasys Liepas

Carney ligoninėje guli po labai sunkios operacijos pavojingai susirgęs mūsų žinomas solistas Stasys Liepas.

Linkime jam nugalėti ligą ir vėl sveikam grįžti į mūsų tarpą.

Buvo gražus Laisvės Varpo koncertas

Laisvės Varpas ne tik savo nuolatine radijo programa gražiai patarnauja Bostono ir plačios apylinkės lietuviams, bet ir jo kasmetiniai čia rengiami koncertai būna aukšto meninio lygio. Labai įdomus buvo ir balandžio 18 d. surengtas koncertas, kurio programą atliko dainininkė Gina Čapkauskienė ir Montrelio vyrų orkestras. Plačiau tą įvykį pamėšime kitame mūsų laikraščio numeryje.

Nieko ypatingo eiliniame susirinkime

Balandžio 15 d. buvo So. Bostono Lietuvių Piliėčių dr. jos mėnesinis susirinkimas, kuriame priimti 4 nauji nariai. Fin. sekr. D. Druzdis pranešė, kad kovo mėnesį pajamų buvo \$14,835, ir pelno liko \$1,551.

St. Griganavičius pranešė, kad keltuvo fondui jau sutelkta per \$17,000.

Pirmininkas pranešė, kad derinamasis su firmomis dėl metalinės lentos su aukotojų sąrašu. Ji atsielsianti apie \$1,000.

A. Druzdis painformavo apie gegužės 16 d. rengiamą banketą buvusiam draugijos reikalų vedėjui Stasiui Griganavičiui pagerbti.

Firm. St. Drevinskas pranešė, kad So. Bostone projektuojama statyti dangoraižį, todėl tektų daug namų nugriauti ir seniems šios apylinkės gyventojams kitur kraustyti. Jis siūlė draugijos vardu kreiptis į atitinkamas įstaigas, kad toks projektas nebūtų vykdomas. Nariai pritarė. Nariai taip pat pasirašė atitinkamą petiją.

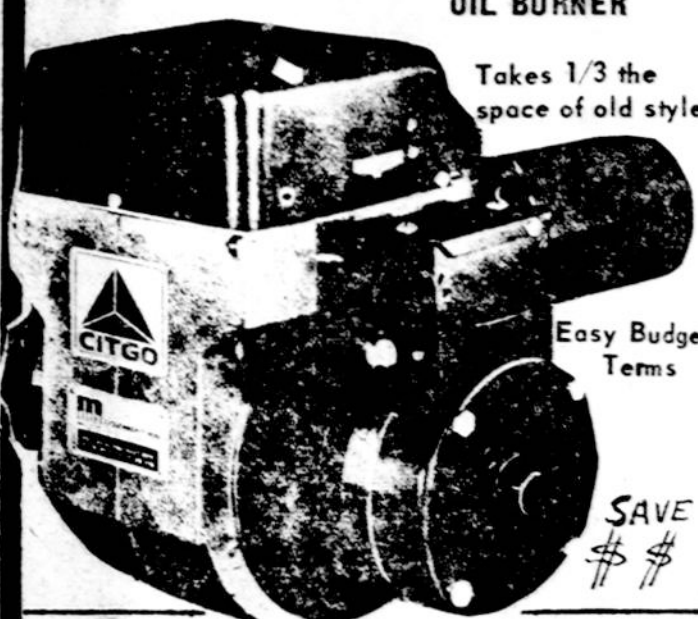
Šia proga norėtume draugijos sekretorių maloniai paprašyti, kad jis ateity vis dėlto neskaitytų "Padėkavonės laiško nuo Petraičio", ar "Padėkavonės laiško nuo Tripiščio", o tiesiai lietuviškai — Petraičio ar kurio kito padėkos laišką.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

FUEL COMPANY

* CITGO CLIMATIC HEATING OILS

MIGHTY-MINI

OIL BURNER

Takes 1/3 the space of old style

Easy Budget Terms

SAVE \$/\$

OUR CUSTOMERS GET

24 HOUR FREE SERVICE

Complete forced hot water baseboard systems steam and hot water cast iron wet base boilers.
Easy budget payment plan
Golden Platter Parts Protection Plan

CALL 773-4949 or 436-1204

We Sincerely want to please you, to make friends and permanent customers

Home or Car

Complete Petroleum Services

SERVICE STATION

* CITGO GASOLINE & OIL

GENERAL DUAL 90's TIRES

50% OFF LIST PRICE

2 WHEELS BALANCED or COMPLETE BRAKE ADJUSTMENT

99c

BUY BOTH!

EXPERT TUNE UPS

MASTERCHARGE
BANKAMERICARD
CITGO CHARGE

FORTUNA Services

470 Adams St. Quincy

Just beyond the Hollow

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 25 d. 3 val. po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje Brocktone Juliaus Gaidelio vadovaujamo parapijos choro koncertas.

Balandžio 25 d. 3 val. po pietų Jordan Hall Aušros Vedeckaitės - Rieglės (sopranas) koncertas.

Gegužės 2 d. 11 val. po pamaldų So. Bostono šv. Petro lietuvių parapijos salėje ruošiamas Motinos Dienos minėjimas. Minėjimą ruošia Liet. Bendruomenės apylinkė ir L.M.K.F. Bostono klubas.

Gegužės 23 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliėčių dr. jos III aukšto salėje Montrelio jaunimo sambūrio "Gintaro" koncertas, kurį ruošia Liet. Bendruomenė.

Paprastai giriamie vieni kitus todėl, kad ir jie mus pagirtų

Ekskursijos į Lietuvą

Kaina 776.00

IŠVYKSTA IŠ BOSTONO:

BIRŽELIO 3, LIEPOS 14, RUGPIŪČIO 26.

Pagal naują INTURISTO potvarkį registracija birželio ir liepos mėnesių grupėms bus priimama tik iki 1971 m. BALANDŽIO 26 d.

Rugpiūčio grupei registracija priimama tik iki 1971 m. GEGUŽĖS 20 d.

Visos grupės bus lydimos patyrusių mūsų įstaigos tarnautojų.

NESIVĖLUOKITE — REGISTRUOKITĖS JAU DABAR!

Trans-Atlantic Travel Service

390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Jei žmogus pasiekė Jupiterio planetą, tai tenai jis svertų 318 kartų daugiau negu žemėje ir, žinoma, nuo savo svorio subliksų į blyną.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijo, 3 stoties WLYN, 1360 kilociklų ir 13 stoties FM, 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdulos pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaudinant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba gražiname pinigus. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškus skyriu, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šiuolaikinio laikraščio, ieškan naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ

AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokėtis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Lietuvių Darbininkų dr-jos susirinkimas

Jis šaukiamas sekmdienį, balandžio 25 d., 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piličių dr-jos patalpose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

N. Jonuška, sekretorius

Moterų Klubų Federacijos Bostono klubo susirinkimas

Balandžio 24 d., šeštadienį, 4 val. popietį Tautinės Sąjungos namuose, 484 4th St., So. Bostone, šaukiamas Moterų Klubų Federacijos Bostono klubo susirinkimas.

Jame bus svarstomi ateities veikimo planai.

Visos narės ir viešnios maloniai kviečiamos šiame susirinkime dalyvauti, nes bus gera progą išsikalbėti veiklos klausimais.

Susirinkime bus ir meninė dalis.

Valdyba

P. Ketvirčiui 85 metai

Balandžio 12 d. 85 metų amžiaus sulaukė Petras Ketvirtis, ilgus metus gyvenęs Bostone ir čia turintis dar daug draugų ir pažįstamų. Dabar jis gyvena Gulfporte, Floridoje.

Linkime jam dar daug ramių ir malonių metų.

Soks N. Anglijos šventėje

Onos Ivaškiienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris gegužės 15 d. dalyvaus N. Anglijos tautinėje šventėje Wrenthame, Mass. Soks kelios desimtytys vaikų ir jaunių. Ta šventė bus 27-ji. Lietuviai šokėjai joje dalyvaus kasmet nuo pat pradžių.

Rugpjūčio 28 d. minėtas sambūris yra pakviestas dalyvauti Amerikos liaudies šokių šventėje Vienoje, Va.

BALANDŽIO 25 D. 3 VAL. POPIET JORDAN HALL KONCERTO PROGRAMOS ATLIKEJAI

Izidorius Vasyliūnas (smuikininkas)

Aušra Vedeckaitė - Riegle (dainininkė—sopranas)

Dr. Vytenis M. Vasyliūnas (pianistas)

Sekmdienį trijų menininkų koncertas

Sekmdienį, balandžio 25 d., 3 val. popietį Jordan Hall salėje Bostone bus retas savo sąstatu koncertas. Solistė Aušra Vedeckaitė - Riegle, sopranas, talkinama smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir palydima pianisto dr. Vytenio M. Vasyliūno, duoda savo recitalį, bene pirmąjį Bostone.

Programoje visi dalykai parinkti trio — sopranui,

smuikui ir fortepionui. Čia, jeis trys Bacho arijos iš kantatų Nr. 58, 57 ir 36; dvi Mozarto arijos — "Lamento" iš operos "Il Re Pastore" ir koncertinė arija "Jau šypso pavasaris"; Benjamin Godardo "Lopšinė" iš operos "Joselyn"; Čaikovskio daina "Tiktai kas ilgesį paminėjo Izidoriaus Vasyliūno ir palydima pianisto dr. Vytenio M. Vasyliūno, duoda savo recitalį, bene pirmąjį Bostone.

Iš lietuviškų kūrinių bus Juozo Zilevičiaus liaudies

daina "Močiute širdele", Juozo Naujalo "Oi, neverk, motušėlė", Maironio žodžiai, ir specialiai šiam koncertui parašyta Juliaus Gaidelio penkių dalių suita sopranui, smuikui ir fortepionui "Klaūno maldos", Leonarda Andriekauskio žodžiai.

Aušra Vedeckaitė - Riegle yra baigusi Juilliard muzikos mokyklą New Yorke. Ji toliau tęsė studijas pas prof. Newman Leighton Memphis mieste, Tennesy. Po to nuvyko į Vokietiją, kur įstojo į Dortmundio teatro

operos mokyklą, o vasaros metu buvo priimta į Mozartumą — operos teatro studiją Salzburge, Austrijoje.

Būdamą Vokietijoje, šalia studijų davė ir koncertų. Amerikoje yra koncertavusi New Yorke, Bostone, Worcester, Philadelphijoje, New Havene, Clevelande, Chicagoje, Kennebunkporte, Elizabeth, Tennesy.

Bostoniškė visuomenė turės progą išgirsti Aušrą Vedeckaitę - Rieglę pilname recitalyje, palydimą dviejų bostoniškų muzikų, kurių neseniai praėjus koncertas turėjo neeilinio pasisekimo. Tada balandžio 24 d. 3 val. Jordan Hall visi pasiklausysime reto trio koncerto.

Bilietai kainos po \$2.50 ir \$1.00, specialiai nužemintos, kad būtų visiems prieinama.

S. Merkienė grįžo iš ligoninės

Praeitą penktadienį Stasė Merkienė grįžo iš General ligoninės namo, bet dar nepasveikusi. Linkime ligonei greičiau atgauti jėgas.

Mano padėka

Nuosirdžiai dėkoju visiems, kurie mane, buvusį ligoninėje, vienokiu ar kitokiu būdu prisiminė.

Dėkoju SLA prezidentui Povilui Dargiui, kuris laisvę palinkėjo greitai pasveikti ir pasimatyti SLA seime Miami Beach, Fla.

Ačiū, prezidentė! Malonu būtų, jeigu taip įvyktų.

Ačiū SLA 359 kuopos pirmininkei Olgai Brašiškytei, Mildai Anestaitėi, Jono Neminskio šeimai, mano sūnui Edvardui, kuris pats pagamino du atvirukus ir man atsiuntė.

Dėkoju mane lankiusiems draugui J. Sondai, Feliksui Zaleckui, Anei ir Juozui Januškevičiams, Uršulei Pledienėi.

Ypatinga padėka sūnui Edmundui, kuris manimi nuosirdžiai rūpinosi, kas antra diena lankė, prižiūrėjo butą, nuvežė ir parvežė iš ligoninės ir atliko kitokių patarnavimų. Nepamiršo manęs ir sūnus, gyvenantis Cincinnati, Ohio.

Dėkoju dr. A. Krisiukėnui už pastangas mane grąžinti į sveikųjų tarpą.

Povilas Brazaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vieništieji oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai uveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Vainandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečia dienais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laiskrodžiai-Debrantai
Papuošalai
Elektros Prieštatai
Rūpestingai taisome laikrodžius
fiedus papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalynius, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biurių pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPEDINIS OPTOMETRISTAS
Vainandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečia dienais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

A. J. NAKAKSI
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sekmdieniais 11-12 val.
AM 1.430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VISCINIS
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELINEN DAINŲ PLOKSTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Kardeleinės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiuočiame.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes. Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesi giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai iš BOSTONO į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekes parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sek.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpildymas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½%**

už visus kitus indėlius moka **5¼%**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalima ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dazau ir Taisau
Namui iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią medžiagą.
JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CG 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEENA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dazai
Popierius Sienoms
Stiklas Langams
Visokių reikmenų namams
Reikmenys plumbieriams
Visokių geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTORA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA MATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skaytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis